



MTK-ETELÄ-POHJANMAA RY:n

VUOSIKERTOMUS 2022





MTK-Etelä-Pohjanmaa ry.

Yhteystiedot 2023

Toimisto avoinna: ma–pe klo 8.00–16.00 (kesäaikana ma–pe 8.00–15.15)

Osoite: Huhtalantie 2, 60220 Seinäjoki, puh. 06 4163 111

Sähköposti: etela-pohjanmaa@mtk.fi tai etunimi.sukunimi@mtk.fi

Puheenjohtaja	Maanviljelijä Timo Kankaanpää 040 720 4322 timo.kankaanpaa@mtk.fi
Varapuheenjohtaja	Maanviljelijä Sami Yli-Rahnasto 0400 885 023 sami.ylirahnasto@gmail.com
Toiminnanjohtaja	Agronomi Yrjö Ojaniemi 040 520 0258
Kenttäpäällikkö	Agrologi Ari Perälä 040 176 6680
Järjestöagrologi	Agrologi Katariina Sironen (Vanhempainvapaalla 1.6.2022-)
Järjestöagrologi (Siroksen sijainen 1.5.2022-)	Agrologi Riina Kaistila 040 352 5115
Järjestöagrologi	Agrologi (YAMK) Hanna Helander (Vanhempainvapaalla 26.1.2022-)
Järjestöagrologi (Helanderin sijainen 1.1.2022-)	Agrologi Sanna Ojala 040 568 8642
Toimistos sihteeri	Seija Vierula 0400 244 252

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan katsaus	4
1. TALOUSELÄMÄ	5
1.1 Yleinen taloudellinen tilanne	5
1.2 Maataloustuotanto Suomessa.....	7
2 MTK-ETELÄ-POHJANMAA RY 2022	12
2.1 Toimialue.....	12
2.2 Jäsenet.....	12
2.3 Hallinto, edustajat ja toimihenkilöt.....	12
2.4 MTK-Etelä-Pohjanmaan liiton ja tuottajayhdistysten jäsenmäärät vuoden 2022 lopussa.....	15
3. LIITON TOIMINTA 2022	16
3.1 Yleistä	16
3.2 Kokoukset.....	21
Yleiset kokoukset.....	21
Johtokunnan kokoukset.....	26
Johtokunnan sidosryhmätapaamiset ym.....	28
Kirjelmät ja lausunnot ym.....	29
Valiokuntien kokoukset.....	36
3.3 Toimihenkilöiden ja toimiston toiminta.....	40
3.4 Muu toiminta	41
3.5 Järjestötyö.....	45
MTK-yhdistysten toiminta.....	45
Kurssit ja koulutus.....	47
Maaseutunuorten toiminta	47
3.6 Liiton talous.....	50
4. TUOTTAJAIN KAUPALLISET JÄRJESTÖT	55
Osuuskunta Maitosuomi	55
Itikka Osuuskunta	55
5. MAANOMISTAJIEN ARVIOINTIKESKUS OY	56
Toiminta vuonna 2022.....	56
6. MAATALOUSYRITTÄJIEN ELÄKELAITOS	56
Mela-asiamiehet	56
7. OSOITE- JA HENKILÖHAKEMISTO 2023	57
Liiton johtokunta	57
MTK:n valtuuskunnan eteläpohjalaiset edustajat	57
MTK-yhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit.....	58
Maaseutunuoret	61
Jäsenrekisterin hoitajat = muu kuin mty:n sihteeri.....	62
Tuottajain tilitoimistot	62
Hyvinvointivastaavat	62
Kuluttajavastaavat.....	63
Ympäristöasiamiehet	64
Yrittäjävastaavat	64
8. MTK:N JÄSENEDET 2023	65
9. LIITON TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2023	66

Puheenjohtajan katsaus

Kulunut vuosi oli yhtä myllerrystä koko maailmassa. Koronan tuomasta epävakauudesta ei oltu vielä päästy kunnolla ylitse, kun Venäjän hyökkäys Ukrainaan 24.2.2022 mullisti kaiken ja toi sodan keskuuteemme. Energian hinta kohosi samassa hetkessä ennennäkemättömään hintaan, samoin kaikki materiaalit ja varsinkin lannoitteiden raaka-aineet. Tästä tietenkin seurasi se, että vuoden aikana nähtiin historian kalleimmat hinnat monissa tuotantopanoksissa ja viljassa. Korkeat panoshinnat ovat koetelleet kaikkia tuottajia tuotantosuunnasta riippumatta, mutta tuottajahinnat ovat olleet viljaa lukuun ottamatta suhteessa alhaiset. Tämä yhtälö tiesi sitä, että syksyn aikana maksuvaikeudet tiloilla lisääntyivät ja vuoden tulos jäi alhaiseksi. Kustannuskriisi on jatkunut jo pitkään liian alhaisten tuottajahintojen vuoksi, ja viime vuosi oli siinä suhteessa kuin kirsikka kakussa.

Keväällä saatiin 300 miljoonan kriisitukipaketti maataloudelle, mutta siitäkin käytännössä suoraa tukea oli vain reilu 200 M€. Tämäkään ei tuonut autuutta talousvaikeuksiin, vaikkakin hieman helpotti. Maaliskuussa järjestimme keskustelutilaisuuden tuottajien ja teollisuuden kesken, jossa koetimme hakea yhteistä näkemystä tuottajahintojen nousulle, koska vain siten voimme saada tuotannon kannattavaksi.

Vuoden aikana ruoan hinta on kaupoissa noussut yli 10 % ja kauppojen tulokset viime vuodelta olivat jälleen voitolliset. Jos lasketaan yhteen kahden suurimman kauppaketjun tulos, on se noin 1,6 mrd., ja raaka-aineiden hinta markkinoilla oli noin 3 mrd. Miten tämä saadaan käännettyä siten, että tuosta isosta voitosta tulisi myös tuottajille osa? Voiko ruokamarkkina tosiaan jatkua niin, että kaupat saavat siitä yli puolet? Ei voi, ja tähän täytyy seuraavan hallituksen ottaa tiukka ote heti alkukaudesta ja muuttaa kilpailulainsäädäntöä.

Sodan varjossa valmisteltiin loppuun uusi CAP-27-ohjelmakausi. Vaikka hyvissä ajoin oli nähtävissä ruoan tuotannon väheneminen ja kallistuminen Euroopassa ja koko maailmassa, silti uudet ehdot eivät ole mielestäni tehokkaalle ruoantuotannolle hyvät, vaan uudistuksessa mentiin liikaa ympäristön ja ilmaston ehdoilla.

Tämän vuoksi useilla tiloilla tuet tulevat pienenemään rajusti. Vaikka kokonaisuudessa miljoonat pysyvät Suomen osalta lähes ennallaan, jakoperusteiden koh-

dentamiset muuttuvat niin, että tilakohtaiset erot voivat olla huomattavia. Tämä uudistus alentaa tilojen huonoa taloudellista tilannetta entisestään, mikä pystytään korjaamaan vain nostamalla tuottajahintaa reilusti. Ellei näin tapahdu nyt kuluvan vuodenaikana, alkaa omavaraisuus pienenemään ja huoltovarmuus kärsii pahemman kerran. Suomella ei todellakaan ole varaa menettää omaa tuotantoaan.

Jos järjestöme ei tukiuudistuksessa täydellisesti onnistunutkaan, onneksi kuitenkin jossain. Viime vuoden aikana uudistettiin useita lakeja ja asetuksia, joissa saatiin onnistumisia. Päällimmäisenä mieleen muistuu luonnonsuojelulaki, josta meidän ansiostamme saatiin poistettua muutamia pykälä, jotka olisivat toteutuessaan tuoneet pahimmassa tapauksessa pakollista suojelua maillemme ilman korvausta. Vaikka tässä onnistuttiin, on tälläkin puolella vielä paimennettavaa. Lunastuslaki on yksi sellainen, joka pitää myös lähitulevaisuudessa saada kuntoon. Työtä siis piisaa järjestöllämme jatkossakin, pää pystyssä kohti tulevaa kevättä ja uutta hallituskautta.

Timo Kankaanpää



1. TALOUSELÄMÄ

1.1. YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Venäjän hyökkäys Ukraina

Seuraavassa esitetään tiivistetty kuvaus Venäjän hyökkäyksestä Ukraina ja sitä seuranneista tapahtumista, koska ne vaikuttava suoraan ja välillisesti maa- ja metsätalouteen kaikkien muiden yhteiskunnallisten toimintojen ohella.

Venäjä aloitti 24.2.2022 hyökkäyksen Ukraina. Hyökkäys oli jatkoa vuonna 2014 alkaneelle Krimin miehitykselle ja Donetskin ja Luhanskin alueilla tapahtuneelle Venäjän toiminnalle. Ennen hyökkäystä Venäjä oli jo pitkään keskittänyt joukkoja Ukrainan rajalle ja pitänyt sotaharjoituksia.

Venäjän presidentti Vladimir Putin ilmoitti omana näkemyksenään televisiopuheessa, että hyökkäyksen tavoitteena oli Ukrainan "demilitarisointi". Hän syytti Ukrainaa natsismista. Putin uhkasi puheessaan, että Venäjän Ukrainan operaatioon sekaantuvia odottavat kostotoimet.

Länsimaat totesivat heti hyökkäyksen alettua, että Venäjän aggressiiviset toimet rikkovat kansainvälistä oikeutta, kansainvälisiä sopimuksia ja Ukrainan alueellista koskemattomuutta ja suvereniteettia, sekä heikentävät Euroopan turvallisuusjärjestystä. Sodan ensimmäisinä kuukausina paljastui, että hyökkääjien raaka väkivalta kohdistui rajusti Ukrainan siviiliväestöön, asutuskeskuksiin, kouluihin, sairaaloihin ja infrastruktuuriin tavoitteena murtaa Ukrainan puolustustahto.

Länsimaat tuomitsivat voimakkaasti Venäjän toimet ja ryhtyivät tukemaan Ukrainan puolustustaistelua eri tavoin. Ukrainalle ryhdyttiin toimittamaan humanitääristä apua ja puolustustarvikkeita. Yhdysvallat, EU ja muut länsimaat asettivat Venäjälle talouspakotteita. Pakotteet ulotettiin myös Venäjän toimista vastuussa oleviin henkilöihin ja yhteisöihin. Venäjän pankit kytkettiin irti läntisestä rahoitusjärjestelmästä ja keskuspankin ulkomaiset varat jäädytettiin. Venäjä ei myöskään saa enää lännestä korkeaa teknologiaa kuin kiertoteitse. Lisäksi suuri määrä läntisiä yrityksiä päätyi lopettamaan ja alaskirjaamaan toimintonsa Venäjällä.

Länsimaiden riippuvuus Venäjän energiasta heikensi kuitenkin pakotteiden vaikutuksia ja Venäjän energiavienti sai jatkua pitkään häiriöttä. Energian hinnat nousivat ja uhkaava energiapula vaikeutti Euroopassa tehtäviä poliittisia päätöksiä. Venäjä pystyi rahoittamaan sodankäyntiään energiaviennin korkean hintatason ansiosta.

Suomen Nato-jäsenhakemus

Kertomusvuonna Venäjän hyökättyä Ukraina Suomessa käynnistyi keskustelu Nato-jäsenyydestä. Galupit tukivat Nato-jäsenyyttä ja valtioneuvosto julkaisi jo huhtikuussa selonteon turvallisuusympäristön muutoksesta. Eduskunta päätti 17. toukokuuta äänin 188–8, että se kannattaa Suomen Nato-hakemusta, jonka jälkeen Suomi jätti Nato-jäsenhakemuksen Naton pääsihteerille (yhtä aikaa Ruotsin kanssa). Kertomusvuoden aikana prosessi eteni siten, että vuoden lopussa päätökset odottivat enää Nato-maiden Turkin ja Unkarin ratifiointia.



Yleinen taloudellinen kehitys ja sijoitusmarkkinoiden pudotus

Vuoden 2022 alussa maailmantalous oli hyvää vauhtia toipumassa koronakriisistä, mutta Venäjän hyökkäys muutti tilannetta. Tämä heijastui erityisen voimakkaasti sijoitusmarkkinoille. Energian hinnan nousu, kiihtynyt inflaatio ja korkojen nousu sekä kansainvälisen kaupan vaikeudet ja kotitalouksien ostovoiman alentuminen säikäyttivät osakemarkkinat.

Maailman seuratuin osakeindeksi S&P menetti noin viidenneksen arvostaan. Teknologiapainotteinen Nasdaq-indeksi putosi kolmanneksen ja Helsingin pörssin yleisindeksi lähes 16 prosenttia. Prosenttiluvut olivat synkimpiä sitten finanssikriisin 2008.

Sijoitusmarkkinoilla pörssiyritysten arvostukset olivat lähtötilanteessa poikkeuksellisen korkealla. Muun muassa erilaiset elvytystoimet ja tukipaketit olivat nostaneet pörssiyritysten markkina-arvoja hyvin korkealle. Tämän vuoksi edellä mainitut prosenttipudotukset merkitsivät sijoittajien näkökulmasta suurempia absoluuttisia arvopudotuksia kuin finanssikriisin 2008 aikana.

Korona aiheutti vuonna 2020 maailmantalouden tuotantoon pudotuksen, mistä vuoden 2021 aikana lähdettiin lupaavaan nousuun, vaikka pandemian pitkittyminen aiheutti häiriöitä tarjontaketjuissa ja pulaa monista tuotantotarvikkeista (erityisesti puolijohteet ja muut elektroniikan komponentit). Venäjän hyökkäys Ukrainaan toi globaaleille markkinoille kuitenkin sellaisia epävarmuustekijöitä, että lupaava nousu jäi odotettua pienemmäksi. Maailmantalouden kasvun ennakoitiin jäävän kertomusvuonna 2–3 prosenttiin.

Poikkeuksellisen lämmin loppuvuosi 2022 pelasti kuitenkin Euroopan pelätyltä energiakatastrofilta. Kaasovarastot riittivät ja sähkön hinta kääntyi loppuvuodesta jo laskuun. Tämä vaikutti loppuvuodesta myös inflaatioon, joka kääntyi (euroalueen) 10,6 prosentin huippulukemasta joulukuussa 9,2 prosenttiin.

Talouden tunnusluvut Suomessa

Vuosikertomuksen laatimishetkellä ei ollut vielä käytävissä kaikkia keskeisiä vuoden 2022 tilastoja ja talouden tunnuslukuja. Kansantalouden tilinpäätöksen mukaiset BKT-ennakot julkaistaan maaliskuun puolivälissä ja ennakkolukuja tarkennetaan käytännössä vielä 1–2 vuotta jälkikäteen.

Sota Euroopassa aiheuttaa suunnattomia inhimillisiä kärsimyksiä, joita ei voi mitata pelkästään talouden luvuilla. Talouden kautta sota heijastuu kuitenkin kaikkiin toimijoihin Euroopassa. Sodan vaikutukset talouteen iskivät Suomeen erityisesti energian hinnan kautta. Energian hinnan nousu alkoi jo syksyllä 2021

Venäjän valmistautuessa sotaan. Sota kiihdytti energian hinnan nousua, joka vaikutti edelleen muiden tuotteiden ja palveluiden hintoihin.

Kertomusvuonna kuluttajahinnat Suomessa nousivat keskimäärin 7,1 prosenttia. Näin korkeaa inflaatiolukua on nähty viimeksi 1980-luvulla. Energian hinta selittää suurelta osin liikenteen 11,3 prosentin ja asumisen 9,3 prosentin hintojen nousua. Energian hinnan nousun vastapainoksi energian kulutus laski. Syynä tähän olivat energian säästötoimet mutta myös lämpimät sääolot.

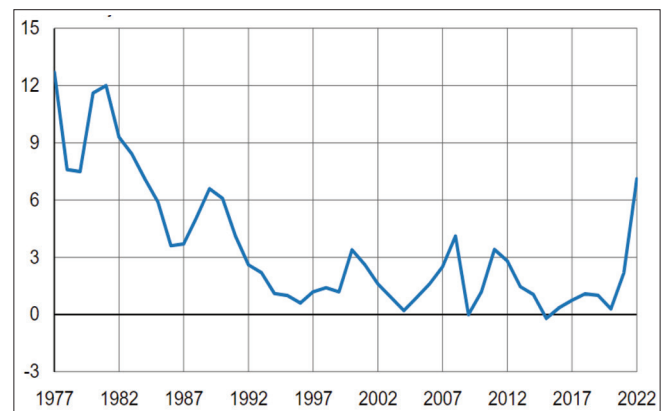
Elintarvikkeiden hinnat nousivat vuositasolla yhteensä 10,5 prosenttia. Vaikka elintarvikkeiden osuus kotitalouksien keskimääräisistä kulutusmenoista on ollut alle 12 prosenttia eikä näin alhaisella painolla kymmenen prosentin kasvu nosta ruoan kulutusmeno-osuutta kuin noin prosenttiyksiköllä, ruoan hinnan noususta käytiin kertomusvuonna kuitenkin paljon keskustelua julkisuudessa.

Venäjän kaupan romahtaminen vaikutti merkittävästi tuonnin ja viennin lukuihin. Tilastotietojen mukaan kertomusvuoden viimeisellä neljänneksellä Venäjä-tuonnin arvo oli pudonnut 75 % ja viennin arvo 50 % vuoden takaisesta. Kokonaan kauppa ei siis kuitenkaan loppunut. Myös venäläisten matkailijoiden määrä väheni.

Kertomusvuoden korkojen nousu vaikuttaa merkittävästi kotitalouksien tilanteeseen. Suomessa koron nousun vaikutus välittyy nopeammin ja suoraviivaisemmin kuin monessa muussa Euroopan maassa, koska suurin osa lainoistamme on sidottu lyhyisiin korkoihin. Korkojen nousu heijastui kertomusvuonna asuntomarkkinoille kauppamäärien ja asuntojen hintojen laskuna.

Kertomusvuoden työllisyystilanne oli varsin hyvä ja keskimääräinen työttömyysaste putosi 6,8 prosenttiin. Myös nuorten 15–24-vuotiaiden työttömyysaste alentui, mutta oli edelleenkin 14,2 prosenttia (pahimmillaan tämä luku oli 22,6 prosenttia vuonna 2015).

Lähde: Tilastokeskus



Kuluttajahintaindeksin keskimääräinen vuosimuutos prosentteina.



1.2. MAATALOUSTUOTANTO SUOMESSA

MTK-Etelä-Pohjanmaan vuosikertomuksessa ei esitetä enää kattavasti tuotantoa, hintoja, markkinoita ja taloutta koskevia tilastotietoja. Maataloutta koskevia tilastotietoja löytyy muun muassa Luken, Tilastokeskuksen ja Maanmittauslaitoksen internet-sivuilta.

Kasvukauden sääolot

Kertomusvuoden 2022 sääolosuhteet olivat kohtuullisen hyvät verrattuna edellisen vuoden kuivuuteen ja helteeseen. Tämän seurauksena myös satotasot palasivat normaalille tasolle. Paikallisia vaihteluita kuitenkin esiintyi muun muassa sateiden ajankohdan ja osuvuuden mukaan.

Kevätkylvöt onnistuivat suomalaisilla maataloilla valtaosaltaan hyvin, vaikka kevättyöt viivästyivätkin osittain normaalista ajankohdasta sateiden ja viileän kelin vuoksi. Sateet viivästyttivät kylvöjä jopa kesäkuun puoleenväliin Hämeessä, Satakunnassa ja Pohjois-Suomessa.

Talvi aiheutti vahinkoja talvehtiville kasveille. Syyskasveja tuhoutui 90 000 hehtaarin verran, kun kylvöala oli lähes 145 000 hehtaaria. Syysöljykasvit tuhoutuivat lähes täysin Etelä-Suomessa, Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa. Myös osa nurmista kärsi talvituhoista. Etelä-Suomessa suuri osa syysviljoista jouduttiin rikkomaan ja kylvämään kertomusvuoden keväällä uudelleen.

Ilmatieteen laitoksen tilastojen mukaan vuosi 2022 oli tavanomaista lämpimämpi. Koko maan keskilämpötila oli noin 3,8 astetta, mikä on 0,9 astetta yli pitkän ajan eli vuosien 1991–2020 keskiarvon. Edellisen kerran tätä lämpimämpi vuosi on koettu vuosina 2020 ja 2015.

Ilmatieteen laitoksen mittausten mukaan terminen kasvukausi alkoi Etelä-Pohjanmaalla 5. toukokuuta ja päättyi 17. lokakuuta. Seinäjoki/Ylistaron mittauspisteessä kesäkuun ja elokuun keskilämpötilat olivat pari astetta pitkän aikavälin keskiarvoa korkeammat. Koko maassa hellepäiviä oli kesä-elokuussa yhteensä 42 (pitkän aikavälin keskiarvo 33).



Etelä-Pohjanmaalla satoi kesän aikana paikoin erittäin rankasti.



Alueelliset ja hyvin paikalliset sateet haittasivat puinteja.

Kesän sademäärässä oli runsasta paikallista ja alueellista vaihtelua. Yleisesti maan keski- ja pohjoisosassa oli tavanomaista sateisempi kesä, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan alueilla jopa poikkeuksellisen sateinen kesä. Seinäjoki/Ylistaron mittauspisteessä kesäkuun sademäärä oli 84 mm, heinäkuussa 93 mm ja elokuussa 183 mm (pitkän aikavälin kesäkuukausien vastaavat keskiarvot ovat 59, 74 ja 73 mm). Mutta myös Etelä-Pohjanmaalla oli sateiden paikallisuudesta johtuen alueita, joissa kasvusto kärsi helteistä ja kuivuudesta.

Sadonkorjuu

Nurmien ensimmäinen sato kesäkuun loppupuolella osoittautui laadultaan ja määrältään hyväksi. Myös kuivaheinäsato onnistui hyvin. Säilörehun toinen sato onnistui myös hyvin, mutta helle verotti jonkin verran kasvua. Puinteja päästiin aloittamaan elokuun puolivälissä lähes koko maassa. Alueelliset ja hyvin paikalliset sateet haittasivat puinteja erityisesti pohjanmaan maakunnissa. Elokuun alkupuolen rankkasateet kurittivat Etelä-Pohjanmaata ja erityisesti perunanviljelyalueita Suupohjassa ja Härmänmaalla. Pahimmillaan vuorokautinen sademäärä oli lähes 100 millimetriä. Kokonaisuutena puinnit onnistuivat kuitenkin hyvin ja saatiin vietyä päätökseen syyskuun kuluessa.

Viljelyala

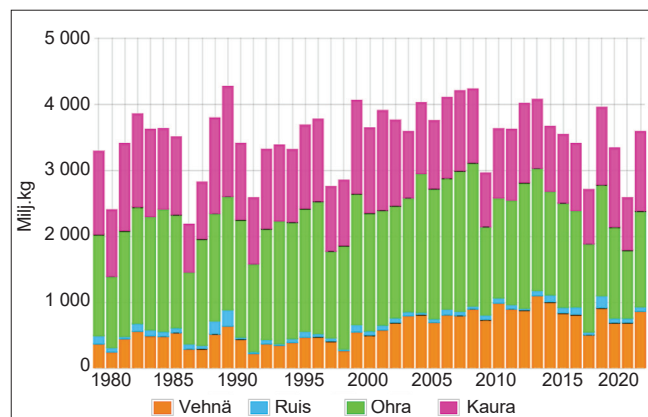
Seuraavassa esitetyt viljelyalatiedot perustuvat kevään 2022 tukihaun lohkotietoihin. Vilja-alaa kertomusvuonna oli 1,06 miljoonaa hehtaaria, mikä oli saman verran kuin edellisenä vuotena. Viljalla oli siten lähes puolet Suomen 2,27 miljoonasta hehtaarista. Kesantoa oli noin 208 000 hehtaaria. Kevätvehnän viljelyala kasvoi 20 prosenttia. Rehuohran ja kauran alat säilyivät suunnilleen ennallaan. Myöskään nurmien viljelyala ei muuttunut edellisvuodesta. Öljykasvien (rypsi ja rapsi) alat sen sijaan kasvoivat noin 13 prosenttia ja herneen viljelyala noin 50 prosenttia.

Sadot ja laatu

Kahden heikon satovuoden jälkeen Suomen viljasato palautui keskimääräiselle tasolle kertomusvuonna 2022. Sekä kokonaissato että hehtaarisadot nousivat verrattuna heikkoon edellisvuoteen. Myös Etelä-Pohjanmaalla hehtaarisadot ja kokonaissato palasivat keskimääräiselle tasolle.

Luken satotilaston mukaan koko maan viljasato oli 3,6 miljardia kiloa. Luomuviljasato oli lähes 180 miljoonaa kiloa, mikä on noin 5 % kokonaisviljasadosta. Herneen viljelyalan kasvun ansiosta hernesato oli ennätysuuri, noin 92 miljoonaa kiloa. Säilörehun ja kuivaheinän hehtaarisadot nousivat edellisvuodesta, mutta viljelyalan vähentymisen vuoksi kokonaissato oli hieman edellisvuotta pienempi. Ruokaperunan ja tärkkelyspe-runan kokonaissadot ja hehtaarisadot pysyivät suunnilleen ennallaan.

- Ohrasato, 1 451 milj. kg, kasvoi edellisvuodesta 41 %
- Kaurasato, 1 203 milj. kg, kasvoi 52 %
- Vehnäsato, 852 milj. kg, kasvoi 26 %
- Ruissato, 65 milj. kg, pieneni 2 %
- Rypsi- ja rapsisato, 57 milj. kg, kasvoi 37 %
- Perunasato 562 milj. kg, oli saman verran kuin 2021
- Hernesato 92 milj. kg, kasvoi 116 %



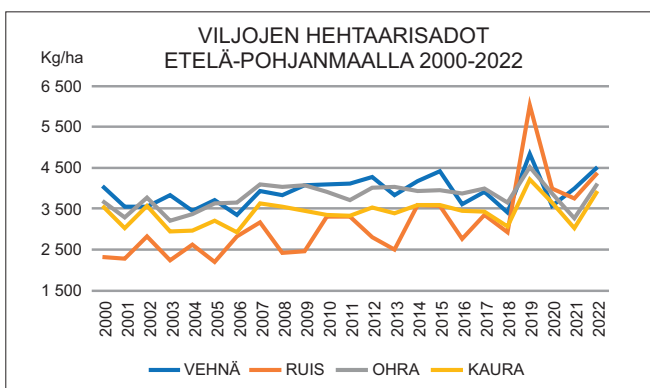
Viljasato Suomessa vuosina 1980-2022. (SVT: Luonnonvarakeskus, Satotilasto)



Kertomusvuonna 2022 viljan laatu oli parempi kuin edellisenä vuotena. Ohran keskimääräinen hehtolitrapaino oli 65,7 kiloa, mikä oli noin kilon korkeampi kuin pidemmän ajan keskiarvo. Rehuohran keskimääräinen proteiinipitoisuus oli 12,2 ja tärkkelypitoisuus 59,7 prosenttia. Ohran jyväkoko oli suurempi kuin vuonna 2021. Myös mallasohran laatu oli hyvää.

Kaurasadon laatu palasi vuoden 2021 heikomman satovuoden jälkeen normaalille tasolle. Kauran keskimääräinen hehtopaino 55,2 kiloa oli peräti kaksi kiloa vuoden 2021 hehtopainoa korkeampi. Myös kauran jyväkoko oli parempi kuin vuonna 2021. Kauran keskimääräinen valkuaispitoisuus oli 12,5 prosenttia. Tutkituista kauranäytteistä kaksi prosenttia ylitti pikamene- telmällä mitattuna DON raja-arvon 1750 µg/kg, joka on EU-lainsäädännössä elintarvikekauran raja-arvo. Puin- tien edetessä keskimääräiset DON-pitoisuudet nousivat jonkin verran ja myös alueellista vaihtelua esiintyi. Korkeimmat keskimääräiset DON-pitoisuudet oli Pohjois-Pohjanmaalla, Pohjanmaalla, Etelä- ja Pohjois-Sa- vossa sekä Pohjois-Karjalassa.

Kevätvehnän keskimääräinen hehtopaino oli 82,3 kiloa ja syysvehnällä 81,0 kiloa. Edellisen kerran kevätvehnän keskimääräinen hehtopaino ylitti 82 kiloa vuonna 2006. Sakoluvut olivat myös hyviä, 95 prosentissa tutkituista vehnänäytteistä sakoluku oli yli 220. Syysvehnän keskimääräinen proteiinipitoisuus oli 11,7 prosenttia ja kevätvehnän 13,0 prosenttia ehnän keskimääräinen proteiinipitoisuus oli matalampi kuin vuonna 2021.



Kotieläintuotanto

Maidontuotannon lasku jatkui kertomusvuonna 2022. Meijerimaitoa tuotettiin 2 193 milj. litraa, mikä oli noin kaksi prosenttia edellisvuotta vähemmän. Maidon tuotannon vähentyminen johtui osaltaan vuoden 2021 alussa käyttöön otetusta sopimustuotantomallista, joka rajoitti meijerimaidon tuotantoa Valiolaisten osuuskun- tien maitotiloilla.

Maitotilojen määrä Suomessa väheni kertomusvuonna kahdeksan prosenttia. Maitotiloja oli vuoden lopussa 4 572 kappaletta. Kertomusvuoden aikana maitotilojen määrä väheni lähes 400 tilalla. Maitotilojen määrä on suunnilleen puolittunut kymmenessä vuodessa.

Luomumaitoa tuotettiin lähes saman verran kuin edellisvuonna, vajaa 81 miljoonaa litraa. Luomumaidon- tuottajia oli vuoden lopussa 125 kappaletta.

Lypsylehmien määrä väheni kaksi prosenttia. Lypsylehmiä oli tiloilla 247 900 eläintä. Määrä väheni kaikkien ELY-keskusten alueilla. Keskimäärin tiloilla oli noin 49 lypsylehmää. Tiloja, joilla lypsylehmiä oli 100 tai enem- män, oli yhteensä 555.

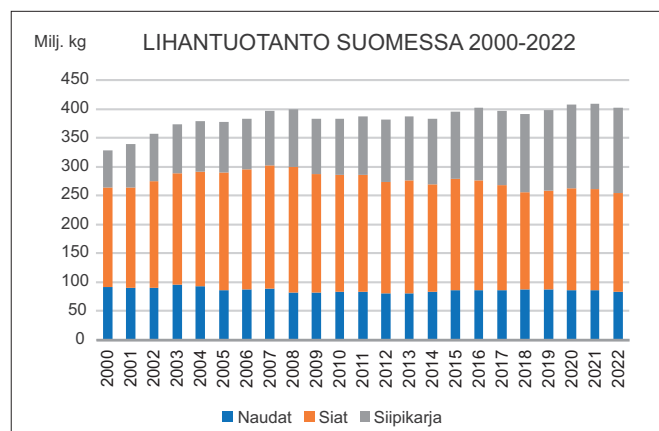
Lihaa tuotettiin yhteensä 403 miljoonaa kiloa vuonna 2022, mikä on kaksi prosenttia vähemmän kuin edellis- vuonna. Naudan- ja sianlihan tuotanto väheni, kun taas siipikarjanlihaa tuotettiin lähes saman verran.

Naudanlihan tuotanto oli runsaat 84 miljoonaa kiloa, mikä on kaksi prosenttia edellisvuotta vähemmän. Nautoja teurastettiin teurastamoissa noin 256 500 eläintä. Liharotuisten nautojen osuus tuotannosta säilyi edelleen noin 20 prosentissa. Lampaanlihan tuotanto väheni hieman, ja tuotanto oli 1,3 miljoonaa kiloa.

Sianlihan tuotanto väheni kolme prosenttia ja oli noin 170 miljoonaa kiloa. Kertomusvuonna sikoja teurastet- tiin 1,86 miljoonaa kappaletta.

Siipikarjanlihaa tuotettiin kertomusvuonna 147 miljoonaa kiloa, mikä on lähes sama määrä kuin vuonna 2021. Broilerinlihan tuotanto väheni hienoisesti. Broilereiden teurastusmäärät olivat hieman edellisvuotta suurem- mat, mutta keskiruho paino alempi. Kalkkunanlihan tuotanto lisääntyi kolme prosenttia.

Kananmunien tuotanto oli kertomusvuonna 76 miljoonaa kiloa. Määrä on vajaa kaksi prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Virikehäkkikanaloissa tuotettujen kananmunien määrä väheni edelleen ja vastaavasti lat- tiakanaloissa ja ulkokanaloissa tuotettujen kananmu- nien määrä lisääntyi. Virikehäkkinunien tuotanto on vähentynyt viime vuosina voimakkaasti, kun kauppa- ketjut ovat ilmoittaneet luopuvansa virikehäkkinunien myynnistä muutaman vuoden kuluessa. Vastaavasti lattiamunien tuotanto on lisääntynyt.



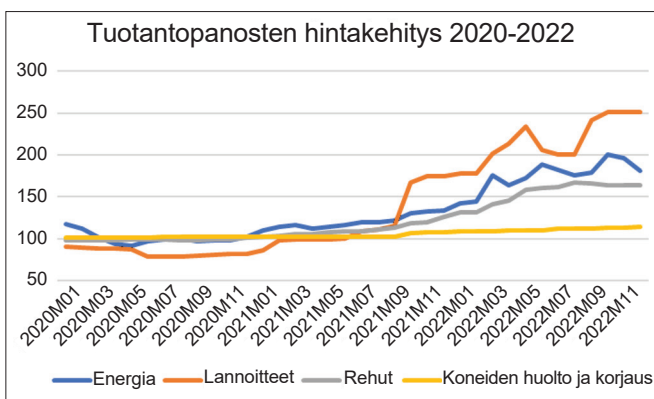
Suurin osa, eli 55 prosenttia, tuotetuista kananmunista oli lattiamunia. Virikehäkkimunia oli 33 prosenttia, luomumunia kahdeksan prosenttia ja ulkomunia kolme prosenttia tuotannosta.

Markkinat ja hinnat

Kertomusvuonna 2022 tapahtui suuria muutoksia sekä maatalouden tuotantopanosten että kasvinviljely- ja kotieläintuotteiden hinnoissa. Maataloussektorin voimakkaiden hintamuutosten jakso alkoi jo vuoden 2021 puolivälissä maatalouden tuotantopanosten hinnan nousulla. Tuolloin lannoitteiden hinnat lähtivät hyvin voimakkaaseen nousuun. Vuoden 2022 loppuun mennessä lannoitteiden hinnat olivat nousseet yli kaksinkertaiseksi vuodesta 2020. Myös muiden maataloudelle tärkeiden tuotantopanosten, kuten energian ja eläinten rehujen hinnat nousivat voimakkaasti jo kesästä 2021 lähtien.

Tuotantokustannusten nousu ei ollut yksin kotimainen ongelma, vaan taustalla oli globaali energian hinnan nousu, joka kiihtyi Venäjän hyökättyä helmikuussa 2022 Ukrainaan. Kasvinviljelytuotteiden hinnat lähtivät jo vuoden 2021 loppupuolella reiluun nousuun maailmanmarkkinoilla. Viljan hinnan nousu vaikutti kotieläintuotannon kustannuksiin, mutta elintarviketeollisuus ei pystynyt keskittyneen kaupan ylivoiman vuoksi saamaan riittäviä hinnan korotuksia läpi ruokaketjussa. Tämä näkyi käytännössä siten, että kotieläintuotteiden tuottajahinnat nousivat tuskastuttavan hitaasti keväästä 2022 alkaen.

Liiton ja koko MTK-järjestön toimista tässä tilanteessa kerrotaan tarkemmin vuosikertomuksen luvussa 3.1.



Lannoitteiden ja eräiden muiden tuotantovälineiden ostohintaindeksi (2015=100) (Tilastokeskus).

Viljojen hinnat nousivat kertomusvuonna noin 60–70 prosenttia viljalajista riippuen, maito 25, kananmunat 28 ja naudanliha 20 prosenttia vuoteen 2021 verrattuna. Maataloustuotteiden osalta voimakkainta tuottajahinnan nousu oli vehnällä, jonka hinta nousi voimakkaasti vuoden 2021 lopulla ollen korkeimmillaan keväällä 2022. Korkeaan vehnän hintaan vaikutti osaltaan vuoden 2021 huono sato. Rukiin hinnan nousu

ajoittui vehnää noin puoli vuotta myöhäisemmäksi, vuoden 2022 kesään. Ruokaperuna poikkeaa muista viljelykasveista hyvin paljon, sillä sen hinta nousi vuoden 2020 keskihintaan verrattuna vain 10 prosenttia vuoden 2022 loppuun mennessä. Loppuvuonna 2021, kun lannoitehinnat sekä muiden tuotantopanosten ja muiden maataloustuotteiden hinnat lähtivät nousuun, ruokaperunan hinta laski. Vasta aivan vuoden 2021 lopulla ruokaperunan hinta kääntyi hienoiseen nousuun.

Tuotantopanosten hinnan nousu näkyi vasta pitkällä viiveellä kotieläintuotteiden tuottajahinnoissa. Kotieläintuotteilla, maidolla, kananmunilla ja naudanlihalla, tuottajahinnan nousu oli kertomusvuonna hyvin hidasta suhteessa näiden tuotantosuuntien käyttämien tuotantopanosten hintojen nousuun. Kotieläintuotteiden hinnat alkoivat nousta vasta keväällä 2022, kun tuotantopanosten hinnat alkoivat nousta jo lähes vuotta aiemmin, kesällä 2021. Vuoteen 2020 verrattuna kotieläintuotteiden tuottajahinnat ovat nousivat keskimäärin 30–40 prosenttia ja vastaavasti rehujen noin 70, energian noin 100 ja lannoitteiden 200 prosenttia.

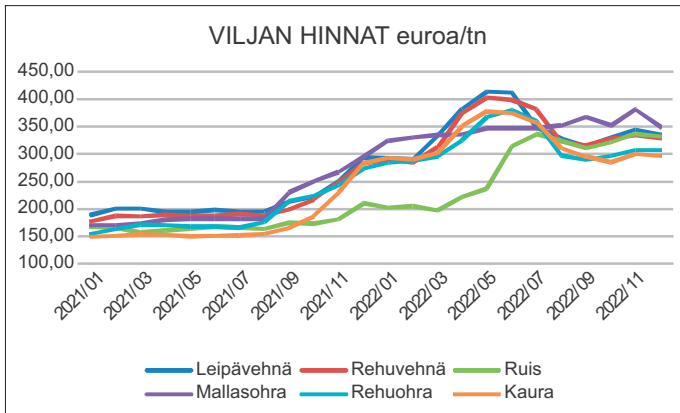
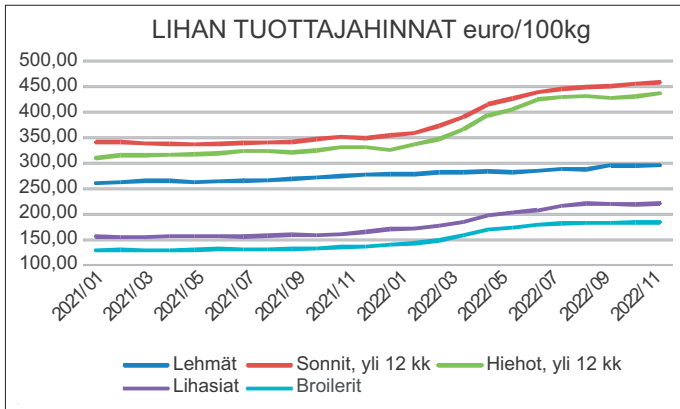
Tuottajahinnat vuonna 2022 keskimäärin (suluissa muutos edelliseen vuoteen)

- maidon hinta keskimäärin 49,40 snt/l (+25 %)
- sonninliha 4,18 euro/kg (+22 %)
- sianliha (lihasiat) 2,00 euro/kg (+27 %)
- karitsanliha 5,26 euro/kg (+20 %)
- broilerinliha 1,69 euro/kg (+28 %)
- luomusonninliha 4,80 euro/kg (+19 %)
- luomukaritsanliha 5,63 euro/kg (+21 %)
- kananmunat (lattiakanalat) 1,43 euro/kg (+30 %)
- ruokaperuna 0,21 euro/kg (+12 %)
- leipävehnä (perushinta) 333 euro/tn (+56 %)
- ruis (perushinta) 293 euro/tn (+76 %)
- rehuohra (perushinta) 308 euro/tn (+62 %)
- elintarviketähti (perushinta) 308 euro/tn (+76 %)
- rypsi/rapsi (perushinta) 644 euro/tn (+33 %)
- luomuleipävehnä (perushinta) 387 euro/tn (+20 %)
- luomuruus (perushinta) 358 euro/tn (+36 %)

Maatalouden tulo- ja kannattavuuskehitys

Maatalouden tuotantokustannusten ja kasvinviljelytuotteiden ja kotieläintuotteiden eritahtinen hintakehitys heijastui voimakkaasti maatalojen taloustilanteeseen. Pitkään jatkunut kannattavuuskriisi muuttui erityisesti kotieläintiloilla suoranaiseksi talouskriisiksi. Kasvinviljelytiloilla tuotantopanosten hankinta-ajankohta ja tuotteiden myyntiajankohta vaikuttivat merkittävästi tilatason tulokseen.



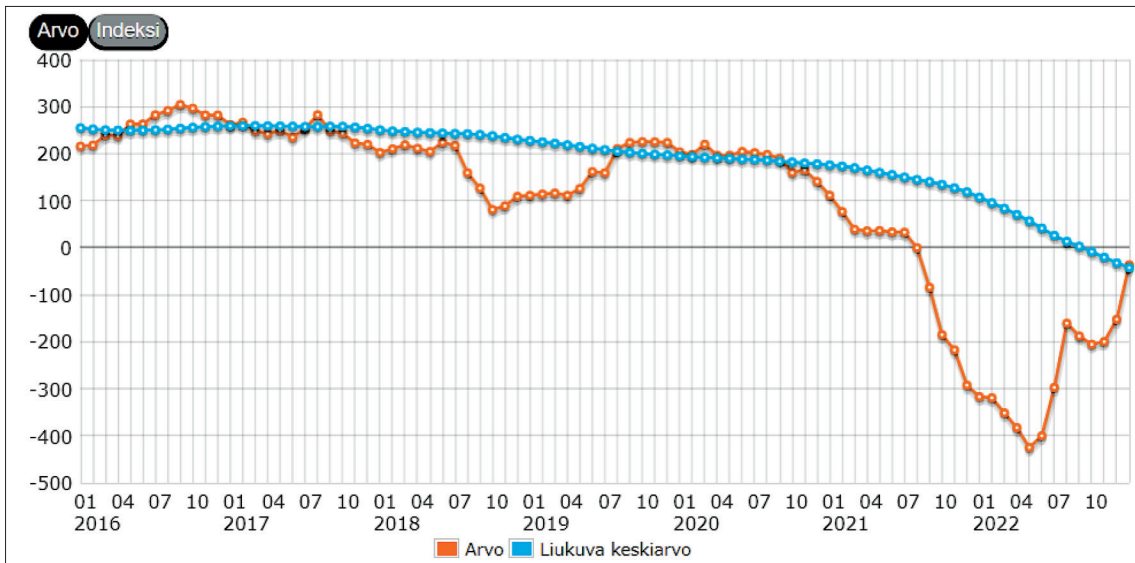


Luken ylläpitämästä markkinamarginaalit-nettisivustosta on saatavilla tietoa keskimääristen hintamuutosten yhteisvaikutuksesta eri tuotantosunnissa. Markkinamarginaalien avulla voidaan tarkastella maataloustuotteiden ja tuotantopanosten hintojen vaihtelun vaikutusta tuottajalle jäävään marginaaliin. Seuraavassa kertomusvuotta kuvaavana esimerkkinä on naudanlihan markkinamarginaalin kehittyminen. Kuviosta on nähtävissä, miten kustannusten nousu painaa marginaalin tappiolle jo kesällä 2021 ja miten tilanne lähtee hitaasti korjaantumaan vasta loppukevästä 2022 johtuen sekä tuottajahintojen noususta että rehukustannuksen taitumisesta.

Maatilojen kannattavuutta ja tulokehitystä seurataan Suomessa Luken ylläpitämässä Taloustohtori-palvelussa. Palvelussa esitetyt tiedot perustuvat kirjanpitoiltojen tietoihin. Alla ennakkollinen tieto vuoden 2022 tunnusluvuista ja aikasarja vuodesta 2010 alkaen.

Luvussa 1.2 maataloustuotantoa ja markkinoita kuvaavien tietojen lähteenä on käytetty seuraavia: Luke, Tilastokeskus ja Ilmatieteen laitos.

Markkinamarginaali naudanlihantuotantoon.



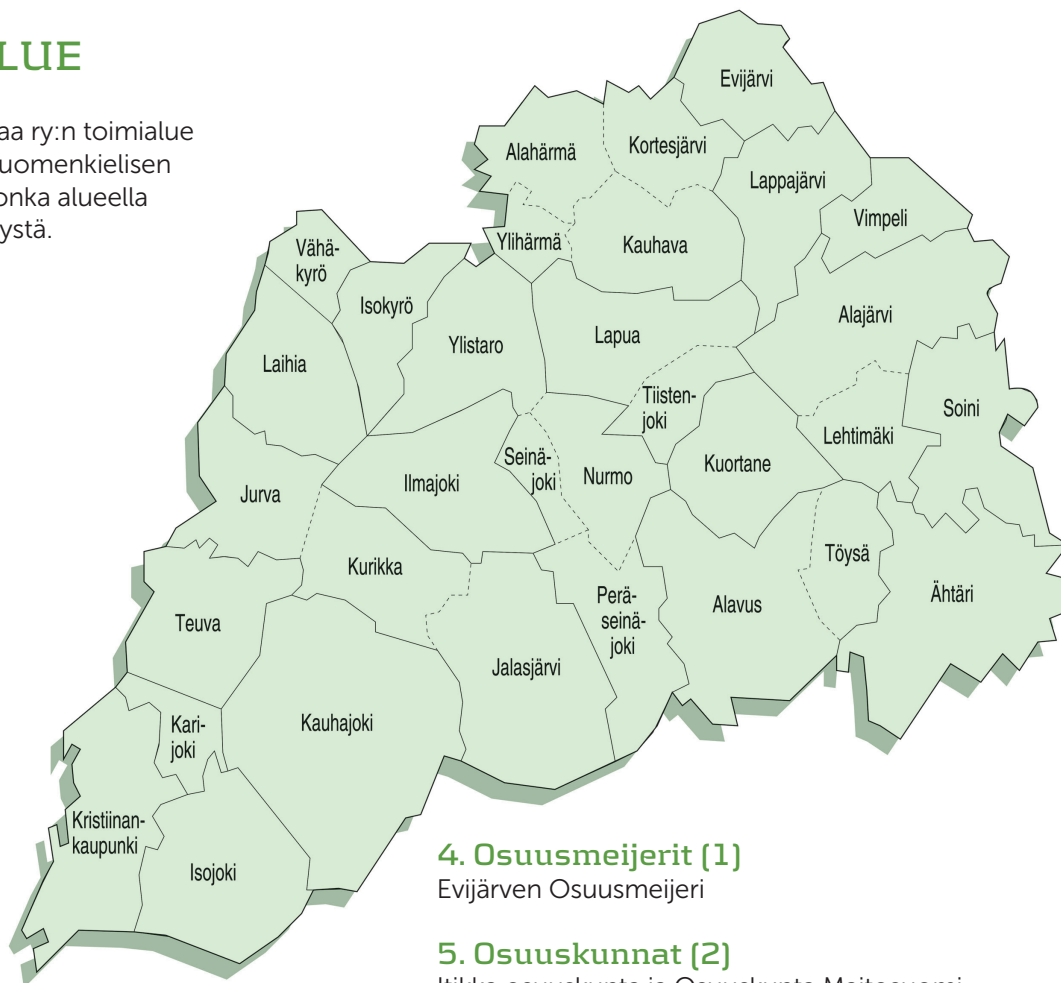
Taloustohtori (Luke kannattavuuskirjanpidon tulokset maaliskuu 2023)

Tunnusluvut	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022E
Tiloja edustettuna	59,304	61,459	58,734	57,244	55,6	53,003	51,814	50,561	49,542	48,651	47,337	46,003	45,943
TUOTOT, milj.euroa	5.676	5.880	6.262	6.068	6.061	5.696	5.596	5.623	5.788	6.178	6.555	6.446	7.682
TUOTANTOKUSTANNUS, milj.euroa	6.880	6.983	7.536	7.324	7.259	6.983	6.940	6.590	6.775	7.143	7.283	7.219	9.772
Yrittäjätulo, milj.euroa	932	853	751	600	602	466	320	517	530	538	731	635	388
Kannattavuuskerroin	0,44	0,44	0,37	0,32	0,33	0,26	0,19	0,34	0,34	0,35	0,5	0,45	0,28
=Työansio, milj.euroa	200	204	25	-7	-12	-70	-153	105	83	38	248	190	-55
=Työtuntiansio euroa	2	2,2	0,3	-0,1	-0,1	-0,9	-2	1,5	1,2	0,6	4,1	3,2	-0,9
Omavaraisuusaste	75	77	76	76	74	74	74	72	73	73	74	75	75
Kokonaispääoman tuotto prosentti	-2,2	-2	-2,5	-3,1	-2,6	-3,8	-4,5	-2,7	-2,6	-2,1	-0,8	-1,2	-2,4

2. MTK-ETELÄ-POHJANMAA RY. 2022

2.1 TOIMIALUE

MTK-Etelä-Pohjanmaa ry:n toimialue käsittää perinteisen suomenkielisen Etelä-Pohjanmaan, jonka alueella toimii 32 MTK-yhdistystä.



4. Osuusmeijerit (1)

Evijärven Osuusmeijeri

5. Osuuskunnat (2)

Itikka osuuskunta ja Osuuskunta Maitosuomi

6. Muut yhteisöjäsenet (2)

Evijärven Peruna Oy ja LähiTapiola

2.2 JÄSENET

1. Kunniajäsenet

Martta Ahonen	emäntä	Evijärvi
Reino Penttilä	maanviljelysneuvos	Nurmo
Simo Vaismaa	toiminnanjohtaja	Isokyrö

2. MTK-yhdistykset (32)

Maataloustuottajain Alahärmän, Alajärven, Alavuden, Evijärven, Ilmajoen, Isojoen, Isonkyrön, Jalasjärven, Jurvan, Karijoen, Kauhajoen, Kauhavan, Kortesjärven, Kuortaneen, Kurikan, Laihian, Lappajärven, Lapuan, Kristiinan, Lehtimäen, Nurmon, Peräseinäjoen, Seinäjoen, Soinin, Teuvan, Tiistenjoen, Töysän, Vimpelin, Vähänkyrön, Ylihärmän, Ylistaron ja Ähtäriin yhdistykset.

3. Manttaalikunnat (26)

Alahärmän, Alajärven, Alavuden, Evijärven, Isojoen, Isonkyrön, Jalasjärven, Jurvan, Karijoen, Kauhajoen, Kauhavan, Kuortaneen, Kurikan, Laihian, Lappajärven, Lapuan, Lehtimäen, Nurmon, Peräseinäjoen, Teuvan, Töysän, Vimpelin, Vähänkyrön, Ylihärmän, Ylistaron ja Ähtäriin manttaalikunnat.

2.3 HALLINTO, EDUSTAJAT JA TOIMIHENKILÖT

1. Johtokunta

Puheenjohtaja:

Timo Kankaanpää, Ilmajoki 2021
(johtok. 2008)

Varapuheenjohtaja:

Sami Yli-Rahnasto, Kauhajoki 2021
(johtok. 2000)

Jäsenet:

	Tehtävässä vuodesta
Päivi Kasari, Jalasjärvi	2020
Sami Eerola, Nurmo	2018
Kaija Aro, Kauhava	2019
Matti Kortesmäki, Seinäjoki	2020
Kirsi Vuoriluoma, Alavus	2021
Mikko Saarijärvi, Evijärvi	2022
Jarno Hakala, Teuva	2022



2. Maitovaliokunta

Puheenjohtaja: Kirsi Vuoriluoma

Jäsenet: Juha Vuorela, Tiina Peltonen, Kaija Aro, Anna Penttala, Mervi Piispanen, Kai Kytölä, Juhani Pitkäranta

Asiantuntijat: Juha Kantoniemi ja Olavi Koskimäki

Sihteeri: Yrjö Ojaniemi

3. Lihavaliokunta

Puheenjohtaja: Sami Yli-Rahnasto

Jäsenet: Tero Ojala, Sami Eerola, Mikko Yliluoma, Janne Autio, Pasi Pärnänen, Ahti Ritola, Antti Talvitie, Päivi Kasari

Asiantuntijat: sikakerho: Tero Ojala,

nautakerho: Ari Nortunen,

lammaskerho: Sanni Kaitamäki,

broileriasiantuntija: Harri Sippola,

nauta-asiantuntija: Jaakko Isomäki

MTK:n johtokunta: Mauno Ylinen

Sihteeri: Ari Perälä

4. Hyvinvointivaliokunta

Puheenjohtaja: Kaija Aro

Jäsenet: Marianna Keränen, Asko Ojala, Iira Sulkava, Marja Aurala, Jaana Tuhkasaari, Päivi Kasari

Sihteeri: Riina Kaistila

5. Maaseutunuorten valiokunta

Puheenjohtaja: Jaakko Renko

Varapuheenjohtaja: Matti Keltto

Jäsenet: Arto Kivenmäki, Hannele Antila, Oskari Mäkinen, Juha-Matti Rantala, Minna Haavisto, Jussi Ylikoski

Johtokunnan edustaja: Matti Kortesmäki

MTK:n valiokunta: Antti Tyynelä

”_” /MHY:n ed. Mikko Tukeva

SeAMK edustaja: Roope Kurki

Sihteeri: Sanna Ojala

6. Kuluttajatyöryhmä

Puheenjohtaja: Liisa Vuorela

Jäsenet: Milla Mattila, Tommi Laine, Kati Kohtakangas, Kirsi Vuoriluoma, Atte Sulkava, Vuokko Yli-Kesäniemi, Matti Kortesmäki

Sihteeri: Riina Kaistila

7. Elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunta

Puheenjohtaja: Hannu Uitto

Jäsenet: Arto Huhtala, Ari Hyvölä, Ilkka Orjala, Ville-Matti Vuollet, Johanna Kankaanpää

Sihteeri: Ari Perälä

8. Kasvintuotantovaliokunta

Puheenjohtaja: Timo Kankaanpää

Jäsenet: Esa Similä, Kari Vaismaa, Jussi Kangas, Jarno Hakala, Heikki Kuusisto, Veli Yli-Hannula, Heikki Tuomela

Asiantuntijat: Henri Honkala ja Ilpo Ulvinen

Sihteeri: Ari Perälä

9. Työvaliokunta

Puheenjohtaja: Timo Kankaanpää

Varapuheenjohtaja: Sami Yli-Rahnasto

Jäsenet: Sami Eerola, Päivi Kasari

Sihteeri: Yrjö Ojaniemi

10. Metsävaliokunta

Puheenjohtaja: Kyösti Heikkilä

Varapuheenjohtaja: Herman Hakala

Jäsenet: Timo Kankaanpää, Sami Eerola, Päivi Kasari, Jarno Hakala, Tepa Reinikainen, Jarmo Lahdenmaa

Asiantuntija: Yrjö Ojaniemi

Sihteeri: Mikko Syri

11. Riistavaliokunta

Puheenjohtaja: Timo Kankaanpää

Jäsenet: Jaakko Hautanen Riistakeskus Rannikko-Pohjanmaa, Johanna Nyman ÖSP,

Anders Lillandt ÖSP, Pasi Lahti Mhy Lakeus,

Stefan Pellas Riistakeskus Rannikko-Pohjanmaa,

Ari Perälä MTK-Etelä-Pohjanmaa,

Arsi Kanala MTK-Keski-Pohjanmaa

Sihteeri: Mikko Syri

12. Pohjanmaan ympäristö- ja maankäyttövaliokunta

Puheenjohtaja: Vesa Paavola

Jäsenet: Timo Kankaanpää, Kirsi Vuoriluoma, Arto Ahola, Bjarne Mara

Asiantuntijat: Timo Torppa, Jan-Ove Nyman, Yrjö Ojaniemi, Susanne West, Jan Slotte,

Markus Nissinen

Sihteeri: Mikko Syri

13. Edustajat

MTK:n valtuuskunta

Jaakko Isomäki, Korttesjärvi

Suvi Rantala, Lapua

Hannu Uitto, Laihia

Kati Kohtakangas, Isojoki

Arto Huhtala, Jalasjärvi

Tero Ojala, Ilmajoki

Timo Kankaanpää, Ilmajoki, puheenjohtaja

varalla

Harri Sippola, Kauhava

Mervi Piispanen, Kauhajoki

Jaakko Ranto, Ilmajoki

Juha Kamppila, Vimpeli

Antti Yli-Hynnilä, Kuortane

Marko Kriikkula, Kurikka

Sami Yli-Rahnasto, Kauhajoki, varapuheenjohtaja

MTK:n johtokunta

2. Puheenjohtaja Mauno Ylinen, Alahärmä

MTK:n taloustyöryhmä

Puheenjohtaja: Mauno Ylinen, Alahärmä

Jäsen: Yrjö Ojaniemi, Lapua

MTK:n valiokunnat

Peltokasvit

Puheenjohtaja: Esa Similä, Laihia

Erikoiskasvit

Jäsen Heikki Kuusisto, Ilmajoki

Verkoston varapuheenjohtaja

Tärkkelysperuna Ilpo Ulvinen, Lapua

Liha

Puheenjohtaja Mauno Ylinen, Alahärmä,
MTK johtokunta
Itikka Osk. (Atria ryhmä) Ahti Ritola, Jalasjärvi
Munakunta Osk. Pasi Pärnänen, Peräseinäjoki

Verkoston puheenjohtaja

Nauta Jaakko Isomäki, Korttesjärvi

Verkoston puheenjohtaja

Siipikarja Harri Sippola, Kauhava

Elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyys

Hannu Uitto, Laihia

Osaaminen- ja hyvinvointi

Varajäsen Marja-Leena Laakso, Vimpeli
Varajäsen/MHY Jari Lehtinen, Kauhajoki

Ympäristö- ja maankäyttö

Varajäsen Timo Kankaanpää, Ilmajoki

Maaseutunuoret

MHY:n edustaja Mikko Tukeva, Jalasjärvi

Jäsenpalvelu

Puheenjohtaja Johanna Kankaanpää, Ähtäri

Muut

Maanomistajien Arviointikeskus

yhtiökokousedustaja Yrjö Ojaniemi, Lapua
varalla Sami Yli-Rahnasto, Kauhajoki

Lakeudentorni Oy

yhtiökokousedustaja Yrjö Ojaniemi, Lapua
varalla Ari Perälä, Lapua

Apetit / Lännen Tehtaat Oyj

yhtiökokousedustaja Ari Perälä, Lapua
varalla Jussi Hantula, Seinäjoki

Ilkka-Yhtymä Oyj

yhtiökokousedustaja Ari Perälä, Lapua
varalla Yrjö Ojaniemi, Lapua

Atria Oyj

yhtiökokousedustaja Timo Kankaanpää, Ilmajoki
varalla Sami Eerola, Nurmo

Raisio Oyj

yhtiökokousedustaja Timo Kankaanpää, Ilmajoki
varalla Sami Yli-Rahnasto, Kauhajoki

Viria / Loihde Oyj

yhtiökokousedustaja Ari Perälä, Lapua
varalla Yrjö Ojaniemi, Lapua

E-P:n Elinkeinotalo Kiint. Oy

yhtiökokousedustaja Yrjö Ojaniemi, Lapua
varalla Ari Perälä, Lapua

Hirvenkaatolupien neuvottelukunta

Timo Kankaanpää, Ilmajoki
Ari Perälä, Lapua

Muut mahdolliset

varalla Yrjö Ojaniemi, Lapua
Ari Perälä, Lapua

Alueellinen Riistaneuvosto

Timo Kankaanpää, Ilmajoki

Sokerijuurikasneuvottelukunta

varalla Kari Alasaari, Lapua
Jaakko Kortesmäki, Seinäjoki

14. Tilintarkastajat

- HT Jani Mäkelä, Tilintarkastus Mäkelä Oy
varalla - HT Jari Haukkala

15. Toimihenkilöt

Yrjö Ojaniemi	toiminnanjohtaja	1.1.2001-
Ari Perälä	kenttäpäällikkö	1.1.2014-
Hanna Helander	järjestöagrologi	1.2.2011-
Vanhempainvapaalla	11.3.2020-25.1.2022,	26.1.2022-
Sanna Ojala	järjestöagrologi	11.3.2019-
(Helanderin sijainen)		
Katariina Sironen	järjestöagrologi	1.11.2017-
Vanhempainvapaalla	1.6.2022-	
Riina Kaistila	järjestöagrologi	1.5.2022-
(Sirosoen sijainen)		
Seija Vierula	toimistosihtööri	19.2.1990-



2.4 MTK-Etelä-Pohjanmaa ry:n ja tuottajajhdistysten jäsenmäärät vuoden 2022 lopussa

Yhdistyksen/ liiton nimi	Tilojen lkm	Vastuu- henkilö lkm.	Perheen- jäsenien lkm.	Henkilö- jäsenien lkm.	Yhteisö- jäsenien lkm.	Kunnia- jäsenien lkm.	Opiskelija- jäsenien lkm.	Osakkaiden lkm.	Jäsen- määrä yhteensä	Peltoa ha	Metsää ha
MTK-Alahärmä	194	202	429	7	0	0	0	0	638	7848	6706
MTK-Alajärvi	244	246	270	12	2	1	0	2	533	5939	11173
MTK-Alavus	266	269	364	13	0	0	0	2	648	8001	12872
MTK-Evijärvi	105	109	277	4	0	2	0	0	392	3977	4820
MTK-Ilmajoki	359	360	605	17	1	5	3	3	994	13829	10052
MTK-Isajoki	141	137	241	4	0	0	0	2	384	4786	8687
MTK-Isokyrö	227	232	340	10	0	4	0	0	586	8503	7916
MTK-Jalasjärvi	349	350	574	34	1	0	5	7	971	15878	13135
MTK-Jurva	117	118	154	0	0	0	0	0	272	4847	7270
MTK-Karjoki	93	99	141	4	1	0	0	0	245	3499	3345
MTK-Kauhajoki	309	306	519	9	0	4	0	4	842	12904	11318
MTK-Kauhava	120	125	134	7	0	1	0	0	267	6190	2771
MTK-Kortesjärvi	149	156	367	4	0	0	0	0	527	6313	6522
MTK-Kristiina	41	41	32	12	0	1	0	0	86	1751	2211
MTK-Kuortane	186	189	251	12	0	0	0	0	452	4977	8836
MTK-Kurikka	185	187	211	10	0	0	0	1	409	7704	5597
MTK-Laihia	303	303	479	5	0	0	1	0	788	8584	14606
MTK-Lappajärvi	133	132	222	4	0	0	0	0	358	3605	5219
MTK-Lapua	371	378	636	17	0	0	0	0	1031	13805	10520
MTK-Lehtimäki	67	67	109	5	0	0	0	1	182	2817	3922
MTK-Nurmo	122	122	187	13	0	0	0	1	323	4618	5034
MTK-Peräseinäjoki	144	140	167	5	0	0	0	0	312	5956	6168
MTK-Seinäjoki	46	48	83	14	0	0	3	1	149	2415	1131
MTK-Soini	85	84	148	4	0	0	0	2	238	2091	5033
MTK-Teuva	197	193	285	11	0	0	0	1	490	8122	10461
MTK-Tiistenjoki	133	146	228	1	0	0	0	2	377	5053	3591
MTK-Töysä	119	119	116	6	0	0	0	2	243	3558	6421
MTK-Vimpeli	58	59	57	2	0	0	0	0	118	2783	2521
MTK-Vähäkyrö	91	94	84	8	0	0	0	2	188	4004	2303
MTK-Ylihärmä	108	108	157	3	0	0	0	0	268	4048	2108
MTK-Ylistaro	227	213	395	29	0	0	0	0	637	9411	6962
MTK-Ähtäri	134	134	210	5	0	0	2	0	351	3856	11450
Yhteensä	5423								14299	201672	220679

3. LIITON TOIMINTA 2022

3.1 YLEISTÄ

Vuosi 2022 oli liiton 105. toimintavuosi. Kahden koronavuoden (2020–2021) jälkeen kertomusvuotta 2022 leimasi 24.2.2022 alkanut Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja sen monet heijastusvaikutukset talouselämään ja elintarvikeketjuun. Venäjän hyökkäyksen vaikutuksia yleiseen taloudelliseen tilanteeseen ja toimintaympäristöön kuvataan tarkemmin vuosikertomuksen luvussa 1.1.

Kaksi vuotta jatkunut koronapandemia ja siihen liittyvät rajoitukset hellittivät kertomusvuoden aikana. Uudet sähköiset kokouskäytännöt vakiintuivat kahden koronavuoden kuluessa yleiseksi toimintamalliksi. MTK-järjestön omissa kokouksissa ja sidosryhmäyhteistyössä pyrittiin hyödyntämään verkkokokouksia ja osallistujalle annettiin useimmiten mahdollisuus valita paikalla olo tai etäosallistuminen (ns. hybridikokous). Liiton johtokunnan kokouksissa ja liiton yleisissä kokouksissa palattiin kertomusvuonna kuitenkin perinteisiin fyysisiin kokouksiin.

Vuonna 2022 maatalouden taloudellinen tilanne oli erittäin haastava tuotantopanosten ja tuottajahintojen eriparisuuden vuoksi (tarkemmin vuosikertomuksen osassa 1.2.). Tämä näkyi monella tapaa liiton edunvalvontaan liittyvässä toiminnassa, järjestötyössä ja liiton tilaisuuksissa.

Eriyisen paljon liiton työssä näkyi ilmastopolitiikka ja ympäristönsuojelu seurannaisvaikutuksineen. EU:n komission lukuisat esitykset ja tiedonannot sekä kansallisen lainsäädännön valmistelu heijastuivat monella tapaa liiton edunvalvontatyöhön. Liitto oli vahvasti mukana vaikuttamassa elintarvikeketjua ja maaseutua koskevassa maakunnallisessa valmistelutyössä. Näistä mainittakoon muun muassa riista- ja petoasiat, maakuntakaavoitus, vesienhoito-ohjelmat, lukuisat tutkimus-, koulutus- ja kehittämishankkeet sekä lähivuoan ja julkisten hankintojen kehittämistyö.

Seuraavissa kohdissa kuvataan kertomusvuoden aikana esillä olleita merkittäviä edunvalvontakysymyksiä ja selvitetään niiden taustoja. Monet kertomusvuoden kansainväliset tapahtumat ja erityisesti EU:n ratkaisut heijastuivat tai tulevat lähivuosina heijastumaan eteläpohjalaisten maatalojen toimintaympäristöön.

Osa liiton edunvalvontaan vuonna 2022 liittyvistä kysymyksistä on sellaisia, että ne ovat olleet työn alla jo aikaisempina vuosina ja niihin liittyvä valmistelu jatkuu edelleen kertomusvuonna. Niitä on selvitetty jo vuosien 2018–2022 vuosikertomuksissa, joten ne on jätetty pois vuoden 2022 vuosikertomuksesta.

Tuottajaliiton omia kokouksia, lausuntoja ja muita toimia edunvalvontatyössä ja järjestötyössä selvitetään yksityiskohtaisemmin vuosikertomuksen kohdissa 3.2–3.4. Liitto esittää parhaat kiitokset kaikille järjestön jäsenille ja viljelijöiden hyväksi työtä tehneille luottamushenkilöille.

Järjestön toiminta Venäjän hyökättyä Ukrainaan

MTK:n keskusliitto ja tuottajaliitot valmistelivat nopeassa aikataulussa järjestön oman tilanneanalyysin ja toimintaohjelman Venäjän hyökättyä helmikuussa Ukrainaan. Keskeisin tavoite oli turvata jäsenkuntamme mahdollisuus harjoittaa omaa elinkeinoaan niin pelloilla, karjasuojissa, metsissä ja koko maaseudulla. Nähtiin myös tärkeänä auttaa yhteiskuntaamme huoltovarmuuden turvaamisessa.

MTK:ssa nähtiin, että riittäväillä toimilla Suomella on mahdollisuudet selviytyä tilanteesta ja parantaa yhteiskunnan sopeutumiskykyä sekä kaupunkien ja maaseudun välistä yhteiseloä. Järjestön omassa tilannekuvassa nähtiin välttämättömäksi, että maassamme tarvitaan poikkeuksellisia toimenpiteitä, jotka tähtäävät yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen ylläpitämiseen. Kannattavuuskriisin muuttuminen talouskriisiksi edellytti välittömiä toimia, että omavarainen ruoantuotanto voitiin turvata.



Livestriimaukset ja webinaarit ovat koronan myötä jo tavallinen osa liiton toimintaa.





Liitto osallistui aktiivisesti järjestön toimenpiteiden valmisteluun ja toteuttamiseen sekä osallistui myös valtakunnalliseen huoltovarmuus- ja maanpuolustus-työhön. MTK järjesti jäsenkunnalle useita webinaareja ja varautumisinfoja. Jäsenistöä kiinnosti erityisesti sähkömarkkinoihin ja sähkön saatavuuteen liittyvät tilaisuudet.

Kustannuskriisi

Keskittyneen kaupan markkinaosuuskilpailu "ruokaa halpuuttamalla" ja yliverlainen neuvotteluasema elintarviketeollisuuden nähdessä on johtanut siihen, että maatalous on ollut pitkään syvässä kannattavuuskriisissä. Vaikka kertomusvuonna kustannusten nousu kiristi entisestään alkutuottajien tilannetta, kaupparyhmittymät suostuivat teollisuuden kanssa käydyissä neuvotteluissa tuskallisen hitaasti hintojen korotuksiin.

Merkittäviä hintamuutoksia, jotka mahdollistivat myös tuottajahintojen nousun, saatiin vasta kesällä 2022. Tilanteen vuoksi MTK-Etelä-Pohjanmaa järjesti talouskriisiä käsittelevän kokouksen Lapuulle 9.3.2022. Tarkemmin valtakunnalliseksi tapahtumaksi nousseesta tilaisuudesta toimintakertomuksen luvussa 3.4. Merkille pantavaa on, että elintarvikkeiden kuluttajahinnat kuitenkin nousivat nopeasti koko kertomusvuoden ajan ja vuoden 2022 tilinpäätöksen perusteella K- ja S-ryhmä tekivät ennätyselliset tulokset.

Huoltovarmuuspaketti

MTK vaati helmikuussa Suomen hallitukselta toimia suomalaisen maatalouden ja ruuantuotannon pelastamiseksi ja luovutti MTK:n esitykset kriisitoimenpiteiksi. MTK perusteli vaatimuksiaan seuraavasti: *"Suomalainen maatalous on ajautunut koko EU-ajan vakavimpaan kriisiin. Maatalouden tuotantokustannukset ovat nousseet ennennäkemättömällä vauhdilla. Maatalouden kannattavuus on nyt EU-historian alimmalla tasolla, puskurit syöty ja kesän 2021 satokin oli heikko. Kriisistä ulospääsyyyn suomalainen maatalous tarvitsee välittömiä ja pidemmän aikavälin järeitä toimia. Kriisi uhkaa suomalaista maatalouselinkeinoa, ruuantuotantoa ja huoltovarmuutta."*

MTK vaatii muun muassa maatarahoituksen turvaamiseen liittyviä toimia ja kiinteistöveron poistoa maa- ja metsätalouden talousrakennuksilta pikaisesti. Lisäksi vaadittiin nopeita muutoksia elintarvikemarkkinalakiin ja toimia suomalaisen ruuan viennin edistämiseksi. Luettelo toimenpiteistä oli pitkä. Vaatimuslistassa peräänkuulutettiin myös kaupalta ja teollisuudelta sekä julkisen sektorin ruokahankintoja tekevilta vastuunottoa kriisin hoitamisessa.

MTK:n vaatimiin toimenpiteisiin saatiin vastaus Suomen hallitukselta maaliskuussa. Varautumisen ministeriyöryhmä linjasi 17. maaliskuuta, että hallitus



Pääperiaatteet huoltovarmuuspaketissa

- Kolme kokonaisuutta
 1. Nopeat, erityisesti tilojen maksuvalmiutta parantavat tukitoimet
 2. Ruuantuotantoa ja sen kriisinsietokykyä pidemmällä aikavälillä vahvistavat toimet
 3. Markkinoiden toimivuuden kestävä tehostaminen
- Mahdollisimman nopea ja sujuva tukivälineiden toimeenpano aktiiviseen ruuantuotantoon vahvasti painottuen

5 | 31.3.2022



Maa- ja metsätalousministeriön tiedotustilaisuus maatalouden huoltovarmuuspaketista 31.3. Huoltovarmuuspaketilla linjattiin lisättävän tukea ruuantuotannolle akuutissa tilanteessa noin 300 miljoonalla eurolla.

valmistelee kiireisellä aikataululla maatalouden kustannuskriisin helpottamiseksi ja huoltovarmuuden turvaamiseksi toimia, jotka lisäävät tukea kotimaiselle ruoantuotannolle akuutissa tilanteessa arviolta noin 300 miljoonalla eurolla.

Konkreettiset toimet huoltovarmuuspaketissa eteni-
vät kertomusvuonna hyödyntämällä olemassa olevia maksuvaltuuksia luonnonhaittakorvauksessa ja kansallisissa tuissa sekä osin EU:n mukautustuen sallivaa asetusta (EU) 2022/467. Siten huoltovarmuuspaketin toimenpiteitä saatiin nopeammin maksuun. Komissiosta saatiin lupa myös maatilojen tuotantorajoituksen vapauttamiseksi kiinteistöveroista määräajaksi.

Elintarvikemarkkinalaki ja ruokamarkkinoiden toiminta

Huoltovarmuuspaketti sai merkittävästä summastaan huolimatta viljelijöiltä arvostelua, koska realiteettina nähtiin, että pysyvät ratkaisut saadaan vain korottamalla tuottajahintoja ja korjaamalla pysyvästi elintarvikemarkkinoiden epätasapainoa ja parantamalla alkutuottajien ja teollisuuden neuvotteluvoimaa. MTK:n esityksissä olikin ladattu paljon odotuksia elintarvikemarkkinoiden toiminnan parantamiseen.

Liiton johtokunnan kokouksessa huhtikuussa 2022 todettiin, että pitkään jatkuneesta kannattavuuskriisistä huolimatta kauppa on jatkanut teollisuuden "kyykyttämistä". Teollisuus päätyi vielä syksyllä 2021 pitkiin ja huonoihin sopimuksiin kaupan kanssa, vaikka maatalouden kustannustaso oli rajussa nousussa. Li-

ton johtokunta katsoi, että kaupan puheenvuorot julkisuudessa ovat olleet täysin käsittämättömiä, kuten esimerkiksi "kauppa ei voi vaikuttaa mitenkään tuottajahintaan", "ruoan hinta ei voi nousta liikaa", "kaupan tehtävänä ei ole huolehtia huoltovarmuudesta", "maatalouden tulee tehostaa toimintaansa", "tuet ovat opettaneet maatilat toimimaan tehottomasti" jne.

Toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi totesi samassa huhtikuun kokouksessa, että julkisessa keskustelussa ei edelleenkään ymmärretä asioiden mittasuhteita. Päivittäistavarakaupan liikevaihto on 14 mrd. euroa, se on 38,5 miljoonaa euroa per päivä – huoltovarmuuspakettia vastaava summa tulee täyteen 8 päivässä. Päivittäistavarakaupan 14 miljardin liikevaihto tarkoittaa 7 euroa päivässä kuluttajaa kohti, ja tästä raaka-aineen (maatalouden myyntitulot) osuus on vain 2,4 mrd. euroa eli 1,20 euroa päivässä per kuluttaja.

Kertomusvuonna liitto pyrki omalta osaltaan saamaan korjauksia ruokamarkkinoiden toimintaan. Liiton puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja tapasivat kesäkuussa alueosuuskauppa EPEE:n toimitusjohtajan. Toiminnanjohtaja oli mukana kesäkuussa elintarvikemarkkinavaltuutetun maakuntavierailun tapaamisissa.

Kertomusvuoden elokuussa elintarvikemarkkinavaltuutettu antoi kaksi suositusta, joiden avulla pyrittiin edistämään kustannuskriisin ratkaisemista ja parantamaan elintarvikeketjun kannattavuustilannetta. Suositukset koskivat sopimuskäytäntöjä, hinnantarkistusehtoja ja toimijoiden yhteistyön kehittämistä.



Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen julkaisi syyskuun lopussa esityksen Elintarvikemarkkinalain muutokseksi. Lakimuutoksessa esitettiin tiukennuksia muun muassa maksuaikojä ja tuotteiden palautuksia koskeviin säännöksiin. Lisäksi elintarvikemarkkinavaltuutetun tehtäviin lisättiin markkinoiden seuraaminen ja velvollisuus ottaa asioita oma-aloitteisesti käsiteltäväksi.

Ministeri Kurvinen perusteli lakiesitystä julkisuuteen seuraavasti: *”Elintarvikemarkkinalain edellinen uudistus astui voimaan vuoden 2021 marraskuussa. Lakia on pikimmiten terävöitettävä edelleen. Tavoitteena on ruokaturvan ja huoltovarmuuden ylläpitäminen.”* Tiedotustilaisuudessa esitettyihin lakiesitystä vastustaviin puheenvuoroihin Kurvinen vastasi tiukasti toteamalla: nyt loppuu kaupan ja teollisuuden vastuunpakoilu. Liitto kannatti lakiesitystä ja liiton lausuntoa käsitellään tarkemmin vuosikertomuksen luvussa 3.1.

Kustannustukipaketti

Kertomusvuoden syksyllä sähkön ja lannoitteiden hinnat jatkoivat nousua. Sähkön hinnannousun katsottiin uhkaavan niin kotitalouksien että yritysten selviytymistä. Hallitus sopi syyskuun alussa budjettiriihessä tuista, joilla helpotetaan niiden kotitalouksien asemaa, joilla on suuria sähkölaskuja. Verotuksessa päätettiin ottaa käyttöön väliaikainen sähköenergialaskujen perusteella myönnettävä kotitalousvähennys. Niille kotitalouksille, jotka eivät voi täysimääräisesti hyödyntää verovähennystä, päätettiin ottaa käyttöön väliaikainen sähkötuki.

MTK vaati kustannuskompensatioita myös maataloilille. MTK totesi marraskuussa annetussa tiedotteessa, että hallitukselta odotetaan päätöksiä kustannustuesta välittömästi. MTK:n tiedotteessa todettiin, että malleja kustannustukeen oli luotu pitkin syksyä varautumisen ministeriryöryhmissä. *”Kustannustuesta päättäminen on toistuvasti hautautunut hallituksen sisäisiin kiistoihin.”*

Maatalouden kustannustuen valmistelu jatkui kertomusvuoden loppuun, mutta lakiesitykset ja päätökset menivät vuoden 2023 puolelle. Ministeriön valmistelussa lähtökohdaksi oli, että sähkön ja lannoitteiden kustannustukea voitaisiin myöntää komission valtiontuen tilapäisiä Ukraina-kriisipuitteita koskevan tiedonannon ja Euroopan komissiolle tehtävän erillisen ilmoituksen mukaisina valtiontukina. Valtiokonttori toimisi valtionavun viranomaisena.

Luonnonsuojelulaki ja hallituskriisi

Suomessa syntyi pienoinen hallituskriisi kertomusvuoden joulukuun alussa luonnonsuojelulain uudistuksen eduskuntakäsittelyn yhteydessä. Hallituspuolue keskusta poisti hallituksen esityksestä eräitä pykäläiä oppositiopuolueiden kokoomuksen ja perussuomalaisen tuella eduskuntakäsittelyn aikana. Eduskunta äänesti



Toiminnanjohtaja on toteuttanut useita ajankohtaiskatsauksia liiton YouTube-kanavalle.

muutoksista ja hallituksen esitys muuttui maanomistajien näkökulmasta olennaisesti paremmaksi hallituksen esitykseen verrattuna. Eduskunnan päätöksen myötä nykyinen luonnonsuojelulaki vuodelta 1997 kumottiin, ja sen tilalle säädettiin uusi luonnonsuojelulaki.

Kiistassa oli kyse erityisesti uhanalaisten luontotyyppien suojelua koskevien pykälien 64 ja 65 poistamisesta. Ympäristöministeriö ja ympäristöjärjestöt ovat tienneet pykälien 64 ja 65 (sekä lisäksi myös 67 ja 78) pykälien ongelmallisuuden. MTK, Maa- ja metsätalousministeriö ja metsäteollisuus ovat vastustaneet epämääräisten ja harmaan suojelun mahdollistavien pykälien tekemistä. Siitä huolimatta ympäristöministeriö ajoi kiistanalaisia pykäläiä lakiesitykseen. Erikoista oli myös poikkeuksellisen suppea ja nopea lausuntokierros.

Lehdistössä käytiin kiivasta keskustelua luonnonsuojelulakiesityksen eduskuntakäsittelystä ja hallituksen sisäisestä toimintakyvystä. Ympäristöjärjestöt ja ympäristöaktivistit (ja valtakunnan päämediat) käyttivät erittäin jyrkkiä ilmaisuja pykälien poistamisesta. Ympäristöjärjestöt kyseenalaistivat, ovatko eduskuntakäsittelyn kuluessa esitetyt arviot suojeltavien luontotyyppien hehtaarimääristä oikeita ja asiasta lausunnon antanutta virkamiestä suorastaan maalitettiin.

Maanomistajien näkökulmasta kyse oli kuitenkin miljardein eurojen arvoisten talousmetsien epämääräisestä harmaasta suojelusta, joka loukkaa maanomistajan oikeuksia. Epämääräisyys heikentää myös luonnonsuojelutoimien yleistä hyväksyttävyyttä. Kiistanalaiset pykälät 64 ja 65 olisivat velvoittaneet viranomaisia ottamaan luontotyyppit viranomaistehtävissä huomioon (esim. kaavoituksessa). Olennaista on, että pykälillä



Söitkö tänään? Kiitä viljelijää.

olisi avattu ”pandoran lipas” korvauksettomaan suoje-
luun. Valmisteilla on jo uusia luontotyyppilistoja (yli 80
suojelettavaa luontotyyppiä?) ja listoja voidaan laajen-
taa jatkuvasti. Luonnonsuojelulain 66 pykälä mahdol-
listaa täsmälliset ja rajatut suojelupäätökset ja antaa
maaomistajalle mahdollisuuden korvauksiin. Pykälän
66 mukaiset selkeät viranomaispäätökset suojele-
vasta kohteesta ja sen rajauksesta täyttävät maan-
omistajan oikeusturvan vaatimukset.

MTK piti uutta luonnonsuojelulakia tärkeänä edistys-
askeleena suomalaisen luonnon turvaamiseksi. MTK
totesi tiedotteessaan, että *”On hienoa, että laki saatiin
valmiiksi. Vapaaehtoisuuteen perustuvien METSO- ja
Helmi-ohjelmien rinnalla on nyt ajantasainen lainsäädän-
nöllinen perälauta. Asiasta käyty keskustelu kui-
tenkin osoittaa, että ympäristöministeriön on jatkossa
pystyttävä laadukkaampaan lainvalmisteluun.”*

CAP27 toimeenpanon eteneminen

Liiton vuosikertomuksissa on viime vuosina selvi-
tetty CAP27-uudistuksen etenemistä. Kertomusvuo-
den maaliskuussa EU:n komissio lähetti Suomelle
havaintonsa Suomen CAP-suunnitelmasta ja pyysi
kolmessa viikossa vastausta strategisesti tärkeimpiin
havaintoihin. Suomelle toimitettu kirje sisälsi yhteensä
reilut 200 havaintoa. Suomen vastaus kirjeen pääha-
vaintoihin lähti komissiolle huhtikuussa. Komission
havaintokirje käynnisti Suomen CAP-suunnitelman
hyväksymisneuvottelujen viimeisen vaiheen, jonka
jälkeen Suomi toimitti heinäkuussa komissiolle korja-
tun suunnitelman.

Suomen CAP27-suunnitelma on ohjelma-asiakirja
siitä, miten EU:n maatalouspolitiikkaa sovelletaan
Suomessa vuosina 2023–2027. CAP27-uudistuksen
sisältö liittyy pääosin ilmasto- ja ympäristötavoittei-
siin. Huolimatta rajusta kustannuskriisistä ja Ukrainan
sodasta, ruokaturvan ja huoltovarmuuden kysymyk-
set eivät käytännössä ollenkaan vaikuttaneet CAP27-
uudistuksen sisältöön.

Komission hyväksyntä Suomen CAP27-suunnitel-
malle saatiin EU-jäsenmaiden seitsemän ensim-
mäisenä hyväksytyt CAP-suunnitelman joukossa
31.8.2022. Monet edelliseltä ohjelmakaudelta tutut
CAP:n toimenpiteet, kuten tuotantosidonnaiset tuet,
nuorten viljelijöiden tuet, maatilojen ja maaseutu-
yritysten investoinnit, maaseutualueiden paikallinen
kehittäminen ja luonnonhaittakorvaukset säilyvät
myös uudessa CAP-suunnitelmassa. Ympäristökor-
vausjärjestelmän vaativuutta on nostettu. Kansalliset
tuet ovat jatkossakin osa kokonaisuutta.

Uudessa CAP-suunnitelmassa suorien tukien tukioi-
keusjärjestelmästä luovutaan ja tukioikeudet lakkaavat
vuoden 2022 lopussa. Viljelijä on aikaisemmin tarvinnut
tukioikeuksia muun muassa perustuen saamiseksi.
Jatkossa perustulotuki perustuu tukikelpoiseen pin-
ta-alaan ilman tukioikeusjärjestelmää.

Kertomusvuoden syksyllä valmistelua jatkettiin vie-
mällä tarvittavat lakiesitykset eduskuntaan ja valmis-
telemalla tarvittavia asetuksia. Samalla valmistelua
jatkettiin tarvittavien tietojärjestelmien rakentamisella.
Lait ja asetukset valmistuivat vuodenvaihteen 2022–
23 molemmin puolin. Uusi ohjelmakausi astuu voi-
maan 1.1.2023.

Tukien maksuaikataulut

Ruokavirasto julkaisi kertomusvuoden lokakuussa vil-
jelijätukien tavoitteellisen maksuaikataulun vuosille
2023–2028. Tiedotteen mukaan maksut painottuisi-
vat hakuvuoden joulukuulle ja seuraavaan kevääseen.

MTK tyrmistyi Ruokaviraston ilmoituksesta ja vaati, että
uusi ohjelmakausi ei saa siirtää tukien maksuaikataulua
nykyistä myöhemmäksi. Muutos siirtäisi jo vuoden
2023 maksuja tiloille useilla kuukausilla ja jopa pitkälle
vuoteen 2024. MTK:n katsoi, että tilipäivän viivästämisen
kuukausilla voi johtaa jopa konkurssiaaltoon.

Ruokaviraston ilmoittama tukien maksuaikataulu pe-
rustui EU:n CAP-uudistuksen sanelemiin reunaeh-
toihin. Uudistus muuttaa sekä tukien hakua että nii-
den hallintoa valvontoiheen. Käyttöön otetaan koko
EU-alueella pakollinen monitorointi eli satelliittiseu-
ranta.

Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen neuvot-
teli EU:n komission kanssa mahdollisuuksista ratkaista
maksuaikataulua tukien ennakkomaksuja lisäämällä.
Suomen kannalta positiivista entiseen verrattuna on
se, että jatkossa useimmat tuet pystytään maksamaan
lähes kokonaan jo ensimmäisessä erässä monitoroin-
nin ansiosta. Mutta tukimaksatuksien siirtyminen jou-
luukuulle merkitsisi kuitenkin merkittävää siirtymistä,
johon ainoa ratkaisu olisi ennakkojen korottaminen
merkittävästi. Vuoropuhelu komission kanssa ja rat-
kaisujen hakeminen jatkui vuoden 2023 puolella.



3.2. KOKOUKSET

YLEISET KOKOUKSET

Kevätkokous

Liiton kevätkokous pidettiin 23.4.2022 Ilmajoella Etelä-Pohjanmaan Opistolla. Kokouksessa oli mahdollisuus käyttää valtakirjoja.

Kokouksessa oli läsnä 67 asiamiestä/kokousedustajaa ja heillä valtakirjat yhteensä 16 henkilöltä. Kokouksessa edustettuna ollut yhteenlaskettu äänimäärä oli 83. Kokouksessa edustettuna oli 22 MTK-yhdistystä ja 1 yhteisöjäsen. Lisäksi kokouksessa paikan päällä oli läsnä 12 muuta henkilöä.

Kokouksen aluksi jaettiin Tasavallan Presidentin itsenäisyyspäivänä myöntämä Suomen Leijonan ansioristi Raija Autiolle. Kokouksen avasi liiton puheenjohtaja Timo Kankaanpää. Hän käsitteli avauspuheenvuorossaan erityisesti maatalouden talouskriisiä. Kustannusten nousu edellyttäisi vähintään miljardin euron verran lisää rahaa alkutuotantoon.



Raija Autiolle jaettiin kevätkokouksessa Tasavallan Presidentin myöntämä Suomen Leijonan ansioristi.



Liiton kevätkokous järjestettiin Ilmajoella Etelä-Pohjanmaan Opistolla.



Venäjän hyökkäys Ukrainaan on tuonut lisää epävarmuutta ja kiihdyttänyt kustannusten nousua. Kankaanpää käsitteli myös kotimaista huoltovarmuuspakettia ja EU:n maatalouspolitiikan uudistuksen etenemistä.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Jari Paulasaari Ilmajoelta ja sihteeriksi liiton toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Köpi Saari Lapualta ja Paula Kurikka-Oja Jalasjärveltä. Sääntömääräisinä asioina kokouksessa käsiteltiin johtokunnan kertomus edellisen vuoden toiminnasta sekä liiton tilinpäätös. Vuoden 2021 tilinpäätös vahvistettiin ja johtokunnalle ja tilivelvollisille myönnettiin tileistä vastuuvapaus.

Kokouksessa kuultiin kaksi ajankohtaiskatsausta. Maakuntaneuvos Asko Peltola alusti maakunnan tulevaisuuden näkymistä ja kertoi kokemuksistaan MTK-järjestön eri tehtävissä ja maakuntajohtajana. Peltola katsoi, että vahva alkutuotanto ja elintarviketeollisuus on tärkeä osa Etelä-Pohjanmaan menestystä myös tulevaisuudessa. Etelä-Pohjanmaa tunnetaan yrittäjyysmaakuntana ja yrittäjyydestä on tullut myös positiivinen imagotekijä, mikä tukee alueemme menestystä.

Maatilojen vaikeaan taloustilanteeseen Peltola halusi tuoda valoa historian kautta. Maatalous- ja ruokahuolto on ollut keskeinen tekijä monissa maamme

historian käännteissä ja nyt huoltovarmuus on jälleen nähty arvokkaaksi asiaksi. Kun huoltovarmuuden merkitys ymmärretään, on myös saatava tuottajille oikeudenmukaiset korotukset tuottajahintoihin. Ruoantuotanto on aidosti tuottavaa työtä, jonka perustana on vihreän solun työ: yhteyttäminen, joka tuottaa raaka-ainetta (elintarvikkeisiin ja muuhun) ja happea. Viljelijän työ on tärkeää ja sitä tarvitaan jatkossakin.

Toisen katsauksen piti MTK:n tutkimuspäällikkö Juha Lappalainen. Lappalainen selvitti Venäjän hyökkäyksen vaikutuksia globaaleihin ruokamarkkinoihin ja energia- ja lannoitemarkkinoihin. Alustuksessaan Lappalainen kävi tilastojen perustelleella läpi eri maataloustuotteiden hintakehitystä ja miten suuri ero eri tuotteissa on syntynyt kustannuskehitykseen verrattuna. Tämän jälkeen Lappalainen selvitti tarkemmin kansallisen huoltovarmuuspaketin yksityiskohtia ja EU:n maatalouspolitiikan uudistuksen valmistelutilannetta.

Alustusten jälkeen käytiin vilkas yleiskeskustelu. Ismo Jäätteenmäki Lapualta totesi, että maataloustuotteiden hinnat päätetään kaupan ja teollisuuden hintaneuvotteluissa, ja valitettavasti tilojen kannattavuus on painunut pohjamutiin. Ilpo Ulvinen Tiistenjoelta arvioi, että maatilojen kesän 2022 ratkaisut riippuvat pitkälti siitä, onko lannoitteet ja muut tarvikkeet hankittu ennen syksyllä alkanutta hintojen rajua nousua. Ruoan tuottamisesta pitäisi jäädä jotain alkutuottajallekin.



Ahti Ritola Osuuskunta Itikan edustajana kiitti hyvistä alustuksista ja katsoi, että viljelijöiden tulee vaikeasta tilanteesta huolimatta uskoa tulevaisuuteen ja panostaa yrittäjyyteen. Hannu Uitto Laihialta muistutti, että 50 senttiä per kuluttaja per päivä riittäisi tuomaan tuottajalle 1 miljardin euron verran lisää rahaa, kunhan se tulisi ketjusta läpi tuottajalle asti.

Sami Yli-Rahnasto Kauhajoelta nosti esille kotieläintilojen ahdingon. Jos ei ole kotieläintiloja, ei ole menekkiä myöskään viljoille. Yli-Rahnasto vaati, että omien osuuskuntien ja MTK:n tulee pitää meteliä tästä vaikeasta tilanteesta.

Kansanedustaja Janne Sankelo kertoi eduskunnan kuulumisia. Hän oli huolissaan tuottajien tilanteesta ja muistutti että valtion kriisipaketista huolimatta ratkaisujen on löydyttävä markkinoilta. Kansanedustaja Juha Mäenpää nosti puheenvuorossaan esille lakiesityksiä, joilla on pyritty parantamaan maatilojen asemaa. Maatalouteen tarvitaan myös pitkäjänteisiä toimia.

Liiton toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi muistutti, että maataloudella on ollut viime vuosikymmeninä useista uhkakuvia. Tällä hetkellä vaikuttaa siltä, että kuluttajat, sidosryhmät ja päättäjät ymmärtävät maatilojen vaikean tilanteen, mutta keskittynyt kauppa jatkaa edelleen halpuuttamista. Ojaniemi katsoi, että kauppa ei omaehtoisesti luovu ylivertaisesta asemastaan, vaan tarvitaan lainsäätäjän apua.

MTK:n johtokunnan 2. puheenjohtaja Mauno Ylinen kommentoi käytyä keskustelua. Hän totesi, että MTK:lta tulee esityksiä seuraavaan hallitusohjelmaan. Elintarviketeollisuuden tulee olla tiukempi käytävissä hintaneuvotteluissa ja ottaa mallia esim. paperiteollisuuden ilmoittamista hinnankorotuksista.

Syyskokous

Liiton syyskokous pidettiin 10.12.2022 Lapualla Vanhan Paukun Kulttuurikeskuksen Alajoki-salissa. Kokouksessa läsnä oli 26 jäsenyhdistyksestä 89 edustajaa, 1 jäsenosuuskunnasta 1 edustaja, 2 manttaalikunnasta 2 edustaja ja 1 edustaja 1 yhteisöjäsenestä. Virallisia edustajia yhteensä 93 henkilöä. Lisäksi muuta kokousyleisöä oli paikalla n. 25 henkilöä.

Liiton johtokunnan puheenjohtaja Timo Kankaanpää avasi kokouksen toivottaen kokouksen osanottajat tervetulleeksi. Avauspuheenvuorossaan Kankaanpää nosti esille maatalouden nopean kustannusten nousun. Tuottajahinnat ovat nousseet valitettavan hitaasti ja jälkijättöisesti. Maatilojen taloustilanne on kiristynyt entisestään. Kankaanpää korosti, että rahaa pitää tulla markkinoilta, mutta maatilojen avuksi tarvitaan myös valtion toimenpiteitä. Pahimpaan kriisiin tarvitaan 300 miljoonan euron kohdennettu uusi tukipaketti ja sen lisäksi elintarvikemarkkinalakiin ja kilpailulakiin sellaiset

muutokset, että alkutuottajallekin jäisi jatkossa elintarviketekijässä oikeudenmukainen osuus. Kankaanpää muistutti, että ympäristöpolitiikalla ei saa tuhota maamme ruoantuotantoa ja kestävästä raaka-ainetuotantoa. Kankaanpää nosti esille myös kevään 2023 eduskuntavaalit. Niissä tulee saada maaseudun asukkaiden ja elinkeinojen ääni kuuluviin.

Tämän jälkeen ennen kokouksen järjestäytymistä kuultiin Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen ajankohtaiskatsaus. Ministeri Kurvinen korosti puheenvuoronsa aluksi, että maa- ja metsätalous ei ole syyllinen ilmasto- ja ympäristöongelmiin. Maaseudun elinkeinot voivat päinvastoin tarjota kestäviä ratkaisuja näihin ongelmiin. Meidän kaikkien tehtävä on kertoa tästä oikeaa tietoa.

Ministeri Kurvinen selvitti, että EU:n toimielimissä on monia vääriä käsityksiä ja osin jopa tarkoituksellisesti virheellistä tietoa suomalaisesta metsien hoidosta ja käytöstä. Oikean tiedon vieminen on vaatinut paljon työtä ja Suomen tulee olla erityisen aktiivinen näissä asioissa. Tulee muistaa, että EU:n ”ennallistamispeleissä on pelattu vasta aloitusvuorot”.

Ministeri Kurvinen nosti esille hallituksen maatalouden hyväksi tekemiä toimia. Hän kertasi maatalouden huoltovarmuuspaketin toimenpiteitä sekä niiden kohdentumista ja aikatauluja. Alkavan uuden CAP-ohjelmakauden toimenpiteisiin saatiin neuvotteluissa EU:n



Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen piti syyskokousväelle ajankohtaiskatsauksen.

kanssa monia korjauksia siten, että EU:n vaatimukset eivät vaaranna maatilojen jatkuvuutta ja tuotantoa. Tukien maksuaikataulua uhkaaviin viiveisiin on aktiivisesti haettu ratkaisuja ennakkomaksuista. Komission kanssa on käyty neuvotteluja ennakkomaksujen mahdollisuudesta ja ymmärrystä on myös löytynyt.

Ministeri Kurvinen nosti esille myös elintarvikemarkkinain muutosesitykset. Ne eivät yksin riitä, vaan tarvitaan muutoksia myös kilpailulakiin. Elintarvikeketjun epätasapaino ei näytä korjaantuvan riittävästi toimialan vapaaehtoisilla omilla toimilla, vaan viljelijän tueksi tarvitaan myös lainsäädäntöä. Ministerin puheenvuoron jälkeen käytiin vilkas keskustelu, jossa ministerille esitettiin myös monia kysymyksiä.

Ilpo Ulvinen Tiistenjoelta oli huolissaan tilojen lopettamistahdista ja ruokaketjun toimivuudesta. Sami Yli-Rahnasto Kauhajoelta vaati kompensatioita LFA:n kotieläinchorotuksen leikkaukselle. Henri Honkala ProAgrialta kysyi EU:n metsäkatoasetuksen mahdollisista vaikutuksista kotieläintalouteen Suomessa. Liiton kunniajäsen Simo Vaismaa kommentoi EU:n ympäristöpolitiikkaa ja hirviasioita. Jaakko Isomäki Korttejärveltä muistutti tilusjärjestelyjen merkityksestä. Lotta Iso-Tuisku peräänkuulutti täsmätoimenpiteitä esimer-

kiksi kohonneiden sähkökustannusten kompensointiin. Merja Javanainen Peräseinäjoelta tiedusteli, onko tästä tukitoimista jo suunnitelmia. Kaija Aro Kauhavalta nosti esille lomittajatilanteen. Kansanedustaja Mikko Savola kiitti MTK:ta aktiivisuudesta luonnonsuojelulain valmistelussa.

Ministeri Antti Kurvinen vastasi kysymyksiin ja kommentoi esille nousseita asioita yleiskeskustelun kuluessa. Ministeriö hakee ratkaisuja tukien maksusaikatauluihin. Ministeri kommentoi myös EU:n metsäkatoasetusta. Lunastuslain uudistaminen tulee saada seuraavaan hallitusohjelmaan. Suomi ei hyväksy EU:n ennallistamistavoitteita. Metsätalouden osalta on kiinnitettävä huomiota erityisesti taloudellisiin vaikutuksiin. Lopuksi ministeri Kurvinen vastasi tukipakettia koskeviin puheenvuoroihin, että kohdennettu tukimalli on valmistelussa.

Käydyin keskustelun jälkeen liiton puheenjohtaja Timo Kankaanpää, järjestöagrologi Sanna Ojala, järjestöagrologi Riina Kaistila ja toimistos sihteeri Seija Vierula jakoivat MTK:n ansiomerkit. MTK:n kultaisia ansiomerkkejä oli myönnetty 4 henkilölle ja ansiomerkkejä 28 henkilölle. MTK:n kunniamerkit jaettiin jo MTK:n liittokokouksessa kesäkuussa ja liiton luottamushenkilöistä ne



Vuoden kuluttajatyöntekijä -palkinnon saivat Lotta ja Marko Iso-Tuisku.



Syyskokouksessa kukitettiin kiitoksin Mauno Ylinen, joka on toiminut pitkään keskusliiton johtokunnassa ja 2. puheenjohtajana.

saivat silloin Hannu Uitto ja Asko Peltola. Kiitospuheen-
vuoron merkien saajien puolesta piti Ritva Rintapukka
Jalasjärveltä.

Tämän jälkeen liiton puheenjohtaja Timo Kankaanpää
ja järjestöagologi Riina Kaistila jakoivat liiton kulutta-
jatyön palkinnon. Palkinto myönnettiin Lotta ja Marko
Iso-Tuiskulle. Tila on tehnyt aktiivista kuluttajatyötä.
Huomionosoitusten päätteeksi kukitettiin kiitoksin
Mauno Ylinen, joka on toiminut pitkään keskusliiton
johtokunnassa ja 2. puheenjohtajana.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Kaija Aro Kauha-
valta ja sihteeriksi liiton toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi.
Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Kirsi Vesala Tiistenjoelta
ja Jaakko Isomäki Korttesjärveltä. Lisäksi valittiin 6 ään-
tenlaskijaa. Syyskokouksen sääntömääräisinä asioina
käsiteltiin aluksi luottamushenkilöiden kulukorvaukset
ja palkkiot vuodelle 2023, jotka hyväksyttiin kokouk-
sessa yksimielisesti johtokunnan esityksen mukaisina.

Johtokunnan jäsenten vaalissa kokous päätti yksimie-
lisesti, että johtokunnan koko on edelleen 9 henkilöä
ja johtokunta valitsee puheenjohtajan ja varapuheen-
johtajan keskuudestaan. Maaseutunuorten edustajaksi
johtokuntaan valittiin Roope Kurki Jalasjärveltä. Tämän
jälkeen erovuoroisten paikalle valittiin yksimielisesti
edelleen Timo Kankaanpää ja Päivi Kasari.

Liiton tilintarkastajiksi vuodelle 2023 valittiin liiton joh-
tokunnan esityksen mukaisesti HT Jani Mäkelä ja varalle
HT Jari Haukkala. MTK:n valtuuskunnan varsinaisten
jäsenten vaalissa valittiin valtuuskuntaan yksimielisesti
kaudeksi 2023–2024 uudestaan erovuoroiset Suvu
Rantala, Hannu Uitto ja Tero Ojala.

Todettiin, että sääntömääräisesti valtuuskuntaan kuu-
luu kulloinkin liiton puheenjohtaja. Valtuuskunnan
varajäsenten vaalissa valittiin uudelleen erovuorois-
et Mervi Piispanen, Antti Yli-Hyynilä ja Harri Sippola.
Todettiin, että puheenjohtajan varamiehenä toimii lii-
ton varapuheenjohtaja. Tämän jälkeen käsiteltiin liiton
vuoden 2023 toimintasuunnitelma sekä liiton talous-
arvio, jotka hyväksyttiin yksimielisesti johtokunnan esi-
tyksen mukaisena.

Ajankohtaiskatsauksen kokouksessa esitti MTK:n vies-
tintä- ja yhteiskuntasuhdejohtaja Jussi Martikainen.
Katsauksessaan Martikainen selvitti, että kotimainen
ruoka ja huoltovarmuus ovat edelleen poliittisen pää-
töksenteon asialistalla. Niiden rinnalle ja osin jopa ohi
on noussut uutisointi kallista energiasta, kotitalouksien
vaikeuksista, konkurseista ja yhteiskunnan vakauden
säilyttämisestä. Kaikki nämä kysymykset haastavat suo-
malaista yhteiskuntaa ja MTK:ta edunvalvontatyössä.
Järjestön tiedotuksella ja jäsenkuntamme osallistumi-
sella julkiseen keskusteluun on tärkeä tehtävä.



Liiton syyskokouksessa jaettiin MTK:n ansiomerkkejä kunnioitettavasta työstä järjestön päämäärien hyväksi.

Martikaisen ajankohtaiskatsauksen jälkeen liiton puheenjohtaja Timo Kankaanpää esitteli liiton johtokunnan luonnoksen kokouksen kannanotoksi.

Yleiskeskustelussa Hannu Uitto Laihialta muistutti, että ruoan hinta on noussut 200% viimeisen 20 vuoden aikana, mutta samana aikana asuminen ja polttoaineet 300 %. Ruoan osuus kulutusmenoista on vain 12 %. Ilpo Ulvinen Lapualta pohti, onko CAP27 ympäristöpainotuksineen viemässä tukipolitiikkaa väärään suuntaan. Esko Pellinen Korttesjärveltä käytti puheenvuoron EU-avustajatoiminnasta ja kommentoi tuontipuun hintaa.

Käydyssä yleiskeskustelussa ei esitetty kannanottoon muutoksia ja se hyväksyttiin sellaisenaan. Seuraavassa otteita kannanotosta:

”Maatalouden talouskriisi vaatii välittömiä ja konkreettisia toimenpiteitä

MTK-Etelä-Pohjanmaa ry:n syyskokous vaatii ratkaisuja tilanteeseen, jossa Suomen maatalous on ajautunut vaaralliseen talouskriisiin. Maatalouden tuotannon hintat ovat nousseet viimeisen vuoden aikana nopeasti ja ennalta-arvaamattomasti. Vaikka tuottajahintoihin on saatu korotuksia, nousu ei tällä hetkellä kata tuotantokustannusten kasvua. Kannattavuusongelmat ja haasteet maksuvalmiuden osalta koskevat kaikkia maatalouden tuotannonaloja.

MTK-Etelä-Pohjanmaa ry:n syyskokous näkee, että keinot ulos ensi vuotta kohti pahenevasta maatalouden talouskriisistä on löydettävä pääasiassa markkinoilta, ja akuutin rahoituskriisin helpottamiseksi edellytetään myös nopeita toimia valtiolta. ...

Jatkossa kaupan tulisi kantaa vastuuta koko ruokaketjusta, ja muuttaa hinnoittelu- ja ostokäyttäytymistään siten, että ruokaketju on kannattava kaikille sen toimijoille, myös alkutuottajalle. Reilut kauppatavat on saatava käyttöön, jotta tuottajan osuus lopputuotteen hinnasta kasvaa.

Alkutuotannon vallitsevan tilanteen vakavuudesta johtuen valtion on päivittäistavarakaupan lisäksi tehtävä osuutensa kotimaisen ruuantuotannon turvaamiseksi. Nopeasti kohonneiden tuotannon hintojen kompensoimiseksi, valtion tulee osoittaa maataloudelle 300 miljoonan euron kustannustuki. ...

Suomalaisen ruuantuotannon turvaaminen vaatii välittömiä ja konkreettisia korjaavia toimenpiteitä.”

JOHTOKUNNAN KOKOUKSET

Liiton johtokunta piti vuoden 2022 aikana 8 kokousta. Kokousten lisäksi päätösasioita valmisteltiin ja käsiteltiin kertomusvuoden aikana useaan otteeseen sähköpostin välityksellä. Edunvalvonta-asioiden lisäksi järjestöuudistus oli usean johtokunnan kokouksen asialistalla. Kertomusvuonna myös liiton henkilöstöasiat, toimihenkilöiden sijaisuudet ja rekrytoinnit olivat esillä useassa kokouksessa.

Seuraavaan luetteloon on kirjattu oleellimmat johtokunnan varsinaisissa kokouksissa vuonna 2022 käsitellyt asiat.

13.1.

- Järjestäytymiskokous, liiton puheenjohtajaksi valittiin Timo Kankaanpää ja varapuheenjohtajaksi Sami Yli-Rahnasto.
- Liiton omien valiokuntien valinnat.
- Valittiin edustajia eri yhteisöihin vuodeksi 2022.
- Käsiteltiin liiton henkilöstöasioita.
- Käsiteltiin liiton strategiaa ja järjestötyötä.
- Käsiteltiin liiton toiminta-aikatauluja ja edunvalvontakysymyksiä.



Liiton johtokunta piti järjestäytymiskokouksen Seinäjoella tammikuussa.



- Esillä olivat mm. CAP27-valmistelu ja Elintarvikelain muutokset.
- Käsiteltiin ja valmisteltiin useita liiton lausuntoja: Eläinten hyvinvointilaki, ilmastopolitiikan asiakirja, lannoitelaki, maakuntakaavan osallistamis- ja arviointisuunnitelma.
- Käsiteltiin lomituksen työajan seurantakysymystä.

14.2.

- Täydennettiin liiton valiokuntia.
- Käsiteltiin liiton henkilöstöasioita.
- Käsiteltiin MTK:n liittokokousasioita.
- Käsiteltiin liiton lausunto liittokokousasiakirjasta.
- Käsiteltiin liiton lausunto maakuntakaavan valmisteluun.
- Käsiteltiin liiton toiminta-aikatauluja ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. vesienhoito-ohjelmat, turvesektorin tilanne, kotieläintilojen salmonellavakuutukset.
- Käsiteltiin maatalouden talouskriisiä ja päätettiin järjestää kriisikokous Lapualla 9.3.2022.
- Käsiteltiin liiton esitykset Apetitin hallintoneuvostoon.
- Käsiteltiin jäsenmaksujärjestelmän tilannetta ja liiton talousasioita.

18.3.

- Käsiteltiin liiton tilinpäätös ja talousasioita.
- Käsiteltiin liittokokouksen valmistelutilannetta.
- Käsiteltiin Venäjän hyökkäystä Ukrainaan ja sen vaikutuksia elintarvikeketjuun.
- Käsiteltiin Lapuan 9.3. kriisitilaisuuden palautetta.
- Keskusteltiin maatalouden huoltovarmuuspaketista.
- Käsiteltiin Suupohjan alueen yhdistysten aloite jäsensuhteen hoitamisesta.
- Käsiteltiin liiton henkilöstöasioita.

1.4.

- Käsiteltiin MTK:n valtuuskunnan asioita ja järjestelyjä.
- Esillä oli mm. korjattu liittokokousasiakirja.
- Käsiteltiin huoltovarmuuspakettia.
- Käsiteltiin liiton kevätkokouksen asioita.
- Käsiteltiin liiton henkilöstöasioita.
- Käsiteltiin liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. sijaisapukysymykset, biokaasuhanke, yrityskylän jatko.
- Osaksi yhteiskokous MTK:n valtuuskunnan jäsenten kanssa.



Valtaosa johtokunnan kokouksista pystyttiin pitämään kertomusvuonna jo kasvotusten.

17.8.

- Käsiteltiin Suomen CAP27-asiakirjaa.
- Käsiteltiin maatalouden talouskriisin kysymyksiä.
- Käsiteltiin elintarvikemarkkinavaltuutetun antamia suosituksia.
- Käsiteltiin liiton lausunnot fosforiasetuksesta ja lomituspalvelulain muutoksesta.
- Käsiteltiin liiton toiminta-aikatauluja ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. kansanedustajatapaaminen, entisten luottamushenkilöiden muistaminen, Elintarvikemarkkinavaltuutetun tapaaminen, EEP:n uuden toimitusjohtajan tapaaminen.
- Käsiteltiin MTK:n edunvalvontamaksuun liittyviä kysymyksiä.
- Todettiin AVI:n työsuojelutarkastuksen raportti.
- Päätettiin liiton työsuojelupäällikön nimeämisestä.

3.10.

- Päätettiin liiton esityksistä keskusliiton valiokuntaan ja verkostoihin.
- Käsiteltiin syksyn valtuuskunnan henkilövalintoja.
- Käsiteltiin Lapuan Perunan viljelijätoimikunnan erovuoroisuudet.
- Käsiteltiin liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. Elintarvikemarkkinalain muutosesitys ja EU:n ennallistamisesitys.
- Päätettiin valmistella valtuuskuntaan esitys kuluttaja- ja sometiedottajasta.
- Käsiteltiin liiton henkilöstöasioita.
- Käsiteltiin Yrittäjäliiton jatktoa.
- Käsiteltiin liiton lausunto valtatie 67 tiehankkeesta.

17.11.

- Käsiteltiin MTK:n syksyn valtuuskunnan kokouksen asioita ja järjestelyjä.
- Käsiteltiin järjestöremontin tilannetta ja edunvalvontamaksun tilannetta.
- Käsiteltiin liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. ruokaketjun toiminta ja viljelijöiden taloustilanne sekä tukipolitiikan ajankohtaiskysymykset.
- Käsiteltiin liiton talousarvioesitys vuodelle 2023.
- Päätettiin liiton yhteisöjäsenmaksuista vuodelle 2023.
- Käsiteltiin esitys liiton toimintasuunnitelmaksi vuodelle 2023.

- Käsiteltiin liiton syyskokouksen asialista ja käytännön järjestelyt.
- Käsiteltiin liiton henkilöstöasioita.
- Osaksi yhteiskokous MTK:n valtuuskunnan jäsenten kanssa.

8.12.

- Yhteiskokous liiton maaseutunuorten valiokunnan kanssa.
- Käsiteltiin MTK:n valtuuskunnan kokouksen päätöksiä.
- Käsiteltiin liiton järjestötyötä ja edunvalvontaa.
- Käsiteltiin maaseutunuorten toimintaa.
- Käsiteltiin ajankohtaisia edunvalvontakysymyksiä.
- Kokouksen jälkeen muistettiin liiton entisiä luottamushenkilöitä.

Osanotto johtokunnan kokouksiin 2022:

	13.1	14.2	18.3	1.4	22.8	3.10	17.11	8.12	yht.
Kankaanpää	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Yli-Rahnasto	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Aro		1	1	1	1	1	1	1	7
Eerola	1	1	1	1		1	1	1	7
Hakala	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Kasari	1	1	1	1	1	1		1	7
Kortesmäki	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Saarijärvi	1	1		1	1	1	1		6
Vuoriluoma	1	1	1		1	1	1	1	7
	8	9	8	8	8	9	8	8	66

JOHTOKUNNAN SIDOSRYHMÄTAPAAMISET

Kertomusvuoden 2022 aikana liiton puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja osallistuivat liiton edustajina useisiin valtakunnallisiin muun muassa MTK:n järjestämiin neuvotteluihin, kokouksiin ja muihin tilaisuuksiin. Useat näistä järjestettiin sähköisesti. Kertomusvuonna järjestettiin lukuisia määriä erilaisia koulutuksia, webinaareja, infotilaisuuksia yms., joihin osallistui myös liiton johtokunnan jäseniä. Liiton järjestämistä tilaisuuksista kerrotaan yksityiskohtaisemmin vuosikertomuksen kohdassa 3.4 Muu toiminta.

13.10.2022 liiton johtokunta ja valtuuskunnan jäsenet tapasivat Helsingissä vaalipiirin kansanedustajia. Tapaamisen asialistalla olivat maatalouden talouskriisi, CAP27-valmistelu ja ilmasto-/ympäristöpolitiikan kysymykset. Vuoden kuluessa liitto informoi kansanedustajia tarpeen mukaan ajankohtaisista kysymyksistä.



KIRJELMÄT JA LAUSUNNOT

Lausunto Eläinten hyvinvointilaista

Tammikuussa liitto antoi lausunnon lakiesityksestä "Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinten hyvinvoinnista ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi". Liiton lausunto oli pitkä ja perusteellinen ja siinä otettiin kantaa lakiesityksen moniin yksityiskohtiin.

Liitto edellytti, että uusi laki ei saa heikentää kotimaisen tuotannon kilpailukykyä tai lisätä eläinperäisten tuotteiden tuontia. Kokonaisuutena liitto katsoi lakiesityksen onnistuneen suhteellisen hyvin. Liitto painotti kuitenkin, että on erittäin tärkeää, että lakiluonnos pohjaa määräyksensä faktoihin ja tieteellisissä tutkimuksissa todettuihin tuloksiin. Liitto katsoi, että eläinsuojelua koskevan valvonnan ohjaamiseksi tarvittaisiin monijäseninen lautakunta, jossa mukana olisivat valvontaviranomaisen lisäksi tuottajien ja neuvonnan edustaja.

Liiton lausunnossa esitettiin, että luvaton eläinsuojiin tunkeutuminen määriteltäisiin eläinsuojelurikokseksi. Liitto katsoi, että eläinten likaisuuden ja puhtauden arviointiin olisi tärkeää saada tarkemmat määritelmät. Tarkempi ohjeistus pienentäisi tulkinnanvaraisuutta ja parantaisi viljelijän oikeusturvaa. Liitto peräänkuulutti valvojilta myös riittävää osaamista käytännön maataloudesta.

Lausunto ilmastopoliitikasta

Liitto antoi tammikuussa perusteellisen lausunnon ympäristöministeriölle "keskipitkän aikavälin ilmastopoliitiikan suunnitelmasta (VN/16951/2020)". Liitto katsoi, että suunnitelmassa esitetyt ilmastopoliitiikan tavoitteet ovat erittäin kunniahimoiset. Liitto muistutti, että ilmastotoimien toteuttamisessa tulee ottaa huomioon myös maamme kilpailukyky ja sen seurauksena yhteiskuntamme kyky rahoittaa ilmastotoimia. Kaikissa suunnitelluissa toimissa tulee ottaa huomioon niiden kustannustehokkuus sekä toimien hyväksyttävyyden yhteiskunnassa ja toiminnanharjoittajien keskuudessa.

Liitto kritisoi lausunnossaan sitä, että hiilensidontaan, hiilen kiertoon ja päästöihin liittyvät laskentaperusteet ovat monelta osin puutteellisia tai poliittisesti päätettyjä. Maa- ja metsätalouden osalta tämä tarkoittaa, että laskelmissa, normiluvuissa ja tarkasteluissa ei riittävästi oteta huomioon maa- ja metsätalouden hiilen kiertoa ja hiilensidontakykyä. Maa- ja metsätalous ovat ainoat toimialat, jotka kykenevät luontaisesti sitomaan hiiltä. Tämän vuoksi niiden toimintaedellytyksiä tulee kaikin tavoin edistää, ei estää eikä haitata.

Suunnitelman liikennettä koskevassa kohdassa liitto nosti esille hajautetun ja pienimuotoisen biokaasutuotannon mahdollisuudet. Tarvitaan tutkimusta, tuotekehitystä ja liiketoimintamalleja hajautetulle biokaasutuot-



Liitto antoi lausunnon eläinten hyvinvointilaista, jossa muun muassa edellytettiin porsitushäkkien kiellon osalta sopeutumisaikaa.

tannolle. Hajautetun biokaasutuotannon edistämien edellyttää myös mahdollistavia ratkaisuja lupamenetelyissä, tukipolitiikassa ja kestävyyslainsäädännössä.

Maatalouden osalta liitto muistutti, että maataloudessa (kuten myös metsätaloudessa) kasvit poistavat yhteyttämällä hiilidioksidia ilmakehästä. Kunnianhimon lisääminen maatalouden osalta tarkoittaa, että maatalouden hiilensidontamahdollisuudet tunnustetaan ja tunnustetaan sekä tehdään niitä edistäviä toimenpiteitä. Rajoitukset, kiellot, kustannusten lisääminen ja byrokratian kasvattaminen eivät edistä ilmastotavoitteita eikä ruoan tuottamisen edellytyksiä.

Liitto ei hyväksynyt suunnitelmassa esitettyjä rajoituksia turvetuotannosta vapautuvien alueiden käytölle. Liitto katsoi, että turpeennostosta vapautuvien alueiden maanomistajalle tulee jättää avoimeksi kaikki vaihtoehdot. Kysymys on myös yrittäjien omaisuuden suojasta ja oikeudesta käyttää omaisuuttaan.

Liitto totesi, että suunnitelmassa esitetystä kosteikkoviljelystä on vähän tutkimustietoa ja hiilensidonnalle ei ole toimivia markkinoita. Liitto piti tärkeänä, että maatalojen tekemälle hiilensidonnalle löytyisi toimiva ja oikeudenmukainen markkinamekanismi. Liitto totesi, että monipuolinen ja terveellinen ravitsemus on erottettava ilmastopolitiikasta.

Toimenpiteiden vaikuttavuuden osalta liitto muistutti, että ilmastokeskustelu on Suomessa vinoutunut ja maa- ja metsätalous ja ihmisten ruokavalinnat on nostettu ”tikun nokkaan”. Kunnianhimoisten ilmastotoimien tulisi perustua luotettaviin tutkimuksiin, selvityksiin ja vaikutusanalyysiin, ei sokeaan ideologiseen hyökkäykseen. Tarvitaan objektiivisia analyysejä eri toimenpiteiden vaikutuksista ja kustannustehokkuudesta eri aikajäniteillä. Samalla tulee ottaa huomioon myös eri toimenpiteiden toteuttamiskelpoisuus ja yhteiskunnallinen hyväksyttävyyys. Koska ilmastokysymykset ovat globaaleja, oman ruoantuotannon heikentäminen tarkoittaa todennäköisesti hiilivuotoa eli kuormituksen siirtymisen ulkomaille. Koska Suomessa teemme jo nykytilanteessa merkittävästi ilmastotyötä, hiilivuoto todennäköisesti myös lisää globaalia kuormitusta. Väärät valinnat heikentävät lisäksi maamme taloudellisia edellytyksiä selvitä tulevaisuuden haasteista.

Lausunto lannoitelaista

Liitto antoi tammikuussa lausunnon ”luonnoksesta lannoitelaiksi ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta”. Liitto yhtyi keskusliiton esittämään lausuntoon ja esitti lisäksi muutamia tarkennuksia. Liitto piti kiertotalouden edistämistä myönteisenä, mutta muistutti, että se ei saa missään olosuhteissa vaarantaa maaperän puhtautta, oli sitten kysymyksessä raskasmetallit tai hormonit.

Liitto piti hyvänä, että lakiesityksessä oli mukana fosforin seuranta viher- ja ympäristörakentamisessa. Maatalouden fosforin käyttöä koskien liitto piti tärkeänä, että hyväksytään kasvien tarpeen mukainen lannoitus. Liitto esitti, että fosforin ympäristökorvausjärjestelmästä tulevat ravinnerajat poistettaisiin. Ne estävät tällä hetkellä huippusatojen tuottamisen ja köyhdyttävät liaksi maaperää tehokkaassa tuotannossa. Korkea satotaso tasapainoisella lannoituksella lisää maan orgaanisen aineksen määrää sitoen samalla tehokkaasti ilmakehän hiilidioksidia maaperään.

Liitto muistutti, että fosforilannoitus varastoon pitää olla jatkossakin mahdollista. Erityisen tärkeää tämä on karjanlannan ja kiertolannoitteiden käytössä ja monivuotisten kasvien viljelyssä. Fosforitasaus pitää olla siten tulevassa laissa mukana. Karjanlantapoikkeuksen tarpeellisuus on riippuvainen edellä esitetyn toteutumisesta.

Lausunto EP:n maakuntakaavan 2050 OAS

Helmikuussa liitto antoi lausunnon EP:n maakuntakaavan 2050 osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Liitto muistutti, että kaavoitus ei saa olla suojelukeino, vaan suojelua tulee toteuttaa valtakunnallisten suojeluohjelmien kautta, joissa ohjelmien rahoitus, suojelun kriteerit sekä luontoarvojen ja suojelutarpeiden objektiivinen arviointi on hoidettu asianmukaisesti. Virallisissa suojeluohjelmissa voidaan myös suojelutarpeet suhteuttaa paremmin sekä suojelutarpeiden että kustannustehokkuuden näkökulmasta.

Liitto katsoi, että ilmastopolitiikan tekeminen kaavoituksella ei ole hyväksyttävää. Myöskin erilaisten luontoarvojen tai viherkäytävien esittäminen kaavamerkinöissä johtaa helposti korvauksettomaan suojeluun.

Liitto muistutti, että ruokamaakuntana Etelä-Pohjanmaa ruokii merkittävän osan muuta Suomea, muun muassa pääkaupunkiseutua. Kun laskennallinen ilmastokuormitus kohdennetaan ruoan tuottajalle eikä kuluttajalle, maakuntamme luvut ovat väistämättä suuria. Lisäksi alkutuotannon ilmastokuormituksen laskentamekanismit ovat erittäin puutteelliset. Tämä johtuu mm. siitä, että nykyiset laskentatavat pitävät muun muassa pelloilta korjattua satoa alkutuottajan aiheuttamana ilmastopäästönä, vaikka hiili on kierrossa ja sitoutuu uuteen satoon takaisin. Liitto vaati, että edellä mainitut ongelmakohdat tulee ottaa huomioon, kun asiakirjan mukaisia selvityksiä maakuntamme elinkeinojen ilmastovaikutuksista (ja muista ympäristövaikutuksista) tehdään.

Liitto katsoi, että valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat käytännössä olleet kaupunkilähtöistä keskitämispolitiikkaa. Tämä on maassamme monilla alueilla





Ilmastopoliitikkaa koskevassa lausunnossa liitto muistutti, että maa- ja metsätalous ovat ainoat hiiltä sitovat toimialat.

johtanut haja-asutusalueiden ja maaseudun merkittävään heikentämiseen ja kurjistamiseen. Tämänkaltaisen keskittämispoliitikan ideologiset tavoitteet eivät saa olla osana oman maakuntamme kaavoituksen tavoitteita.

Lausunto MTK:n liittokokousasiakirjan luonnoksesta

Liitto antoi helmikuussa pitkän lausunnon liittokokousasiakirjan ensimmäisestä luonnoksesta. Liitto oli erittäin kriittinen luonnoksessa esitettyihin teksteihin (Tuottajaliittojen negatiivisen palautteen vuoksi keskusliiton johtokunta veikin valtuuskuntaan uudelleen kirjoitetun version).

Liitto piti luonnosta hyvin epätasaisena. Liitto totesi, että luonnoksessa on paljon ristiriitaisesti tulkittavia tekstejä. Liitto vaati, että asiakirja on korjattava tiiviimmäksi, johdonmukaisemmaksi ja selkeämmäksi. Liitto muistutti, että liittokokous (ja liittokokousasiakirja) ei ole oikea paikka lähteä linjaamaan uudestaan järjestön rahan ja päätösvallan kysymyksiä. Maanviljelijöiden, tuottajayhdistysten ja tuottajaliittojen asemaa ei saa esittää heikennettäväksi järjestössä.

Liitto katsoi, että jos metsänhoitoyhdistyksillä on erityisiä tarpeita omaan liiketoimintaansa liittyen, niiden linjaamiselle liittokokous on väärä paikka. Metsänhoitoyhdistysten digitaalisten palveluiden ja liiketoimintaohjauksen kehittäminen ei voi tapahtua MTK:n edunvalvontamaksuilla tai keskusliiton varallisuutta käyttämällä. Päätösvallan säilyttäminen järjestössä nykyisten sääntöjen mukaisena on tärkeää, sillä maataloudesta toimeentulonsa saavien jäsenten kannalta MTK:ssa on elintärkeää, miten tuottajapuolen edunvalvonnan ja järjestötyön resursseista jatkossa päätetään.

Lausunto EP:n ilmasto- ja kiertotalouskartan luonnoksesta

Helmikuun lopussa liitto antoi lausunnon otsikon mukaisesta asiakirjasta EP:n maakuntaliitolle. Liitto piti asiakirjan valmistelua avoimena ja hyvänä. Liitto piti asiakirjaa monin osin onnistuneena, mutta puutteena sitä, että eri toimenpide-ehdotusten kustannusvaikutuksia tai kustannustehokkuutta ei ole pystytty arvioimaan. Liitto piti tärkeänä, että erityisesti maatalouden ja elintarviketuotannon osalta laskentamekanismit tarkentuvat ja erityisesti pellolla ja metsissä tapahtuva

hiilen sidonta ja hiilen kierto pystytään ottamaan huomioon. Tämä edellyttää paljon tutkimustietoa muun muassa pellolla tehtävien eri viljelytoimenpiteiden vaikutuksesta hiilensidontaan ja hiilen kiertoon.

Liitto piti hyvänä, että asiakirjassa todettiin aivan oikein, että "Maa- ja metsätalous ovat tällä hetkellä ainoita toimialoja, joissa voidaan sitoa hiiltä suuria määriä normaalin tuotannon ohella." Asiakirjassa todettiin yhtenä ilmastotoimenpiteenä kaavoituksen ja asiakirjassa viitattiin "viherrakenteisiin". Liitto muistutti, että kaavoituksen viherrakenne-merkinnät ovat oikeusvaikutukseltaan epäselviä. Luonnonsuojeluun liittyvät tavoitteet ja niiden toteuttaminen lainsäädännössä on rajattu ympäristönsuojelulla tehtäväksi. Silloin on myös mahdollisuus turvata maanomistajien oikeudet, sillä luonnonsuojelulain mukaisissa suojeluohjelmissa lähtökohtana on käyvät korvaukset maanomistajien omaisuuden käyttöoikeuksien rajoittamisesta.

Esitys jäsensuhteen hoitamisesta

Liiton johtokunta käsitteli Suupohjan alueen metsänhoito- ja tuottajayhdistysten aloitteen jäsensuhteen hoitamiseen liittyen. Yhdistysten esityksen taustalla oli MTK:n järjestöuudistus ja jäsenpalvelu Oivan synnyttäminen. Uudistukset synnyttivät lukuisan joukon kipupisteitä MTK-jäsenyyden käytännön hoitamisessa kentätasolla.

Yhdistysten aloitteessa tuotiin esille lukuisa määrä konkreettisia ongelmia ja esitettiin niiden ratkaisemiseksi useita keinoja. Aloitteessa esitettiin muun muassa, että keskusliitto ohjaa riittävän määrän henkilöstöä ja rahavaroja jäsenpalvelu Oivan saattamiseen lopulliseen toimivaan muotoon. Aloitteessa esitettiin yhtenä vaihtoehtona, että metsänhoitoyhdistyksillä ja tuottajayhdistyksillä voisi olla yhteinen henkilö jäsensihteerin tehtäviin ja henkilöt voisivat olla työsuhteessa alueen tuottajaliittoon. Aloitteessa hahmoteltiin myös mahdollisuutta yrittäjöpohjaisiin jäsensihteereihin ja edellä mainittujen lisäksi myös muihin vaihtoehtoihin ratkaisuihin. Liiton johtokunta käsitteli yhdistysten aloitteen ja päätti lähettää aloitteen edelleen keskusliiton johtokunnan käsittelyyn.

Liiton lihavaliokunnan tiedote

Liiton lihavaliokunta antoi helmikuussa julkisuuteen kannanoton liha- ja kananmunasektorin kustannusten noususta ja tuottajahintojen liian hitaasta noususta. Kannanotossa todettiin muun muassa, että kananmunasektorilla tarjotut tuottajahinnan korotukset kattavat vain noin puolet lannoitekustannusten noususta, puhumattakaan muusta kustannuskompensaatiosta.

Kannanotossa todettiin, että suomalaista sikaketjua uhkaa keväällä historian suurin ja pahin porsasruuhka, jos tuotantoa ei saada toimimaan viemällä kustannus-





Liiton lihavaliokunta otti kantaa kustannusten nousuun ja riittämättömiin tuottajahinnan korotuksiin.

nousu tuottajahintaan. "Naudan loppukasvatus kärsii tänä vuonna isoista tukimenetyksistä poliitikkojen munattua eläinpalkkioiden maksujärjestelmän." Kannanotossa todettiin lopuksi, että "Tuottajien ahdinko on jatkunut jo pitkään, mutta nyt alkaa "perämettät" loppumaan. Tuottajahintoihin on saatava merkittävä parannus, mikäli jatkossakin halutaan syödä vastuullisesti tuotettua, kotimaista lihaa ja munaa. Odotteluun ei ole enää varaa, ratkaisun avaimet ovat kaupalla ja elintarviketeollisuudella."

Lausunto ammatillisesta koulutuksesta

Liitto antoi kesäkuussa lausunnon "luonnoksesta hallituksen esitykseksi toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeeseen liittyvistä säädösmuutoksista". Liiton lausunnossa keskityttiin lähinnä maatalousalan koulutukseen.

Liitto katsoi, että lakimuutosta esitetään liian nopeasti, sillä vertailuvuodet olivat vain kaksi edellistä vuotta. Liitto muistutti, että luonnonvara-alalla joitakin ammatti- ja erikoisammattitutkintoja järjestetään jopa harvemmin kuin joka toinen vuosi. Koulutuksen nykyisen rahoitusmallin toiminnasta ja toteutuneista kustannuksista tarvitaan tarkempaa ja pitempiaikaista seurantatietoa. Uudistus tulee siirtää kokonaisvaltaiseen ja huolellisempaan valmisteluun seuraavalle hallituskaudelle.

Liitto katsoi myös, että koulutus uudistuksissa uskotaan liikaa opiskelijoiden itseohjautuvuuteen ja omatoimisuuteen. Koulutuksessa tulee olla tarvittavat resurssit myös aikuisopiskelijoiden ohjaamiseen ja opettamiseen. Liitto korosti myös käytännön harjoittelun merkitystä.

Lausunto lomituspäalvelulain uudistamisesta

Lokakuussa liitto antoi Sosiaali- ja terveysministeriölle lausunnon hallituksen esitykseen maatalousyrittäjien lomituspäalvelulain, turkistuottajien lomituspäalvelusta annetun lain, poronhoitajien sijaisavusta annetun lain sekä tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta. Lausunnossaan liitto keskittyi maatalousyrittäjien lomituspäalvelulain muutoksiin.

Liitto katsoi, että lomituspäalvelulain uudistuksessa tulee edetä alkuperäisen suunnitelman mukaisesti ja toteuttaa ensimmäisessä vaiheessa vain EU:n vaatimat välttämättömät muutokset. Toisen vaiheen uudistuksille tulee varata riittävä valmistelu-aika. Liitto piti myönteisenä vuosiloman ja perushintaisen sijaisavun mahdollisuutta osa-aikaisille karjatalouden harjoittajille. Lisäksi liitto listasi lausuntoonsa useita lakiesityksen muita hyviä yksityiskohtia.

Liitto ei pitänyt hyvänä kotieläinyksikkörajan nostoa. Myös pienemmät tilat ovat osaltaan turvaamassa suomalaista ruokaturvaa. Liitto muistutti, että eläinmäärät voivat vaihdella vuosittain.

Liitto ei pitänyt samanaikaisesti pidettävien vuosilomapäivien korotusvaatimusta tarpeellisena. Esitykseen tuntirajojen nostamisesta liitto katsoi, että se voi johtaa siihen, että yksi lomittaja ei selviä kunnolla tilan töistä. Yksin työskentely on myös työturvallisuusseikka. Liitto ei myöskään hyväksynyt vähimmäistyöaika vaatimuksen kiristämistä. Liitto katsoi lisäksi, että tilat voisivat edelleenkin sopia lomituspäyksikön kanssa työajoista perustellusti tarpeen mukaan. Lisäksi liitto otti lausunnossaan kantaa useisiin muihin lakiesityksen yksityiskohtiin.

Lausunto fosforiasetuksesta

Elokuussa liitto antoi lausunnon luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi fosforin käytöstä maa- ja puutarhataloudessa sekä viher- ja ympäristörakentamisessa. Lausunnossaan liitto katsoi esityksen kiristävän kohtuuttomasti fosforin käyttömahdollisuuksia ja johtavan monilla maatiloilla ongelmiin.

Liitto totesi, että ympäristötuen mukaiset fosforirajoitteet ovat johtaneet fosforin käyttömäärien merkittävästi alentumiseen. Lisäksi peltojen fosforivarannot ovat olleet jo vuosia laskusuunnassa. Liitto korosti, että fosforiasetuksen tulee mahdollistaa kasvien satopotentiaalin hyödyntämisen sekä korkean laadun tuottamisen fosforiluvultaan erilaisilla pelloilla.

Liitto katsoi, että fosforin käytön rajoittaminen entistä tiukemmin tulee johtamaan peltojen liialliseen köyhtymiseen, uhkaa kotieläintilojen toimintaa sekä vaarantaa maamme huoltovarmuuden ja ruokaturvan. Liitto vaati, että nykyinen karjanlantapoikkeus on mahdollista jatkossakin (asetusluonnoksessa sallittaisiin vain 2 vuodeksi). Karjanlantapoikkeus on merkittävästi edistänyt lannan hyväksikäyttöä ja yhteistyötä kotieläintilojen ja kasvinviljelytilojen välillä. Kotieläintilojen ja kasvinviljelytilojen yhteistyötä lannan hyväksikäytössä tulee edistää kannusteilla.

Lausunnossaan liitto katsoi, että asetusluonnoksessa on laitettu liikaa painoa ns. lannan prosessointiin ja jatkojalostamiseen. Karjanlantaa tulee voida jatkossakin hyödyntää suoraan. Lisäksi liian tiukat tekniikkasidonnaiset kriteerit pahimmillaan vähentävät tilatason prosessointia, lannan hyötykäytön laajentamista ja estävät uusien teknisten ratkaisujen syntymistä.

Huomautukset Kantatie 67 tiehankkeesta

Syyskuussa liitto antoi huomautuksen Kantatien 67 ja valtatie 19 parantamishankkeen suunnittelusta Välillä Kivisaari – Atria. Huomautuksen taustalla oli

tiehankkeen esittelyssä saatu tieto, että tiellä kielletäisiin traktoreilla liikkuminen. Liitto totesi seuraavaa: *”MTK-Etelä-Pohjanmaa on saanut tiedon, että esitelytilaisuudessa (koskien väliä Kivisaari-Atria, Seinäjoki) kerrottiin, että 2+2 väyläratkaisussa oltaisiin suunnittelemassa traktoriliikenteen kieltämistä.*

Liitto totesi, että lähtökohtana on tieosuuden leventtäminen nelikaistaiseksi. *”Koska kyseistä tieosuutta käyttää merkittävässä määrin myös maatalouden traktori- ja työkoneliikenne, MTK-Etelä-Pohjanmaa katsoo, että nimenomaan nelikaistaisuus ratkaisee maatalouden hitaamman liikenteen ja muun liikenteen yhteensovittamisen. Nelikaistaisuus mahdollistaa myös nopeusrajoituksen nostamisen 100 kilometriin tunnissa.”*

Liitto katsoi, että traktoriliikenteen (ym. maatalousliikenteen) kieltö aiheuttaisi merkittäviä kiertohaittoja elinkeinoille ja heikentäisi toisaalla erittäin paljon liikenneturvallisuutta toisaalla. Liitto muistutti, että kieltöajatus on pahasti ristiriidassa runkoverkkomme ja pääväyliemme kehittämistavoitteiden kanssa. Liitto korosti, että pääväylän kehittämisessä tulee pyrkiä myös liittymisliikenteen ja siihen kytkey-



tyvien tieosuuksien osalta sellaisiin ratkaisuihin, jotka ottavat huomioon maatalouselinkeinon tarpeet sekä paikallisen asutuksen ja myös muiden elinkeinojen tarpeet.

Liitto perusteli huomautustaan lukuisilla havainnoilla asiaan liittyen. Lisäksi liiton huomautuksessa esitettiin näkemyksiä Teppo-Isokoskentien risteyksen alitustarpeesta ja Teppo-Nurmon liikuntahallin paikallisliikenteestä.

Lausunto elintarvikemarkkinalain muuttamisesta

Lokakuussa liitto antoi lausunnon Elintarvikemarkkinalain muuttamisesta. Liitto totesi, että lakiesityksen perusteluissa on kuvattu varsin hyvin elintarvikemarkkinoiden epätasapaino ja alkutuottajan vaikea tilanne. Liitto kannatti lakiesitystä ja piti lakiesityksessä esitetyjä muutoksia oikean suuntaisina ensimmäisinä askeleina ruokamarkkinoiden toiminnan parantamiseksi.

Liitto toi lausunnossaan esille, että jatkossa tarvitaan vielä järeämpiä toimenpiteitä, että alkutuottaja saisi tuotantokustannuksia vastaavan oikeudenmukaisen hinnan tuottamastaan ruoasta. Liitto totesi, että *”Keskittynyt kauppa on pystynyt kilpailuttamaan jalostavaa teollisuutta siten, että ketjun alkupäässä olevalle alkutuottajalle ei ole jäänyt elintarvikeketjusta selaista osuutta, että saadut tuottajahinnat olisivat edes yhdessä EU-tukien kanssa riittäneet kattamaan todellisia tuotantokustannuksia”*.

Liitto toi lausunnossaan esille lukuisia huomiota elintarvikeketjun ongelmista. Lausunnossa selvitettiin erityisesti kesällä 2021 alkaneiden tuotantopanosten hintojen nousun vaikutuksia alkutuottajien näkökulmasta.

Lausunnon lopuksi todettiin, että *”Ruokajärjestelmän epätasapaino näkyy myös siinä, että vaikka alkutuotannossa ja teollisuudessa on ollut käynnissä valtava rakennemuutos ja tehostuminen, tämä tuottavuuden noususta saatu hyöty on jäänyt keskittyneen kaupan ja kuluttajan eduksi. Kauppa on kilpailuttamisessa pystynyt lisäksi hyödyntämään globaalien markkinoiden elintarvikkeiden ylijäämäeriä ja niiden antamia referenssihintoja, vaikka nämä erät eivät laadultaan ja tuotantotavoiltaan ole vastanneet kotimaiselle tuotannolle asetettuja vaatimuksia. Maamme antibioottivapaus, tautivapaus, eläinten hyvinvointivaatimukset, puhtaus, maku ja turvallisuus eivät ole realisoituneet paremmaksi hinnaksi epärealistisissa kilpailutilanteissa”*.

Esitys sometyöntekijästä

Liitto teki yhdessä MTK-Pirkanmaan ja MTK-Etelä-Savon kanssa esityksen MTK:n valtuuskunnalle, että MTK:lle palkattaisiin oma sometyöntekijä kuluttaja- ja koululaistyöhön. Esityksessä todettiin, että sometyön-

tekijän pääasiallinen tehtävä olisi tuottaa muun muassa somejulkaisuja ajankohtaisista asioista, olla läsnä verkossa eri alustoilla näkyvästi ja tuottaa materiaaleja erilaiseen kuluttajatyöhön nopealla reaktioajalla. Työntekijän toimenkuvaan kuuluisi myös ajantasaisen opeusmateriaalin hankinta ja kokoaminen eri kouluasteiden opettajien käyttöön.

Esitys sai valtuuskunnassa myönteisen vastaanoton, mutta keskusliiton johtokunnan vastauksessa todettiin, että *”aloitteen tehneiden MTK-liittojen kaipaamaa työtä painotetaan keskusliitossa sekä ulkoisen että sisäisen viestinnän kehittämässä toistaiseksi nykyisin henkilöresursein. Johtokunta ei kuitenkaan poissulje erillisen someviestijän palkkausta ja tulee ensi vuoden aikana seuraamaan tarkasti järjestön somevaikuttamisen kehittymistä ja arvioi mahdolliset panostukset somevaikuttamiseen osana järjestön sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän kehittämistä”*.



Liitto teki esityksen MTK:n valtuuskunnalle, että keskusliittoon palkattaisiin kuluttajatyötä somessa tekevä työntekijä.



VALIOKUNTIEN KOKOUKSET

Liiton valiokunnat ovat kokoontuneet kertomusvuoden aikana jäljempänä esitetyllä tavalla. Kokouspäivien yhteyteen on luetteloitu myös tärkeimmät kokouksissa käsitellyt asiat.

Maitovaliokunta

5.12.

- Liiton maitovaliokunta piti kertomusvuonna yhden kokouksen. Kokoukseen osallistui MTK:n maitoasiamies Marjukka Mattio.
- EU:n markkinatilanne
- Elintarvikemarkkinalain muutokset
- Maatalouden kriisipaketit
- Luonnonsuojelulain muutos
- MaitoSuomen ajankohtaista
- Maitotilojen rakennekehitys
- CAP27 sisältö ja toimeenpano

Lihavaliokunta

27.4.

Lihavaliokunnan kokous pidettiin Teams-kokouksena.

- Mari Lukkariniemi MTK:lta piti laajan lihamarkkinakatsauksen ja kertoi yksimahaisten osalta uuden ohjelmakauden tukiratkaisun neuvottelutilanteesta. Lisäksi hän kertoi Huoltovarmuuspaketin ja EU:n kriisipaketin kohdentamisesta.

Tämä tulee maksuun lähinnä energiaveron lisäpaukautuksena ja LHK:n korotuksena kotieläintiloille.

- MTK:n lihavaliokunnan puheenjohtaja Mauno Ylinen kertoi uuden ohjelmakauden valmistelutilanteesta. Haasteita riittää varsinkin yksimahaisten kohdalla. LHK:n kotieläinkorotuksen poistumiseen yritetään löytää kompensointimahdollisuutta.
- Sektorikohtaisissa kuulumisissa tuli vahvasti esiin tuottajahintojen liian hidas nousu kustannuksiin verrattuna. Menekki on vielä säilynyt hyvänä, mutta kasakriisi uhkaa kotieläintiloja.



3.11.

Valiokunta kokoontui Elinkeinotalolla Pentti-kokoushuoneessa.

- Valiokunnan jäsenien lisäksi kokouksessa oli mukana Teamsilla MTK:n liha-asiantuntija Saara Patama, joka kertoi nautapalkkiohaun muutoksista ja eläinten hyvinvointikorvauksen ehdoista, jotka ovat lausuntokierroksella.
- Saara Pataman lisäksi Mari Lukkariniemi oli valiokunnan kokouksessa mukana verkon välityksellä ja piti laajan katsauksen lihamarkkinoihin. Tuottajahinnat ovat nousseet historiallisen paljon, mutta niin on myös panokset. Kuluttajahintojen iso nousu on jo vaikuttanut kuluttajakäyttäytymiseen.
- Ahti Ritola kertoi lihateollisuuden näkymistä. Tuore tieto on kilpailijan tappiollinen tulos. Atriaa haastaa suuri investointi ja raju energian kallistuminen. Muutosneuvotteluja käydään Sahalahdessa ja eläintautivakuutukseen on saatu ratkaisu.
- Valiokunta kutsui kuultavakseen vastuuhenkilöitä surkeaan eläinlääkärilanteeseen liittyen. Tilanne on haastava ja rekrytointeja vaikea toteuttaa, tämä lisää entisestään työssä olevien kuormitusta. Yhdeksi ratkaisuksi esitettiin yhteispäivystyksiä.
- Sektorikohtaisissa kuulumisissa todettiin tuottajahintojen kohonneen tasaisesti, mutta vielä tarvittaisiin lisää.

Elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunta 9.6.

Valiokunnan kokous pidettiin

MTK-Keski-Pohjanmaan tiloissa Kokkolassa.

- Maatalousverotuksen ajankohtaiskatsauksen piti verkon välityksellä MTK:n verojohtaja Timo Sipilä.
- Pakkausten tuottajavastuusta ja sen soveltamisesta meidän sektorillamme kertoi keskusliitosta Airi Kulmala. Pahimmat laajenemisuhat saadaan todennäköisesti torjuttua.
- Hajautetusta biokaasun tuotannosta ja nesteytyksestä oli meille kertomassa Matti Ojala Centrialta. HABITUS-hankkeen painopisteenä on biokaasutuotannon kannattavuusongelmien ratkominen. Valiokuntaa kiinnosti erityisesti kustannustehokas nesteytysmahdollisuus.
- Uutena asiana jäsenistöä on lähestytty aurinkovoimaloiden tarvitseman alueen vuokraustoiveilla. Keskusliitto on valmistellut asiaa vuokrasopimusmallin aikaansaamiseksi.

Kasvintuotantovaliokunta

15.3.

MTK:n peltokasvivaliokunnan ja liittojen peltokasvivaliokuntien yhteiskokous Hotelli Presidentissä Helsingissä.

- Kokouksessa käytiin läpi laaja katsaus markkinoihin ja erityistä huomiota kiinnitettiin huoltovarmuuteen kriisitilanteen seurauksena.
- Esa Similä esitteli peltokasvistrategian 2020–2040.

30.11.

Valiokunnan kokous pidettiin Verso Food Oy:n tiloissa Kauhavalla.

- Kokouksen aluksi kuultiin Verso Food Oy:n toimitilojen esittely Raision Kauhavan laitoksen johtaja Ilpo Seppäsen toimesta. Laitos käyttää ja jalostaa kasvi-proteiinia kuluttajille ja jatkojalostajille. Raaka-aine tulee tehtaalle pääosin suursäkeissä ja hankinnasta vastaa Raision organisaatio.
- Esa Similä esitteli CAP27-tilannetta ja keskusteltiin uuden fosforilainsäädännön tiukkuudesta. Esa esitteli lyhyesti myös uutta Tuotto-hanketta, joka auttaa tuottajaorganisaatioiden alkuunlähdössä.
- Ilpo Ulvinen kertoi tarkkelysteollisuuden merkittävistä omistusjärjestelyistä ja alan tulevaisuudesta.
- Heikki Kuusisto kertoi vihannesalan haastavasta kausityövoiman tilanteesta.
- Henri Honkala kertoi ProAgrian kuulumisia. Investointihakemuksia ennätysmäärä, mutta pääosin aurinkopaneeli-investointeja. Uudella ohjelmakaudella viljelysuunnitelman voi teettää Neuvo-rahalla, koska ei ole ympäristötuen ehtona.

Kuluttajatyöryhmä

17.3.

Vuoden ensimmäinen kokous pidettiin Elinkeinotalolla ja osa kokousväestä osallistui etäyhteydellä.

- Kokouksessa käytiin läpi keskusliiton kuluttajatyön kannustinjärjestelmää.
- Ideoitiin Teams-tilavierailukokonaisuutta, jossa vierailulle päästäisiin etäyhteydellä. Päätettiin perustaa maatilayhteisö, joka tekisi tilavierailuja Teams-yhteyttä käyttäen. Sovittiin, että asiasta järjestetään halukkaille tiloille koulutusta.

25.10.

Kuluttajatyöryhmä kokoontui Teams-yhteydellä.

- Sovittiin Teams-tilavierailukoulutuksen ja kuluttajavastaavien infotilaisuuden ajankohta.
- Keskusteltiin liiton johtokunnan yhdessä MTK-Etelä-Savon ja MTK-Pirkanmaan keskusliitolle tekemästä aloitteesta, joka kannustaisi keskusliittoa palkkaamaan some- ja koululaistyöntekijän. Johtokunta on tehnyt aloitteen kuluttajatyöryhmän puheenjohtajan ideoinnin pohjalta.
- Valittiin vuoden kuluttajatyön tekijä, joka palkitaan liiton syyskokouksessa.

Hyvinvointivaliokunta

22.2.

Hyvinvointivaliokunta kokoontui etäyhteydellä.

- Melan Päivi Wallin selvitti lausunnolle tulevan uuden lomitussuunnitelman pääkohdista ja elokuussa voimaan tulevasta perhevapaa uudistuksesta. Keskusteltiin lomituspalveluyksiköiden yhdistymisestä ja sen tuomista muutoksista kotieläintiloille ja hallintoon. Tuotiin esille huoli eläintilallisten kuin lomittajienkin jaksamisesta. Esitettiin toive, että lomittajien palkkojen

harmonisointi pystyttäisiin toteuttamaan mahdollisimman nopeasti sekä tuotiin esille lomittajien täydennyskoulutuksen tarpeesta.

- Melan Välitä viljelijästä -projektin työntekijä Johanna Lehtonen kertoi projektin kuulumiset.

11.10.

Hyvinvointivaliokunta kokoontui Elinkeinotalolla.

- Lomituspalvelupäällikkö Piia Kesti toi tietoa lomituspalveluyksiköstä. Valiokunta jakoi lomituspalveluyksikön kanssa yhteisen huolen lomittajapulasta.
- Hyvinvointivaliokunta oli mukana Kurikan lomituspalveluyksikön järjestämällä Melan johtajan ja yksikönpäällikön vierailulla, joissa valiokunnalla oli puheenvuoro.
- Kokouksessa oli mukana Melan Välitä viljelijästä -projektin työntekijä kertomassa kuulumiset ja ajankohtaiset asiat.

Metsävaliokunta (yhteinen)

15.3

Kokous pidettiin Seinäjoen Elinkeinotalolla.

- Kokouksessaan metsävaliokunta järjestäytyi valiten puheenjohtajakseen Mhy Suomenselän puheenjohtajan Kyösti Heikkilän ja varapuheenjohtajakseen Mhy Lakeuden puheenjohtajan Herman Hakalan. Sihteerinä jatkaa kenttäpäällikkö Mikko Syri.
- Kokouksen metsäpoliittisessa katsauksessa käsiteltiin Ukrainan sodan vaikutuksia metsätalouteen ja markkinatilanteeseen.
- Metsäedunvalvonnan ajankohtaisina aiheina käsiteltiin Fingridin kantaverkon kehittämishankkeet, erityisesti aluetta koskevat hankkeet Jylkkä-Alajärvi ja Alajärvi-Hikiä.
- Riistakatsauksessa käsiteltiin alueen hirviverotuksen tilanne ja maanomistajien edunvalvonnan painotukset. Lisäksi todettiin ajankohtaiset tilaisuudet suurpetojen hirvieläinten sidosryhmäkuulemisista.

28.10.

Metsävaliokunnan vieraili Lapuan Sahalla.

- Valiokunta tutustui sahan toimintaan ja kuuli ajankohtaiset kuulumiset sahatavaramarkkinoilta.
- Ajankohtaisina asioina käsiteltiin vuoden 2023 toimintasuunnitelma ja MTK:n liittokokouksen hyväksymän asiakirjan strategisten painopisteiden toteutusta Mhy:iden toimintasuunnitelmissa.
- Muita esille olleita aiheita olivat EU-politiikan vaikutukset metsien käyttöön, maankäytön ajankohtaiset asiat sekä riista-asiat.

Pohjanmaan alueen yhteinen ympäristö- ja maankäyttövaliokunta

25.2.

- Valiokunta järjestäytyi valiten puheenjohtajana jatkamaan Vesa Paavolan ja varapuheenjohtajana Timo Kankaanpään. Valiokunnan sihteerinä toimii Mikko Syri.

- Kokouksessa käsiteltiin Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelman (KAISU) ja Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman (MISU), sekä METSO- ja HELMI-ohjelmien toteutusta vuodelta 2021.
- Lisäksi asialistalla oli Fingridin kantaverkon kehittäminen. Tuulivoiman ja aurinkovoimaloiden rakentaminen voimakkaassa kasvussa. Vaikutukset maankäyttöön siirtolinjojen ja kantaverkon liityntäjohtojen muodossa huomattavat.

1.12.

- Kokouksessa käsiteltiin EU:n ennallistamisasetuksen vaikutuksia sekä luonnonsuojelulain uudistusta.
- Lisäksi keskusteltavana asioina olivat turpeen varasto ja tuotantotilanteen analyysi, ja aurinko- ja tuulivoiman tilannekatsaus. Keskustelua käytiin myös maa- ja metsätalouden huoltovarmuuskysymyksistä.

Pohjanmaan alueen yhteinen riistavaliokunta

24.2.

- Valiokunta keskusteli riista- ja suurpetokantojen tilanteesta ja kannanhoidon toteutuksesta vuonna 2021. Positiivisena kehitysaskeleena todettiin hirven lupapankkijärjestelmän käyttö lähes kaikissa riistanhoitoyhdistyksissä. Valkohäntäpeuran ja metsäkauriin kannan kasvu on ollut hurjaa saalismäärän kasvusta huolimatta.
- Muita keskustelunaiheita olivat alueen suurpetotilanne ja laittomien haaskapaikkojen aiheuttamat ongelmat.

6.10.

- Kokouksessa todettiin hirviverotuksen tilanne.
- Ajankohtaisen riistakatsauksen lisäksi käsiteltiin Mustasaaren Björkebyssä suden aiheuttamia laajoja lammasvahinkoja.



Metsävaliokunta tutustui Lapuan Sahan toimintaan.



Maaseutunuorten valiokunta

19.1.

Valiokunnan järjestäytymiskokous pidettiin Seinäjoen Elinkeinotalolla.

- Puheenjohtajaksi valittiin Jaakko Renko Isostakyröstä ja varapuheenjohtajaksi Matti Keltto Lapualta.
- Keskusteltiin kummitilatoiminnasta, ja sovittiin kansanedustajien ja kummitilojen yhteistapaaminen järjestettäväksi kuluvana vuonna koronatilanteen sen salliessa.
- Suunniteltiin maaseutunuorten tapahtumia, kuten Kösep-opintomatkaa, Simpsiön laskettelupäivää ja isompaa, maaseutunuoret yhteen kokoavaa juhla-iltaa. Myös EP-manujen oman Instagram-tilin päivitysasiat olivat esillä.

9.3.

Kokous pidettiin Kyrö Distilleryn tiloissa Iossakyrössä.

- Keskusteltiin Ukrainan sodan tilanteesta ja sen vaikutuksista suomalaisen maatalouteen.
- Kevään toiminnan osalta suunniteltiin SeAMKin toisen vuoden agrologiopiskelijöiden tapaamista sekä sählyturnausta. Lisäksi keskusteltiin yhteistyön aloittamisesta Lapuan Hiippakunnan uuden piispan Matti Salomäen kanssa.
- MTK:n liittokokouksessa oli kertomusvuonna nuorille oma erillisohjelma sekä kiintiöpaikat liittokokoukseen. Valiokuntalaisia päätti lähteä mukaan Porissa järjestettävään kokoukseen.

4.5.

Valiokunta kokoontui Elinkeinotalolla Seinäjoella.

- Suunniteltiin kesätapaamista, kummitilatoimijoiden yhteistapaamista sekä yhdessä Suomen Kylät ry:n nuorisosaaston kanssa järjestettäviä lavatansseja.
- Keskusteltiin eteläpohjalaisen Katja Juholan maakunnassamme luotsaamasta taide-tiede-projektista, jossa alueemme maaseutunuoret ovat mukana keskustelemassa ruuasta ja sen tuotannosta, taiteen keinoin.



Maaseutunuorten valiokunta piti järjestäytymiskokouksensa Seinäjoen Elinkeinotalolla.

6.7.

Kokous järjestettiin Lapualla, Marian Tallissa.

- Keskusteltiin ensi vuotta koskevasta valiokunnan kokoonpanomuutoksesta sekä vuoden lopussa haettavaksi aukeavan liiton johtokunnan nuorten edustajan paikasta vuosille 2023–2025.
- Suunniteltiin syystapaamista sekä tanskalaisten maaseutunuorten Seinäjoen vierailua.
- Lisäksi keskusteltiin liiton johtokunnan ja maaseutunuorten valiokunnan yhteiskokouksen järjestämistä sekä LähiTapiola-yhteistyöstä.

21.9.

Kokous pidettiin Seinäjoella Elinkeinotalolla.

- Valiokunta keskusteli CAP-uudistuksesta ja maatalouden talouskriisistä.
- Lisäksi puhuttiin sukupolvenvaihdosten alhaisesta määrästä ja sen ratkaisuista.
- Sovittiin, että osallistutaan alueeltamme MTK-Keski-Pohjanmaan järjestämiin maaseutunuorten pikkujouluihin, eikä järjestetä tällä kertaa omia.

9.11.

Kokous järjestettiin Punaisen Tuvan Viinitilalla Alajärvellä.

- Keskusteltiin piispan tapaamisesta ja valtakunnallisista maaseutunuorten tapahtumista, kuten kevätparlamentista.
- Lisäksi puhuttiin maaseutunuorten syysparlamentissa aloitetusta työstä maatalousalan vetovoiman lisäämiseksi.
- Vuoden kaikissa kokouksissa kuultiin keskusliiton maaseutunuorten valiokunnan ja liiton johtokunnan terveiset kunkin edustajan toimesta.

8.12.

Valiokunta piti palaverin liiton johtokunnan ja maaseutunuorten valiokunnan yhteiskokouksen yhteydessä ja päätti äänestyksellä avoimen haun kautta valiokuntaan hakeneiden henkilöiden joukosta valiokuntaan vuosiksi 2023–2023 valittavat henkilöt.



Manuvaliokunta ja liiton johtokunta pitivät liiton historian ensimmäisen yhteiskokouksen joulukuussa.

3.3 TOIMIHENKILÖIDEN JA TOIMISTON TOIMINTA



Yrjö Ojaniemi



Ari Perälä



Hanna Helander



Sanna Ojala



Katariina Sironen



Riina Kaistila



Seija Vierula

Liiton toimisto on toimintavuonna sijainnut Elinkeino-
talossa Seinäjoella osoitteessa Huhtalantie 2, 60220
Seinäjoki. Puhelin vaihteeseen on 06 416 3111. Kerto-
musvuonna lähetettiin tuottajayhdistyksille viisi kier-
tokirjettä ja lukuisia sähköpostitiedotteita. Maaseutu-
nuorten kerhoille ei lähetetty kiertokirjeitä, vaan lukuisia
sähköpostitiedotteita. Kaikkiaan toimistosta lähetettiin
vuoden 2022 aikana 205 liiton kirjelähetystä. Saapu-
neita kirjeitä oli 133.

Toiminnanjohtajana on toiminut Yrjö Ojaniemi. Oja-
niemen tehtäviin on kuulunut liiton toiminnan yleinen
johtaminen johtokunnan alaisuudessa. Samalla hän on
toiminut muiden toimihenkilöiden esimiehenä. Toi-
minnanjohtajan vastuulle ovat kuuluneet liiton yleiset
kokoukset, johtokunnan ja maitovaliokunnan kokouk-
set. Erityisalueina ovat olleet maatalouspolitiikka, suh-
teet sidosryhmiin, liiton talous sekä maa- ja ympäristö-
politiikka. Lisäksi hän on osallistunut liiton edustajana
esimerkiksi erilaisiin työryhmiin ja neuvottelukuntiin
sekä erilaisten hankkeiden ohjausryhmiin.

Kenttäpäällikkö Ari Perälän tehtävänä on ollut tuotta-
jayhdistysten järjestötoiminnan suunnittelu ja johto,
jäsenasioiden hoito sekä kurssi- ja koulutustoiminta.

Kokouksista hänen vastuullaan ovat olleet liha-, kas-
vintuotanto- ja maaseutuyrittäjävaliokunnan kokouk-
set.

Järjestöagologi Hanna Helanderin tehtäväalueena
on ollut kuluttajatyö, koulutus- ja tiedotustoiminta,
julkaisut, maaseutunuorten toiminta sekä yleinen jär-
jestötyö. Kokouksista hänen vastuullaan ovat olleet
maaseutunuorten valiokunnan kokoukset. Lisäksi hän
on osallistunut liiton edustajana erilaisiin työryhmiin
ja hankkeiden ohjausryhmiin. Helander on ollut van-
hempainvapaalla ja hänen sijaisenaan toimi Sanna
Ojala.

Järjestöagologi Katariina Sironen tehtäviä ovat olleet
sosiaalipolitiikka, maaseutunuorten toiminta ja ylei-
nen järjestötyö. Kokouksista hänen vastuullaan ovat
olleet hyvinvointivaliokunnan ja kuluttajatyöryhmän
kokoukset. Sironen jäi kesäkuussa vanhempainva-
paalle ja hänen sijaisenaan toimi Riina Kaistila.

Toimistosihteri Seija Vierulan tehtäviin ovat kuulu-
neet muun muassa kirjanpito, palkanlaskenta, jäsen-
rekisterin hoito, postitus, arkistointi sekä erilaiset toi-
miston juoksevat asiat.



3.4 Muu toiminta

Viljaseminaari

MTK-Etelä-Pohjanmaa järjesti yhdessä ProAgrian kanssa Viljaseminaarin 28.1. Tällä kertaa koronarajoitusten vuoksi tapahtuma järjestettiin Teamsilla. Mukana olivat kaikki merkittävät alueemme viljan ostajat, sekä MTK:n vilja-asiamies Max Schulman. Lisäksi puheenvuoron piti MTK:n peltokasvivaliokunnan puheenjohtaja Esa Similä.

Veropäivä

Liitto järjesti 2.2. perinteisen maakunnallisen veropäivän. Koronatilanteesta johtuen tilaisuus toteutettiin edelleen Teams-tapahtumana. Tilaisuuden avasi MTK:n elinkeinopolitiikka ja yrittäjyysvaliokunnan jäsen Hannu Uitto. Ajankohtaisia veroasioita kävivät läpi Timo Sipilä MTK:sta ja verojohtaja Petri Ollinkoski Etelä-Pohjanmaan Verotoimistosta. Tilaisuudessa oli mukana 140 henkilöä.

Puheenjohtajien ja sihteerien koulutuspäivät

Tuottajayhdistysten puheenjohtajien ja sihteerien kevättapaaminen järjestettiin 23.2. verkon kautta koronatilanteen jatkuessa. Liiton puheenjohtajan Timo Kankaanpään lisäksi puhumassa oli Perttu Pyykkönen keskusliitosta. Hän kertoi järjestön ajankohtaisista asioista. MTK:n johtokunnan kuulumisia tilaisuuteemme toi MTK:n toinen pj. Mauno Ylinen. Liiton väki kertoi ajankohtaisista asioista. Katariinan listalla oli Viljelijä Välittäjä -valokuvakilpailu, Maatilan Varautuminen -koulutus ja kuluttajatyöosiaa. Sanna kertoi nuorten Provinssihankkeesta ja maaseutunuorten muista ajankohtaisasioista. Arilla oli listalla liittokokouksen käytännön järjestelyt ja sihteeriretki. Seija kävi lisäksi läpi toimiston juoksevia asioita. Toiminnanjohtaja piti esityksen edunvalvonnan ajankohtaisasioista. LähiTapiolan puheenvuoron käytti Sini Ritämäki.

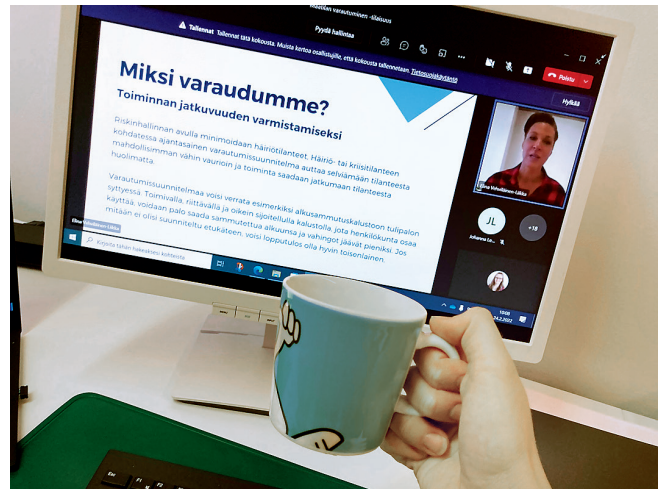
Syksyn tapaaminen toteutettiin 12.10. Seinäjoella Elinkeinoalan Isossa salissa. Puheenjohtajan avauksen jälkeen Jouni Kleimola kävi läpi mautilojen rahoitus-tilannetta. Jouni toimii asiakkuusjohtajana EPOP:illa. Juha Lappalainen keskusliitosta puolestaan kertoi alkavan ohjelmakauden kiemuroita sekä haku- ja maksuaikataulua. Lounaan jälkeen toimiston väki kävi läpi ajankohtaisia asioita ja toiminnanjohtaja maatalouden talouskriisiä.

Maatilan varautuminen -tilaisuus

MTK-Etelä-Pohjanmaa ja Välitä viljelijästä -projekti järjestivät yhdessä Maatilan varautuminen-tilaisuuden 24.2. etäyhteydellä Teamsin kautta. Tilaisuudessa kuultiin asiasta esimerkkien kautta ja saatiin vastauksia siihen, mitä riskejä maatilalla on sekä miten tunnistaa ja ennakoita niitä. Tutustuttiin varautumissuunnitelman



Hannu Uitto avasi etäyhteydellä järjestetyn Veropäivän.



Maatilan varautuminen -koulutuksen kahvit juotiin tietokoneiden äärellä.



Yhdistysten puheenjohtajien ja sihteerien syksyn koulutuspäivä pidettiin Elinkeinoalalla.

tekoon, pohdittiin muun muassa edunvalvonnan ja testamentin merkitystä ja mietittiin, miten varautua vakuuttamalla. Tilaisuuteen osallistui noin 30 henkilöä.

Ratkaisuja maatalouden talouskriisiin -tilaisuus

Liiton johtokunta päätti järjestää maatalouden talouskriisiä käsittelevän tilaisuuden Lapualla 9.3. Tilaisuus keräsi paikalle meitä lähinnä olevan teollisuuden ylimmän johdon, järjestön kärkihenkilöt sekä salin täyteen maailman puhtainta, turvallista ja vastuullista ruokaa kökköpalkalla tekevät suomalaiset ruuantuottajat.



Tilaisuudessa tuli selkeästi esille, että teollisuus on tietoinen tuottajien tilanteesta ja hinnankorotuksia on yritetty saada läpi kaupan kanssa käytävissä neuvotteluissa. Tilaisuus osaltaan toi lisäpainetta siihen, että kesästä alkaen sopimuksiin tuli korotuksia, jotka mahdollistivat myös tuottajahintojen nousun.

Teollisuuden edustajina keskustelemassa olivat Atrialta Juha Gröhn, Snellmanilta Roland Snellman ja Valiolta Annikka Hurme. MTK-keskusliittoa edusti Juha Marttila ja MTK-Etelä-Pohjanmaata Kaisa Rantasalo ja Tero Ojala. Tilaisuuden juonsi Stina Haaso Maaseudun Tulevaisuudesta. Paikalla salissa oli 180 henkilöä. Tilaisuus myös striimattiin ja sitä seurasi livenä lähes 1000 katsojaa. Kaiken kaikkiaan tallenne sai katsojia yli 6500.



▲▼ Maaliskuussa haettiin ratkaisuja maatalouden talouskriisiin. Tilaisuudessa oli paikalla teollisuuden ylintä johtoa, järjestömme kärkihenkilöitä ja sali täynnä ruuantuottajia.



C-alueen liittojen yhteistyö

Pohjoisen tukialueen eli C-alueen liitot kokoontuivat kertomusvuoden aikana kaksi kertaa. Toimintavuoden 2022 aikana C-liittojen puheenjohtajana toimi Jari Alholm (MTK-Pohjois-Suomi) ja sihteerinä Jan-Ove Nyman (MTK-Keski-Pohjanmaa). Vuoden ensimmäinen kokous pidettiin verkossa 21.3. ja siihen osallistui yhteensä 29 henkilöä. Kokouksessa käsiteltiin ajankohtaisia maatalouspolitiikan kysymyksiä ja erityisesti huoltovarmuuspakettia. Toinen kokous pidettiin 15.11. ja siihen osallistui paikan päällä Pihtiputaalla 19 ja etänä 31 henkilöä. Kokouksessa valittiin vuoden 2023 puheenjohtajaksi Timo Kankaanpää (MTK-Etelä-Pohjanmaa) ja sihteeriksi Jari Rouvinen (MTK-Pohjois-Karjala). Kokouksessa käsiteltiin ajankohtaisten maatalouspoliittisten asioiden lisäksi syksyn valtuuskunnan henkilövalintoja.

Pohjanmaan riistakeskusalueen maanomistajien edustajien riistapäivä

Alueen maanomistajien edustajille riistanhoitoyhdistysten hallituksissa järjestettiin 22.3. koulutustilaisuus Lapualla Vanhassa Paukussa. Tilaisuus keskittyi riista-asioihin maanomistuksen näkökulmasta. Riistapäällikkö esitteli maakunnan hirvitilannetta ja hirvenkaatolupien mitoitusta. Keskusteltiin vilkkaasti maanomistajien vaikuttamismahdollisuuksista lähinnä sorkkaeläinkantojen säätelyyn. Erityistä huolta kannetaan valkohäntäpeurasta, vaikka tilanne meillä ei vielä olekaan ongelmallinen. Susikannan kasvu nousi myös vahvasti esiin. Sen kerrottiin jo paikoitellen vaarantavan koirilla tapahtuvaa hirvenpyyntiä.

Lomituksen ajankohtaispäivä

Liitto järjesti lomituksen ajankohtaispäivän 12.4. Teamsilla. Tilaisuudessa päästiin kuulemaan lomituksen saralla maakunnallisesti ja valtakunnallisesti tapahtuneista ja lähitulevaisuudessa tapahtuvista muutoksista. Etelä-Pohjanmaan lomitusalueen lomituspäällikkö Piia Kesti kertoi lomitusalueen yhdistymisen sujumisesta ja Päivi Wallin Melasta piti puheenvuoron lomituslainsäädännön uudistumisen valmistelutilanteesta. Sanna Huhtala Kauhavalta piti maatalousyrittäjän ja Teijo Hopealahti lomittajan puheenvuoron. Lisäksi Välitä viljelijästä -projektin työntekijä kävi läpi lomitusta jaksamisen näkökulmasta. Teams-tilaisuutta seurasi kaikkiaan yli 50 henkilöä.

MTK:n 35. liittokokous Porissa

Perinteiseen liittokokoukseen 15.–16.6. osallistui alueeltamme 45 henkilöä. Järjestimme Poriin rattoisan yhteiskuljetuksen vakiintuneen tavan mukaan. Yksi liittokokouksen tehtävistä onkin yhteenkuuluvuuden lisääminen. Liittokokouksen tärkein sisältö on järjestön suuntaviivojen määrittäminen tulevaisuuteen. Tätä tarkoitusta varten on laajapohjaisesti etukäteen valmisteltu asiakirjaa, joka sisältää MTK:n yhteiskunnallisen vaikuttamisen, markkinavaikuttamisen ja järjestön kehittämisen



MTK-Etelä-Pohjanmaan komia liittokokousedustajien porukka.



Ensimmäistä kertaa MTK:n historiassa maaseutunuoret saivat ei-sääntömääräisinä liittokokousedustajina osallistua järjestön lippulaivatapahtumaan.



Onnenpyörä pyöri Sadonkorjuutorilla Kurikassa.

ohjelmat. Tämä asiakirja ”Yhteiset juuret, Yhteinen tulevaisuus”, hyväksyttiin liittokokouksessa ja se määrittää johtokunnan tekemistä jatkossa.

Nuorilla oli tässä liittokokouksessa merkittävä rooli. Järjestön historiassa ensimmäistä kertaa maaseutunuorille oli oma erillishjelma sekä kiintiöpaikat liittokokoukseen. MTK-Etelä-Pohjanmaan alueelta kokoukseen osallistui seitsemän nuorta, kaikki Etelä-Pohjanmaan kiintiöpaikat täyttyen. Nuoret antoivat oman kantansa liittokokouksessa esiteltyyn tulevaisuusasiakirjaan; millaisia suuntaviivoja järjestössä tulisi seuraavan viiden vuoden ajanjaksolla tehdä, jotta järjestön tulevaisuus taataan.

Sadonkorjuutori Kurikassa

Sadonkorjuutori oli Kurikassa vuonna 2021 järjestetyn Maaseutuparlamentin yhteyteen suunniteltu tapahtuma, joka koronapandemian takia toteutettiin vasta 2022 syksyllä. Sadonkorjuutori toteutettiin 1.10. yhdessä Kurikan kaupungin kanssa. Torilla oli lähituotteiden myyjiä ja esillä oli muutamia kurikkalaisten yrittäjien maatalouskoneita. MTK-Etelä-Pohjanmaan kojulla vetonaulana oli onnenpyörä. Osallistujat vastasivat suomalaista ruoantuotantoa ja metsätaloutta koskeviin kysymyksiin. Kojulla on auttamassa Kurikan, Jurvan ja Jalasjärven yhdistysten jäseniä.

Teams-tilavierailutilojen koulutus

MTK-Etelä-Pohjanmaa kokosi listan maatiloista, jotka olivat halukkaita järjestämään tilavierailuja etäyhteyksiä käyttäen. Teams-tilavierailujen toteuttamista varten järjestettiin 9.11. koulutus paikan päällä Seinäjoen Elinkeinotalolla. Koulutukseen osallistui kuusi tilaa.

Kuluttajavastaavien tapaaminen

Yhdistysten kuluttajavastaavien tapaaminen järjestettiin 22.11. etäyhteyksin. Kuluttajatapahtumia ei ole koronapandemian takia järjestetty juuri ollenkaan ja tapaamisen tarkoituksena oli vaihtaa kokemuksia ja ideoita erilaisten kuluttajatilaisuuksien järjestämisestä. Tapaamisessa käytiin läpi muun muassa MTK:n tarjoamaa materiaalia markkinoille ja muihin kuluttajatapahtumiin.

Viljelijä välittää -valokuvakilpailu

Liitto järjesti kesän ja syksyn aikana kaikille avoimen valokuvakilpailun, joka kantoi nimeä ”Viljelijä välittää”. Kannustimme maaseudun väkeä taltioimaan itselleen merkityksellisiä asioita valokuviksi, joista huokuisi oman ammatin ja työympäristön huomioiminen ja arvostus, sekä samalla tuomaan esille asioita, joista välittää. Kilpailuun osallistui yli 40 kuvaajaa ympäri Etelä-Pohjanmaata ja eri puolilta Suomea, ja kuvia lähetettiin miltei 150 kappaletta. Valokuvista valittiin 40 kuvaa valokuvanäyttelyyn, joka oli sovittu järjestettäväksi Lapualla Kulttuurikeskus Vanhan Paukun Patruunagalleriassa alkutalvesta 2023.

Yrityskylätoiminta

MTK-Etelä-Pohjanmaa oli mukana järjestämässä Yrityskylä-kokonaisuutta Turkuun, Tampereelle ja Vaasaan. Yrityskylä on kuin kaupunki minikoossa. Alakouluikäiset oppilaat tutustuvat eri ammatteihin ja toimivat yhteiskunnan eri rooleissa yhden päivän ajan. Yrityskylä on toiminnassa syksystä 2022 kevääseen 2023.

Maatalousyrittäjien työterveyshuolto

MTK-Etelä-Pohjanmaan yhteistyössä Työterveyslaitoksen ja Melan kanssa vuonna 2021 kilpailuttamat työterveyspalvelut maatalousyrittäjiä ja -yrityksiä varten ovat edelleen voimassa. Sopimuskumppanit ovat Härmämedi Oy, Oy KristinaMedi Ab ja TT Botnia Oy. Sopimuksen tavoitteena on helpottaa työterveyspalveluiden hankintaa sekä varmistaa palveluiden asianmukainen hinta-laatu-suhde ja palveluiden hyvä saatavuus koko MTK-Etelä-Pohjanmaan alueella. MYEL-vakuutetut maatalousyrittäjät voivat halutessaan järjestää työterveyspalvelut itselleen ja työntekijöilleen puitesopimuksen mukaisesti haluamansa laajuisina ilman erillisiä sopimusneuvotteluja.

Aluevaalit

Historiamme ensimmäiset aluevaalit pidettiin 23.1. Hyvinvointialueille siirtyä kaikki sosiaali- ja terveyspalvelut ja vaaleilla valittavat edustajat päättävät jatkossa näistä meitä kaikkia koskevista asioista. Alueellisesti nämä ovat jäsenillemme erittäin tärkeä vaikuttamispaikka. Teimme osaltamme työtä äänestysaktiivisuuden nostamiseksi jäsenistömme parissa.



Nurmossa järjestettiin tuttu Farmiralli, jossa myös liitto oli mukana.



3.5 JÄRJESTÖTYÖ

MTK-yhdistysten toiminta

MTK-Etelä-Pohjanmaan alueen 32 yhdistyksen toimintaan vaikutti edelleen koronapandemia, mutta toimintaakin päästiin vähitellen käynnistämään. Yhdistykset toteuttivat harkintansa mukaan pienimuotoisia koulutustilaisuuksia, juhlia sekä virkistyspäiviä jäsenilleen. Tänäkin vuonna muutamat alueemme yhdistykset saavuttivat kunnioitettavan 100 vuoden iän ja juhlia pystyttiin järjestämään. Lisäksi yhdistykset tekivät paikallistason edunvalvontatyötä järjestämällä tapaamisia kunnallisten luottamushenkilöiden ja virkamiesten kanssa. Tuottajayhdistykset ottivat myös kantaa alueellisiin asioihin kuten kaavoitukseen, tietoihin ja muihin infrahankkeisiin.

Yhdistysten kevät- ja syyskokoukset

Yhdistysten kevätkokoukset alkoivat 7.3. Isonkyrön, Laihian ja Vähänkyrön yhteiskokouksella Toukolan Nuorisoseuralla. Perinteisesti paikalla olivat liiton puheenjohtaja ja liiton toimihenkilö. Kokouskierros päättyi 19.4. Alajärvelle. Syyskokoukset alkoivat 24.10. Ilmajoelta ja paikkana oli Nuijalato. Kierros päättyi 17.11. Kristiinankaupunkiin. Liiton asiantuntijat osallistuivat kokouksiin ja aiheina oli etenkin haastava kannattavuustilanne sekä alkava CAP27-kausi.



MTK-Jalasjärvi palkitsi vuoden maatilayrityksenä Saara, Kyösti ja Matti Marttilan.

Kylvöjen siunaukset, sadonkorjuun kiitosjuhlat ja kirkkopyhät

Kylvöjen siunauksia, sadonkorjuun kiitosjuhlia ja kirkkopyhä on pidetty useiden tuottajayhdistyksen toimesta joko yksin tai yhteistyössä muiden kanssa. Tilaisuudet ovat arvokas osa pitkää tuottajayhdistysten perinnettä kunnioittaa ja kiittää luontoa ja luoja antimestaan.

Laskettelu- ja ulkoilutapahtumat sekä kuntoilutoiminta

Tuottajayhdistykset ovat järjestäneet yhteistyössä laskettelupäiviä ja muita koko perheen virkistystapahtumia. Yhdistyksillä on ollut myös jumppa- ja vesijumpparyhmiä sekä esimerkiksi paikallisia kuntosali- ja uimahallijäsenetuja. Monissa tapauksissa tapahtumia on jouduttu pienentämään, siirtämään tai jopa perumaan kokoontumisrajoitusten vuoksi.



MTK-Ilmajoen väkeä kesäillan vietossa Jussin Jokisaunoilla.



Yhdistysten väki pääsi koronarajoitusten hellittäessä toteuttamaan jälleen erilaisia kuluttajetempauksia.

Uusien yrittäjien huomioiminen

Useat yhdistykset huomioivat uusia yrittäjiä muistamalla heitä lahjalla tai stipendillä kokouksien yhteydessä. Myös koulusta valmistuneita on muistettu useissa yhdistyksissä. Nuorten huomioiminen on erittäin tärkeää yhdistyksen jatkuvuuden turvaamiseksi.

Tilavierailut sekä muu kuluttajatyö

Alueeltamme alkunsa saanut raaka-aineiden tarjoaminen yläkoulun kotitalousryhmille jatkui keskusliiton Kokkaa kotimaista -kampanjalla. Alueeltamme tähän osallistui 12 yhdistystä. Tähän konseptiin kuuluu raaka-aineet ja reseptit hienon kotimaisen aterian valmis-

tamiseen. Tuottajayhdistykset olivat kuitenkin avainasemassa kampanjan toteuttamisessa. Ilman heidän panostaan ei tämäkään hieno kuluttajatyötempaus olisi onnistunut. Toimintatapa sai paljon positiivista palautetta. Tilavierailut jatkuivat yhdistysten toimesta ja uutuutena tuli mukaan Teamsin kautta tapahtuva tilan esittely. Tämä on erittäin "helppo" tapa tuoda esiin maatilan arkea koululaisille.

Vuoden Helmi

MTK:n kevätvaltuuskunnassa palkitaan vuosittain yksi yhdistys Vuoden Helmi -palkinnolla. Palkinto myönnetään osoituksena esimerkillisestä ja innovatiivisesta tempauksesta. Alueeltamme lähti ainakin yksi hakemus Vuoden Helmeksi.

Piirimieskokoukset

Osalla yhdistyksistä on edelleen olemassa piirimiesjärjestelmä ja nämä yhdistykset ovatkin järjestäneet piirimieskokouksia ja -iltoja. Tilaisuuksien teemoina on ollut yhdessäolo ja virkistäytyminen, mutta on myös käyty läpi ajankohtaisia asioita. Liiton toimihenkilöt ovat osallistuneet tilaisuuksiin pyydettyinä.

Seutukunnalliset yhteistyö- ja aluepalaverit

Yhdistykset järjestivät seutukunnittain muun muassa aluekokouksia ja muita yhteispalavereita. Aluekokouksissa pohjustettiin luottamushenkilövalintoja ja käsiteltiin seutukuntien yhteistoimintaa ja seutukunnallisten tilaisuuksien järjestämiseen liittyviä asioita. Yhdistykset järjestivät useita yhteisiä seutukunnallisia retkiä, koulutustapahtumia ja viihteellisiä tilaisuuksia. Yhdistysten välistä yhteistyötä ovat lisänneet myös yhdessä järjestetyt syys- ja kevätkokoukset. Alueellamme on myös selvityksessä muutaman yhdistyksen mahdollinen yhdistyminen.



Alahärmän yhdistyksen väkeä tapasi päättäjiä Helsingissä.



Palkitut juhlistamassa satavuotiasta MTK-Kauhajokea.

KURSSIT JA KOULUTUS

Teams-Oivakoulutus 31.1.

Rauhala Minna, Lappajärvi
Penttala Anna, Alahärmä
Nuuja Mariia, Vähäkyrö

Kamila Timo, Laihia
Kasari Taina, Jalasjärvi

Teams-Oivakoulutus 2.2.

Kasari Taina, Jalasjärvi
Autio Raija, Korttesjärvi
Vaismaa Kari, Isokyrö
Kilponen Matti, Lehtimäki

Kamila Timo, Laihia
Harju Timo, Töysä
Nuuja Mariia, Vähäkyrö

MTK-yhdistysten puheenjohtajien ja sihteerien valmennus 23.-24.3. / Järjestökoulutus

Kilponen Matti, Lehtimäki

Teams-tilavierailukoulutus 9.11.

Peura Heini, Kurikka
Niemi Anna-Kaisa, Kurikka
Talvitie Noora, Korttesjärvi
Kurikka Salla, Jalasjärvi

Sillanpää Satu, Kurikka
Latvala Hanna, Kurikka
Iso-Tuisku Lotta, Ilmajoki
Yli-Soini Petri, Nurmo

Kultaiset Ansiomerkit:

Aro Kaija, Kauhava
Hämäläinen Reijo, Jalasjärvi
Rintala Ismo, Korttesjärvi

Rintapukka Ritva,
Jalasjärvi

Ansiomerkit:

Akseli Merja, Kauhajoki
Ahopelto Kimmo,
Lappajärvi
Alakarhu Pauli, Lapua
Ala-Luukko Kaija, Nurmo
Haapala Jussi, Ilmajoki
Hakola Minna, Kuortane
Harju Timo, Töysä
Heikkilä Esa, Seinäjoki
Helander Hanna, Ylistaro
Hernesniemi Antti,
Lappajärvi
Hirvelä Sari, Lapua
Hällfast Kostti, Kristiina
Isomäki Jaakko,
Korttesjärvi
Kattelus Juha, Lapua
Korpela Terho, Soini
Koski Pekka, Seinäjoki
Kriikkula Marko, Kurikka
Lakso Matti, Kauhajoki

Luoma Jukka, Kauhajoki
Martikkala Harri, Kauhava
Mattila Anne, Nurmo
Mäki-Jouppi Markus,
Seinäjoki
Mäntylä Arto, Jurva
Nuuja Mariia, Vähäkyrö
Peltoluhta Sami, Kauhava
Pennala Sami, Töysä
Rajamäki Hannu, Ylistaro
Ranta Juha, Kauhajoki
Rantala Suvi, Lapua
Rantasalo Kaisa, Jalasjärvi
Rauhala Minna, Lappajärvi
Teppo Ari, Nurmo
Tohni Terhi, Soini
Tuhkasaari Jaana,
Korttesjärvi
Viertola Hannu, Kauhajoki
Ylirintala Tomi, Kauhava

MAASEUTUNUORTEN TOIMINTA

Laskettelupäivä

Maaseutunuorten laskettelupäivä järjestettiin lauantaina 12.2. Lapualla Simpsiön rinteillä. Sää suosi ja mukaan oli ilmoittautunut mukavasti maaseutunuuoria. Nuotion äärellä saatiin yhdessä paistaa makkaraa, juoda kahvia ja vaihtaa kuulumisia. Tämän jälkeen rinne kutsui laskettelemaan!



Maaseutunuorten laskettelupäivä järjestettiin Simpsiön rinteillä.

KÖSEP-opintomatka

Perinteinen MTK-Etelä-Pohjanmaan, MTK-Keski-Pohjanmaan ja ÖSP:n järjestämä maaseutunuorten KÖSEP-opintomatka suuntasi 1.–4.4. Ahvenanmaalle. Reissu oli avoin kaikille maaseutunuuorille ympäri Suomen, mutta pääosin osallistujat olivat E-P:n, K-P:n ja ÖSP:n alueelta. Mukavan yhdessäolon ja verkostoitumisen lisäksi reissulla päästiin tutustumaan mielenkiintoisiin retkikohteisiin. Ahvenanmaalla matkalaiset pääsivät tutustumaan muun muassa Markusas Gårdiin, Grannas Äppel -omenatilaan, Stallhagenin panimoon sekä Sundbergin emolehmä- ja vihannestilaan. Manteleen puolella tutustuttiin Soilfoodin ja Raision toimintaan sekä Sampo Rosenlewin tehtaaseen. Tapaamisessa oli mukana 17 maaseutunuuorta.



KÖSEP-matkalaiset Ahvenanmaalla Grannas Äppel -omenatilalla.



Alkusammutustaidot kuntoon maaseutunuorten kesätapaamisessa.

Kesätapaaminen

Etelä-Pohjanmaan maaseutunuoret kokoontuivat kesätapaamiseen 6.8. Peräseinäjoelle. Maatilan paloturvallisuusasioihin ja alkusammutusharjoituksiin tapaamisessa väen luotsasi LähiTapiola Etelä-Pohjanmaa. Ohjelmassa oli myös frisbeegolfia, hyvää ruokaa sekä saunomista ja uimista. Tapaamiseen osallistui parisenkymmentä nuorta.

Syystapaaminen

Kertomusvuonna järjestettiin myös maaseutunuorten syystapaaminen, joka pidettiin 5.10. Atrialla, Itikanmäen toimistotiloissa. Tapaamisessa kuultiin Itikka osuuskunnan ja Lihakunnan toimitusjohtaja Risto Lahden katsaus ruokaketjun, liha-alan ja osuuskunnan kuulumisten osalta. Tapaamisessa valittiin myös seuraava MTK-Etelä-Pohjanmaan johtokunnan nuorten edustaja. Ehdolla paikkaan olivat Susanna Kangasniemi Peräseinäjoelta ja Roope Kurki Jalasjärveltä. Paikalla olleet nuoret äänestivät, ja nuorten esitys syyskokoukselle uudeksi maaseutunuorten edustajaksi oli Roope Kurki. Syyskokous vahvisti 10.12. nuorten esityksen, ja Roope edustaa nuoria johtokunnassa kauden 2023–2025.

Syysparlamentti

Maaseutunuorten valtakunnallinen syysparlamentti järjestettiin 27.–29.10. Helsingissä. Parlamentissa hahmoteltiin perustus maaseutunuorten linjauksille siitä, miten järjestön tulee toimia, jotta tekijöitä maatalousalalla on nyt ja tulevaisuudessa. Tuhdin asiaohjelman lisäksi vietettiin aikaa tutustuen ja verkostoituen. Etelä-Pohjanmaalta syysparlamenttiin osallistui 12 nuorta.

Joulutervehdys piispalle

Maaseutunuoret tapasivat Lapuan Hiippakunnan uuden piispan Matti Salomäen joulutervehdyksen merkeissä 30.11. Piispa Simo Peura jäi alkuvuonna eläkkeelle, ja uuden piispan kanssa jatkettu tapaamisperinne on jo 18 vuoden ikäinen. Keskustelua riitti niin maaseutunuorten toiminnasta, ruuantuotannon jatkuvuudesta kuin maa-



Roope Kurki äänestettiin maaseutunuorten syystapaamisessa Matti Kortesmäen seuraajaksi liiton johtokuntaan nuorten edustajan paikalle.

talouden talouskriisistä. Valiokuntalaisista tapaamisessa olivat mukana Matti Keltto, Minna Haavisto, Jaakko Renko, Mikko Tukeva, Matti Kortesmäki ja Sanna Ojala.

Joulutulet

Maaseutunuorten perinteiset joulutulet sytytettiin teiden varsille 22.12. useiden yhdistysten ja maaseutunuorten kerhojen alueella. Joulutulet ovat tapa kiittää kuluttajia kotimaisten ruokavalintojen tekemisestä. Etelä-Pohjanmaalla monilla joulutulilla on tervehdysten lisäksi esimerkiksi makkara- ja glögitarjoilu.



Maaseutunuoret tapasivat Lapuan Hiippakunnan uuden piispan Matti Salomäen joulutervehdyksen merkeissä.



Kummitilatoiminta

Vaalipiirimme kansanedustajat ja heidän eteläpohjalaiset kummitilat tapasivat Helsingissä 4.10. Tapaaminen järjestettiin MTK-keskusliiton toimitiloissa Simonkadulla. Keskustelua käytiin muun muassa maatalouden kustannuskriisistä, turvetuotannon ja metsien käytön tilanteesta sekä viljelijöiden hyvinvoinnista. Myös sähkön ja energian hinta sekä sukupolvenvaihdosten alhainen määrä puhututti. Kansanedustajista tapaamisen osallistui maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen, Janne Sankelo, Paula Risikko, Pasi Kivisaari ja Juha Mäenpää. Kertomusvuonna kummitilat tapasivat kansanedustajiaan myös kahden kesken niin tilalla kuin Eduskunnassa.



Vaalipiirimme kansanedustajat ja heidän kummitilat tapasivat Helsingissä.

YHDESSÄ
KASVATAMME
kestävän
HUOMISEN

Valio
Osuuskunta
MAITOSUOMI

**Ruokaturvaa
ja huoltovarmuutta.
Vastuullisesti.**

Valio
Osuuskunta
MAITOSUOMI

**Valma
kauppa**

Vahva toimija maidontuotannon tarvikekaupassa.
**Osuuskunta Maitosuomen
Valmakaupat palveluksessasi.**
Valmakaupat ovat avoinna myös kuluttajille.

ITIKKA
OSUUSKUNTA

3.6 Liiton talous

MTK-ETELÄ-POHJANMAA RY TILINPÄÄTÖS 31.12.2022

TUOLOSASKELMA

	1.1.-31.12.2022		1.1.-31.12.2021	
VARSINAINEN TOIMINTA				
TUOTOT				
Opisto- ja tarviketuotot	18572,72		19796,70	
MSL suoritukset	125,00		330,00	
Muut koulutustuotot	0,00		0,00	
Riskienhallintayhteistyö	20589,57		20658,09	
Vuosikertomusilmoitustuotot	360,00		530,00	
Muut ilmoitustuotot	0,00		0,00	
Melan kulukorvaus	1560,00		1560,00	
Muut varsinaisen toiminnan tuotot	6487,77		8660,28	
Hankkeen rahoitus	0,00	47695,06	0,00	51535,07
KULUT				
PALKAT JA PALKKIOT				
Toimihenkilöiden palkat	272708,78		273157,32	
Lomapalkkavelan muutos	14720,00		-15650,00	
Luottamush.palkkiot	49700,00		45880,00	
Lomituskorvaus	0,00		0,00	
Muut palkat ja palkkiot	0,00	337128,78	400,00	303787,32
HENKILÖSIVUKULUT				
Sosiaaliturvamaksut	3708,25		4261,61	
Tapaturma-,työttöm- ja ryhmäh.vak	4245,58		4535,18	
Varma, TyEL	63741,07		50205,20	
Eläkesäätiövaraus	0,00		0,00	
Työeläkevakuutusmaksu -hankkeet, Elo	0,00		0,00	
Työpaikkaruokailu	4655,16		3203,74	
Työterveyshuolto	1510,09		4610,24	
Muut henkilöstösivukulut	2719,13	80579,28	2149,94	68965,91
POISTOT				
Poistot kal./Kaluston hankinta	989,96	989,96	1319,94	1319,94
MATKAKULUT				
Matkakulut, toimihenkilöt	14642,42		7979,17	
Matkakulut, luottamushenkilöt	17107,26		8819,42	
Matkakulut, muut	0,00	31749,68	0,00	16798,59
KOKOUKSET				
Yleiset kokoukset	3343,83		2140,42	
Johto- ja valiokunnat	5142,43		4782,22	
Muut kokoukset ja tilaisuudet	276,99		113,70	
TOIMISTOKULUT				
Postikulut	2173,52		1923,41	
Puhelinkulut	302,70		302,70	
Matkapuhelinkulut	2741,71		2646,93	
ATK-Kulut	11721,81		11849,23	
Toimistotarvikkeet	147,64		464,73	
Kirjanpito/Tilintarkastus	1364,00		1810,40	



	1.1.-31.12.2022		1.1.-31.12.2021	
Ammattikirj. ja lehdet	1960,20		1762,00	
Mainiolehti ja Maaseudun Tulevaisuus	1554,97		1468,53	
Leasing-vuokrat	2065,00		2323,28	
Muut toimistokulut	715,42		690,77	
Siivous	5526,99		5273,64	
Yhtiövastikkeet	19278,00		19278,00	
Muut vuokrat	1450,80		1339,20	
Muut huoneistokulut	0,00		0,00	
JÄSENMAKSUT				
Jäsenmaksut MTK:lle	0,00		0,00	
Muut jäsenmaksut	30,00		30,00	
MUUT VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT				
Vakuutukset	861,60		857,70	
Muut vakuutukset	700,00		3473,00	
Järjestötaapahtumat ja kuluttajatyö	14278,22		11428,74	
Opisto- ja tarvikkekulut	21073,79		25363,63	
Toimihenkilöiden koulutus	2214,49		1305,07	
Luottamushenkilöiden koulutus	2124,20		1457,20	
Muu kurssitoiminta	115,90		620,00	
Vuosikertomus	3587,32		4653,72	
Muut painatuskulut	8663,00		4501,20	
Merkkipäivä- ja muut lahjat	0,00		0,00	
Muut tilaisuudet ja suhdetoiminta	3480,83		2179,54	
Luottamushenkilöretket	0,00		0,00	
Muut varsinaisen toim.kulut	12509,09	129404,45	5307,35	119346,31
TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		-532157,09		-458683,00
VARAINHANKINTA				
TUOTOT				
JÄSEN- JA KANNATUSMAKSUT				
Jäsenmaksut yhdistyksiltä	410636,05		387975,00	
Jäsenmaksut yhteisöiltä	36039,93	446675,98	36453,34	424428,34
SIJOTUSTOIMINTA				
TUOTOT				
Vuokratuotot	80940,08		145062,22	
Osinkotuotot	102714,58		128622,86	
Korkotuotot	22101,30		17563,50	
Muut sijoitusten tuotot	9021,64	214777,60	42218,83	333467,41
KULUT				
Yhtiövastikkeet	81533,28		81398,28	
Korkokulut	3743,65		1982,66	
Muut sijoituskulut	40761,67	126038,60	57222,03	140602,97
SIJOITUKSET/TUOTTO-KULUJÄÄMÄ		88739,00		192864,44
TILIKAUDEN TULOS/YLI-ALIJÄÄMÄ		3257,89		158609,78

MTK-ETELÄ-POHJANMAA RY

TASE

	1.1. - 31.12.2022	1.1. - 31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Koneet ja kalusto 1.1.2021	3 959,82	5 279,76
Lisäys	0,00	0,00
Poistot	-989,96	-1 319,94
AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	2 969,86	3 959,82
SIJOITUKSET		
Osakkeet ja osuudet	790 434,35	790 434,35
Arvopaperit	1 080 124,61	1 128 564,02
Varainhoitotili	723 083,70	803 379,92
SIJOITUKSET YHTEENSÄ	2 593 642,66	2 722 378,29
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 596 612,52	2 726 338,11
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET		
Lainasaamiset Liittotili, liitto ja yhdistys	2 159 605,07	2 138 129,72
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Jäsenmaksusaamiset	22 661,05	0,00
Ennakkomaksut	7 600,50	0,00
Siirtosaamiset	0,00	1 629,52
SAAMISET YHTEENSÄ	2 189 866,62	2 139 759,24
RAHAT JA PANKKISAAMISET		
Rahat ja pankkisaamiset	232 503,76	318 156,18
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 422 370,38	2 457 915,42
VASTAAVAA YHTEENSÄ	5 018 982,90	5 184 253,53
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Tukirahasto	1 764 177,26	1 764 177,26
Perusrahasto	117 573,24	117 573,24
Käyttörahasto	2 487 266,07	2 328 656,29
Käyvän arvon rahasto	-163 697,82	-55 062,33
Tilikauden yli-/alijäämä	3 257,89	158 609,78
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 208 576,64	4 313 954,24
VIERAS PÄÄOMA, lyhytaikainen		
Ostovelat	12 842,78	6 246,91
Ennakonpidätysvelka	19 605,20	18 261,45
Sotu-velka	283,22	270,77
Lomapalkkavelka	56 320,00	41 600,00
Lyhytaikaiset velat	700 801,05	794 557,40
Muut siirtovelat	20 554,01	9 362,76
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	810 406,26	870 299,29
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5 018 982,90	5 184 253,53



TILINTARKASTUSKERTOMUS

MTK-Etelä-Pohjanmaa ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olen tilintarkastanut MTK-Etelä-Pohjanmaa ry:n (y-tunnus 0209365-0) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1. - 31.12.2022. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiani kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olen riippumaton yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaani tilintarkastusta ja olen täyttänyt muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuuteni. Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat johtokunnan velvollisuudet

Johtokunta vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Johtokunta vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Johtokunta on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenani on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntoni. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

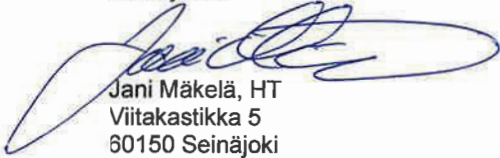
Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytän ammatillista harkintaa ja säilytän ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistan ja arvioin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelen ja suoritan näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankin lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- muodostan käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta en siinä tarkoituksessa, että pystyisin antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioin sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teen johtopäätöksen siitä, onko johtokunnan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teen hankkimani tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätökseni on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, minun täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätökseni perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioin tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoin hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistan tilintarkastuksen aikana.

Seinäjoella 14.3.2023



Jani Mäkelä, HT
Viitakastikka 5
60150 Seinäjoki

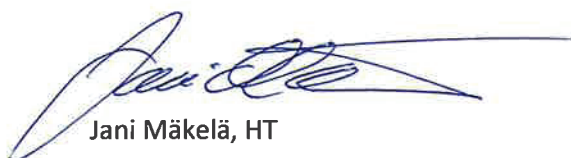
MTK-ETELÄ-POHJANMAA RY

(0209365-0)

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus

Seinäjoella 14.3.2023



Jani Mäkelä, HT

4. TUOTTAJAIN KAUPALLISET JÄRJESTÖT 2022

Osuuskunta Maitosuomi

Maitotalalla elettiin vuonna 2022 muun maailman tapaan koronapandemian jälkimainingeissa. Pandemiaa merkittävämmän maailman talouteen vaikutti kuitenkin Venäjän helmikuun lopulla käynnistämä hyökkäyssota Ukrainaan. Sota vaikeutti entisestään raaka-aineiden saatavuutta ja nosti niiden hintoja maailmanmarkkinoilla. Maidontuotannon muuttuvien kustannusten voimakas nousu alkoi kesällä 2021 ja voimistui vuoden 2022 aikana yli 15 snt/maitolitra.

Maitotuotemarkkinoiden ennenäkemätön korkeasuhdanne näkyi erityisesti globaaleilla teollisuustuotemarkkinoilla (voi ja maitojauhe). Teollisuustuotteiden hintojen nousu johti maailmalla ja Euroopassa maidon tuottajahinnan voimakkaaseen nousuun erityisesti teollisuustuotteita spot-markkinoille valmistavissa meijeriyrityksissä. Kuluttajatuotemarkkinoille painottavissa meijeriyrityksissä tuottajahinnan nousu toteutui hitaammin. Maidon tuottajahinta nousi joulukuusta 2021 vuoden 2022 lopulle 15 snt/litra. Tuottajahinnan nousun viive koetteli maitotilayritysten maksuvalmiutta. Teollisuustuotteiden maailmanmarkkinahinnat alkoivat laskea vuoden 2022 lopulla, ja lasku on jatkunut voimakkaana vuoden 2023 alussa.

Valioryhmässä otettiin vuoden 2021 alussa käyttöön sopimustuotanto, jossa kullekin tilalle on määritetty tuotantosopimusmäärä. Tilakohtaisen sopimusmäärän täyttymisaste vaikuttaa maidosta maksettavaan hintaan. Alkuvaiheessa Valioryhmässä oli tarve maltilliseen maitomäärän alentamiseen, erityisesti jalostuskapasiteetin riittävyyden varmistamiseksi. Koronapandemian ja Ukrainan sodan seuraukset ovat muuttaneet tilannetta. Tilakohtaisia sopimusmäärien korotuksia myönnetään tuottavuuden nousuun perustuen. Maitotilojen olemassa oleva kapasiteetti saadaan näin täysimääräisemmin käyttöön. Lisäsopimusmääriä myönnetään myös uusiin navettainvestointeihin. Korkeista investointikustannuksista ja vallitsevasta yleisestä talouden epävarmuudesta johtuen investointien toteutus on tällä hetkellä vähäistä, mutta investointien suunnittelu on viriämässä.

Maidontuotannosta luopumisen takia maitotilayritysten sukupolvenvaihdokset ja investoinnit ovat pidemmällä tähtäimellä tärkeitä tavoitellun meijerimaitomäärän saavuttamiseksi. Rahoitusmarkkinoiden sääntely on lisääntynyt, ja pankit arvioivat rahoitettavia yritys Hankkeita aikaisempaa tarkemmin. Määrätietoisella yhteistyöllä pankkien ja ELY-keskusten kanssa parannamme mm. tilojen investointien valmistelun ja toteutuksen sujuvuutta. Onnistuneen investoinnin taustalla on maitotilan omasta aloitteesta liikkeelle lähtenyt eri sidosryhmien yhteistyö.



Ilpo Lukkarinen
Toimitusjohtaja
Osuuskunta Maitosuomi

Sopimustuotannon tärkein tavoite on maidontuottajien hyvinvoinnista ja elinkeinosta huolehtiminen pitkällä tähtäimellä. Myös Valioryhmän sopimustuotantomallissa kaikki tuotot menevät maidontuottajille. Valio vastaanottaa myös jatkossa kaiken omistajiensa tuottaman maidon. Merkillepantavaa on, että myös muualla Euroopassa valmistellaan keinoja maitomäärien hallintaan. Esimerkiksi Irlannissa maitomäärät ovat viime vuosina nousseet voimakkaasti, ja siellä valtiovalan toimesta suunnitellaan maidontuotannon vähentämishjelmaa, josta tiedotetaan tarkemmin vuonna 2023.

Ilmastovaikutusten hallinta korostuu 2020-luvulla. Valioryhmän tavoitteena on maitotuotteiden hiilineutraalius vuonna 2035. Tavoitteella Valioryhmä vastaa omalta osaltaan ilmastohaasteeseen. Haluamme olla ilmastoaasioissa osa ratkaisua. Maitotiloilla ilmastoasioihin panostaminen ja taloudellinen tuottavuus kulkevat käsi kädessä. Vuonna 2022 yhteensä 1099 Maitosuomen maitotilayritystä laski tilakohtaisen maidon hiilijalanjäljen, joka oli keskimäärin 0,96 kg CO₂e/kg EKM.

Tulevaisuudessa karjanlannan bioenergian hyödyntäminen synnyttää uutta liiketoimintaa. Keväällä 2022 uutisoitiin, että Valion ja energiayhtiö St1:n perustama yhteisyritys Suomen Lantakaasu Oy suunnittelee biokaasulaitoksen rakentamista Ylä-Savoon. Vuonna 2026 käyttöön otettavaksi kaavailtu laitos tuottaa maitotilojen lannasta ja muista maatalouden sivuvirroista uusiutuvaa biokaasua pääasiassa raskaan liikenteen polttoaineeksi.

Suomessa maksettavaan tuottajahintatasoon vaikuttaa keskeisesti se, miten nyt vallitsevassa taloudellisessa tilanteessa kehittyvät kuluttajien ostot ja ostovolyymit kotimaassa. Tutkimusten mukaan kuluttajat arvioivat tinkivänsä vain vähän ruoan ostoista kaikkineen. Nähtäväksi jää, mitä ruokaa ja maitotuotteita ostetaan. Nyt jos koskaan toivomme kuluttajien arvostavan suomalaisista raaka-aineista vastuullisesti valmistettuja huippulaatuisia tuotteita. Se tarkoittaa ruokaturvaa, huoltovarmuutta, vakautta, työtä ja toimeentuloa eri puolilla Suomea nyt ja tulevaisuudessa. Suomelle ja suomalaisille ruoan tuotanto omilla pelloilla ja suomalaisomisteisessa elintarvikeketjussa on ratkaisevan tärkeää.

Itikka osuuskunta

Itikka osuuskunta on MTK-Etelä-Pohjanmaan yhteisöjäsen. MTK:n jäseniä toimii aktiivisesti osuuskunnan luottamusjohdossa ja hallinnossa. Itikka osuuskunnan ja Lihakunnan toimitusjohtajana toimii Risto Lahti. Lihantuotannon tilastoista voit lukea lisää kohdasta 1.2.

5. ARVIOINTIKESKUS OY

TOIMINTA VUONNA 2022

Vuosi 2022 oli Arviointikeskuksen 60. toimintavuosi. Maa- ja metsätaloustuottajajärjestöjen jäsenistö oli edelleen markkinointimme keskiössä myös Seinäjoen toimistossamme. Vuoden merkittävin markkinointitapahtumamme oli Porissa MTK:n liittokokouksessa, jossa meillä oli oma näyttelyosasto. Seinäjoelta paikalla tavattavissa oli lakimiehemme VT Timo Torppa. Pyrimme tilaisuudessa aktiivisesti tulemaan tutuksi liittokokousedustajille ja MTK:n jäsenyhteistyökumpaneille, jotta he välittäisivät tietoa palveluistamme edelleen eteenpäin maakuntiin. Kokemukset liittokokoukseen osallistumisesta ja siellä verkostoitumisen onnistumisesta olivat hyviä.

Alkuvuoden aikana työskentely alkoi palautua normaalisti koronatilanteen helpottaessa. Poikkeusolot eivät enää vaikuttaneet palveluiden kysyntään, vaan päästiin normaaliin työskentelyyn asiakkaiden ja yhteistahojen kanssa. Asiakkaiden tottumus etäyhteyksiin on selvästi vaikuttanut heidän ajatuksiinsa asiantuntijan sijaintipaikakunnasta. Toimeksiantajan kynnys käyttää muitakin kuin oman lähialueensa asiantuntijoita alentui selvästi. Asiakaspalvelussa on otettu huomioon myös lähitaapamiset tilanteen ja asiakkaan toiveiden mukaisesti.

Arviointikeskuksen markkinointiviestintä yhteistyössä MTK-Etelä-Pohjanmaan kanssa jatkui ja jäsenten osuus toimeksiantajista on edelleen nousussa. Laskutetuissa toimeksiantannoissa annettujen jäsenalennusten lukumäärä ja keskimääräinen alennus kuitenkin laskivat edellisvuodesta. Tähän on yksi todennäköinen syy jäsenten tiukempi taloudellinen tilanne, jonka vaikutuksesta asiantuntijan 3 maksullisia palveluita käytetään vain haastavimmissa tilanteissa. Arviointikeskus on tarjonnut Seinäjoelta jäsenistölle myös maksutonta sähköpostineuvontaa laki- ja arviointiasioissa.

Vuoden aikana saimme suoriin jäseniltä yli 300 kyselyä maksuttomiin lakimiesvastaa@arviointikeskus.fi ja kiinteistoarvioijavastaa@arviointikeskus.fi -sähköpostiin. Vuoden aikana tuulivoima- ja aurinkovoimakysymykset olivat yhä entistä enemmän esillä energian hinnannousun vuoksi ja koska tuuli- ja aurinkopuistojen rakentaminen kiihtyi. Seinäjoelta hoidettiin niihin liittyen mm. sopimusten tarkastusta ja neuvotteluita. Edunvalvontapalveluissa (maantie- ja voimalinjalunastukset) olemme avustaneet jäsenistöä korvausvaatimusten laatimisessa. Vahvistaaksemme lakimiestiimiämme Seinäjoella palkkasimme loppuvuodesta uuden lakimiehen OTM Ellinor Sundqvistin. Hän tulee toimimaan pääosin Seinäjoella, mutta osittain myös Vaasassa.

Joulukuussa asiantuntijatiimiä kohtasi menetys. Seinäjoen lakimiehemme aluejohtaja VT Timo Torppa menehtyi äkillisesti 15.12.2022. Timo oli maaseudun juristi. Hän aloitti työnsä Arviointikeskuksessa 2017. Siirtymään Arviointikeskuksen palvelukseen, hänestä tuli nopeasti tiivis ja tärkeä osa työyhteisöä. Timo oli erittäin arvostettu ja pidetty, sekä työtovereiden että asiakkaiden keskuudessa. Kiinteistön-omistajia ja maaseudun yrittäjiä Timo avusti lukemattomissa hankalissa tapauksissa, joissa monesti hänen ansiostaan saavutettiin asiakkaalle hyvä lopputulos. Vuosien varrella hän toimi myös kouluttajana monissa tilaisuuksissa. Timo oli myös kotiseururakas, ja mainitsi usein Vetelin ja oman kotikylänsä. Varsinkin kotikylässään sijaitseva joenranta Karjalankoskella oli hänelle tärkeä paikka. Hänen kuolemansa vain 58-vuotiaana oli kaikille valtava järkytys ja suru. Häntä jäivät perheen, ystävien ja työtovereiden lisäksi kaipaamaan useat asiakkaat, kollegat ja yhteistyökumppanit.

6. MAATALOUSYRITTÄJIEN ELÄKELAITOS

Mela-asiamiehet

Mäkirintala Heikki
puh. 029 435 2644
heikki.makirintala@mela.fi

Toimialue: Alajärvi,
Evijärvi, Kauhava,
Kuortane, Lappajärvi,
Lapua, Seinäjoki, Soini,
Vimpeli



Mannila Miia
puh. 029 435 2661
miia.mannila@mela.fi

Toimialue: Alavus,
Ilmajoki, Isojoki,
Isokyrö, Karijoki,
Kauhajoki, Kurikka,
Laihia, Teuva, Vaasa,
Vähäkyrö, Ähtäri



7. OSOITE- JA HENKILÖHAKEMISTO 2023

LIITON JOHTOKUNTA 2023

Kankaanpää Timo, Puheenjohtaja

Nikkolantie 265
60800 Ilmajoki
040-7204322
timo.kankaanpaa@mtk.fi

Kasari Päivi

Kasarinperäntie 80
61730 Yli-Valli
050-5340536
paivi.k.kasari@gmail.com

Saarijärvi Mikko

Kielisentie 529
62500 Evijärvi
050-3579297
mikko.saarijarvi@netikka.fi

Aro Kaija

Hirvijoentie 735 B
62260 Hirvijoki
0400-012165
kaija.aro2@gmail.com

Kurki Roope

Heikkiläntie 15 C 2
60420 Seinäjoki
0400-389644
rkurki00@gmail.com

Yli-Rahnasto Sami, Varapuheenjohtaja

Kurikantie 1010
61860 Harja
0400-885023
sami.ylirahnasto@gmail.com

Vuoriluoma Kirsi

Sulkavankyläntie 1466
63355 Seinäjärvi
040-5742500
kirsi.vuoriluoma@gmail.com

Hakala Jarno

Luovantie 79
64700 Teuva
040-5754673
jarno.hakala@netti.fi

Eerola Sami

Keski-Nurmontie 54
60550 Nurmo
0500-403407
eerola.sami@gmail.com

MTK:N VALTUUSKUNNAN ETELÄPOHJALAISET EDUSTAJAT 2023

Kankaanpää Timo, Puheenjohtaja

Nikkolantie 265
60800 Ilmajoki
040-7204322
timo.kankaanpaa@mtk.fi

Kohtakangas Kati

Leipurintie 16 B 8
64900 Isojoki
040-5948289
kakoht@hotmail.com

Isomäki Jaakko

Saarijärventie 561
62420 Korttesjärvi
040-5547319
jaakko.isomaki@gmail.com

Ojala Tero

Kurikantie 1077
61330 Koskenkorva
050-3459360
kossunpossu1@gmail.com

Rantala Suvi

Raamatuntie 429
62130 Hellanmaa
050-5905550
suvimaariarantala@gmail.com

Uitto Hannu

Uitonhaaratie 32
66450 Jakkula
050-4116188
h.uitto@netikka.fi

Huhtala Arto

Perälänmäentie 209
61270 Luopajarvi
0400-489880
huhtala.artomk@netikka.fi

MTK-YHDISTYSTEN PUHEENJOHTAJAT JA SIHTEERIT 2023

	PUHEENJOHTAJA	SIHTEERI
Alahärmä	Kleimola Jouni, 040-5316163 Pohjolantie 11 62310 Voltti jouni.kleimola@netikka.fi	Penttala Anna, 050-66467 Ekotie 1206 62340 Kuoppa anna.k.palo@gmail.com
Alajärvi	Autio Ari, 050-5124994 Tikkasentie 157, 62900 Alajärvi arska.autio@gmail.com	Pajukangas Sakari, 050-3493122 Kaartusentie 129, 62900 Alajärvi sakari.pajukangas@japo.fi
Alavus	Sippola Jari, 040-7346681 Ponnenniementie 215 63400 Alavus As. jari.sippola@pp3.inet.fi	Salo Matti, 040-5858775 Mäkinesteeentie 31 As. 1 63340 Sapsalampi matti.salo7@gmail.com
Evijärvi	Koskimäki Janne, 040-5019675 Myllytie 7 62500 Evijärvi janne.koskimaki@multi.fi	Kivikangas Heli, 0400-830991 Kivikankaantie 39b 62470 Purmojärvi heli.kivikangas86@gmail.com
Ilmajoki	Nikkola Juha, 040-5647176 Tuomikyläntie 331 60720 Tuomikylä juha.a.nikkola@netikka.fi	Kankaanpää Timo, 050-5604258 Nikkolantie 265 60800 Ilmajoki timokankaanpaa8@gmail.com Kallioniemi Jarkko, Maaseututilit Heikkilänkuja 3 F, 040-7499449 60800 Ilmajoki, Fax 06-4247880 jarkko@maaseututilit.com
Isojoki	Piikkilä Juha, 0400-369613 Joonantie 8 64900 Isojoki juha@piikkila.fi	Savioja Marja, 040-7612997 Honkajoentie 96 64900 Isojoki marjaksavioja@gmail.com
Isokyrö	Karhu Jaakko, 050-3360163 Kortesuomantie 690 61550 Orismala karhu.jaakko@outlook.com	Vaismaa Kari, 040-5871440 Ruusupurontie 222 61500 Isokyrö kari.vaismaa@netikka.fi
Jalasjärvi	Viitala Arto, 040-7063961 Pelkkoomettäntie 155 61270 Luopajärvi arto.viitala@netti.fi	Kasari Taina, 050-3083826 Kasarinperäntie 70 61730 Yli-Valli taina.kasari@nic.fi
Jurva	Haavisto Reijo, 040-5242053 Koivistonkuja 113 66300 Jurva reijo.haavisto@gmail.com	Ristiluoma Jukka, 040-5100961 Myllärintie 201 66360 Kesti jukka.ristiluoma@gmail.com
Karjoki	Malm Jyrki, 0400-730712 Siltanevantie 32 64350 Karjoki jyrki.malm@gmail.com	Viitikko Outi, 045-6356346 Uudentalonkuja 32 64350 Karjoki mtk.karjoki@gmail.com



PUHEENJOHTAJA**SIHTEERI**

Kauhajoki	Ojala Asko, 050-3230589 Kirvesojantie 128 61950 Juonikylä asko.ojala@ssvnet.fi	Akseli Merja, 040-5450976 Nirvan-Kokontie 609 61800 Kauhajoki akseli.merja@gmail.com
Kauhava	Aro Kaija, 0400-012165 Hirvijoentie 735 B 62260 Hirvijoki kaija.aro2@gmail.com	Rintakumpu Seppo, 040-5761374 Hatuntie 56 62200 Kauhava mtk.kauhava@gmail.com
Kortesjärvi	Mattila Jarkko, 040-5859223 Mattilantie 95 62420 Kortesjärvi jarkko.v.mattila@gmail.com	Autio Raija, 050-3230560 Alarannantie 490 62410 Rintala kleimolar@netti.fi
Kuortane	Kiviniemi Jukka, 040-5612333 Lähteentie 2 63130 Mäyry kiviniemi.jukka@gmail.com	Hakola Minna, 040-7347794 Lapuantie 333 63100 Kuortane reijo.hakola@app2.inet.fi
Kurikka	Kriikkula Marko, 040-5405471 Korpiluhdankuja 32 61230 Luopa marko.kriikkula@netikka.fi	Kuja-Luopa Juulia, 050-4342455 Kuja-Luovankuja 32 61230 Luopa juulia.kuja-luopa@outlook.com
Laihia	Uitto Hannu, 050-4116188 Uitonhaaratie 32 66450 Jakkula h.uitto@netikka.fi	Kamila Timo, 040-5489190 Keskikyläntie 516 66450 Jakkula timo.kamila@netikka.fi
Lappajärvi	Ahopelto Kimmo, 040-7498770 Suvirannantie 9 62600 Lappajärvi ahopeltokimmo48@gmail.com	Rauhala Minna, 050-5119844 Kärnälenkki 186 A, 62600 Lappajärvi minna.rauhala@kauhava.fi
Lapua	Aalto Teemu, 0500-860177 Alakeisalanatie 35 62100 Lapua teemu.aalto@netikka.fi	Saari Köpi, 040-5028155 Poutuntie 190 62100 Lapua mtk-lapua@netikka.fi
Kristiina	Uusitalo Mikko, 040-5083332 Stenbackantie 45 64300 Lapväärtti mikko.uusitalo81@gmail.com	Hällfast Kosti, 040-5218496 Läntinen Härkmerentie 26 64460 Härkmeri kosti.hallfast@gmail.com
Lehtimäki	Kilponen Matti, 050-5220265 Korpelantie 185 63500 Lehtimäki matti.kilponen@gmail.com	Yli-Kesäniemi Vuokko, 040-5289280 Möljäntie 29 63510 Lehtimäki kk. vuokko.yk@gmail.com
Nurmo	Ylinen Aki, 0400-569987 Kukkolantie 39 60550 Nurmo aki.ylinen@gmail.com	Ala-Luukko Kaija, 040-8323521 Isokoskentie 23 60550 Nurmo kaija.ala-luukko@proagria.fi

PUHEENJOHTAJA**SIHTEERI**

Peräseinäjoki	Javanainen Merja, 0400-214027 Pastontie 532 61140 Pasto, merja.javanainen1@gmail.com	Puska Sami, 050-3233761 Pastontie 68 61180 Haapaluoma sami.puska@proagria.fi
Seinäjoki	Heikkilä Esa, 040-5155065 Heikkilänpää 32 60420 Seinäjoki e.heikkila@netikka.fi	Kivimäki Viivi, 040-7543238 Kivimäentie 4 60200 Seinäjoki mtk.seinajoki@outlook.com
Soini	Korpela Terho, 040-5693655 Patamanperäntie 116 63880 Kukonkylä terho.korpela@gmail.com	Tohni Terhi, 044-2844017 Rintalantie 223 63800 Soini terhi.tohni@gmail.com
Teuva	Kaleva Jarkko, 050-3604850 Kaskistentie 564 64700 Teuva jarkko.kaleva10@gmail.com	Ojanperä Marja-Leena, 0400-236376 Joentaustantie 691 64720 Perälä mtk.teuva@gmail.com
Tiistenjoki	Kattelus Esa, 050-5236960 Hirvijoentie 816 62170 Lakaluoma esa.kattelus@netikka.fi	Koskiahde Markku, 050-5117428 Jokelantie 15 62185 Mäki-Paavola markku.koskiahde@netikka.fi
Töysä	Pennala Sami, 040-5540205 Keskustie 26 63600 Töysä sami.pennala@netikka.fi	Harju Timo, 040-5177635 Harjuntie 108 63600 Töysä timoharju5@gmail.com
Vimpeli	Kamppila Juha, 040-5288502 Ilolantie 95 62800 Vimpeli kamppilajuha@gmail.com	Apilasaho Helena, 040-5605243 Itänurkantie 220 62860 Sahi helena.apilasaho@gmail.com
Vähäkyrö	Hakala Anne, 0400-498322 Vähänkyröntie 202 66500 Vähäkyrö anne.hakala@nic.fi	Nuuja Mariia, 040-5256473 Kalsilantie 109 66500 Vähäkyrö matilda@netikka.fi
Ylihärmä	Lammi Ville, 0400-652892 Lepikontie 15 62375 Ylihärmä ville.lammi@anvianet.fi	Haukkala Juha, 0400-506035 Ylistarontie 318 A 62375 Ylihärmä juha.haukkala@netikka.fi
Ylistaro	Lahdensuo Janne, 0500-761374 Lapuantie 795 61450 Kylänpää janne.lahdensuo@gmail.com	Yliluoma Mikko, 0405293729 Kosolantie 183 61440 Untamala yliluomamikko@gmail.com
Ähtäri	Kivinummi Eija, 044-3221544 Haapakyläntie 199 63770 Peränne kivinummi.eija@gmail.com	Leino Veijo, 0400-172563 Itä-Peränteentie 102 63780 Alastaipale posti@wejjo.net



MAASEUTUNUORTEN KERHOJEN PUHEENJOHTAJAT JA SIHTEERIT 2023

	PUHEENJOHTAJA	SIHTEERI
ALAHÄRMÄ	Porre Joni, 045-2618060 Yliviitalantie 427 62300 Härmä joni.porre@gmail.com	Palomäki Joonas, 044-2108426 Kotirinteentie 74 62310 Voltti joonas.palomaki@windowslive.com
ILMAJOKI	Välkkilä Johannes, 040-9606391 Harjunmäentie 63 60800 Ilmajoki johannes.valkkila@gmail.com	Lahti Juho, 040-0217560 Lauroselankuja 1 B 11 60800 Ilmajoki juho.lahti2@gmail.com
ISOKYRÖ	Hyppönen Antti, 040-5693499 Kivikkokuja 4 61500 Isokyrö hypposenmaatila@gmail.com	Iso-Koivisto Tuomo, 044-5144056 Tuuralantie 630 61500 Isokyrö tuomoisk@gmail.com
JALASJÄRVI	Kivioja Henna, 040-5953821 Keskitalontie 26 61710 Pentinmäki henna.kivioja@netikka.fi	Latvala Meri, 040-0191847 Samppalantie 62 61730 Yli-valli merikytola97@gmail.com
KAUHAJOKI	Honkaranta Jukka, 050-5955323 Sorvarinkyläntie 15 61860 Harja jukkajh3@gmail.com	Keski-Vakkuri Oskari, 045-3414677 Vakkurinkyläntie 58 61960 Kyrölatva oskari.keskivakkuri@gmail.com
KAUHAVA	Sippola Harri, 050-4941114 Sippolantie 54 62220 Pernaa harri.sippola@gmail.com	Rintakumpu Seppo, 040-5761374 Hatuntie 56 62200 Kauhava mtk.kauhava@gmail.com
KORTESJÄRVI	Perälä Toni, 040-8362150 Kukkolantie 300 62420 Korttesjärvi toniperala_1@netti.fi	Tuhkasaari Toni, 040-0692712 Perkiönmäentie 1007 62435 Pirttinen toni.tuhkasaari93@gmail.com
KUORTANE	Mäyry Mika, 040-5212145 Hynnälantie 843 as 1. 63230 Lentilä mikamayry@gmail.com	Kivenmäki Arto, 040-7055072 Kurkisaarentie 27 63210 Niinimaa arto.ki@hotmail.com
LAPUA	Sipilä Johannes, 0400-836491 Vasunmäentie 1291 62185 Mäki-Paavola johannes.sipila@gmail.com	Saranpää Annika, 050-5665881 Lankkutie 5 A 1 62100 Lapua annika.paavola89@gmail.com
NURMO	Teppo Topias, 050-4079280 Nurmonjoentie 65 60550 Nurmo teppo.topias@hotmail.fi	Vierula Antti-Jussi, 050-5581105 Simunanmäenkatu 17 C 2 60220 Seinäjoki anttijussivierula@gmail.com

JÄSENREKISTERIN HOITAJAT = muu kuin mty:n sihteeri

EVIJÄRVI

Mäkinen Martti, 0400-162103
martti.makinen66@gmail.com

KAUHAJOKI

Ranta Juha, 040-5775922
jranta82@gmail.com

ILMAJOKI

Kallioniemi Jarkko, 040-7499449
jarkko@maaseututilit.com

KORTESJÄRVI

Ritala Taina, 050-3614391
taina.ritala@netikka.fi

TUOTTAJAIN TILITOIMISTOT

TILITOIMISTO

Tuottajain Tilitoimisto

Lähteentie 3
63300 Alavus
eveliina.rantakangas@tuotili.fi

PUHELIN

06-5111370
040-1261397

HOITAJA

Eveliina Rantakangas

Maaseututilit

Heikkilänkuja 3 F
60800 Ilmajoki
jarkko@maaseututilit.com

06-4246480, 4247490
040-7499449
06-4247880/FAX

Jarkko Kallioniemi

MTY Tilipalvelu Oy

Savelankuja 2
61600 Jalasjärvi
mari@mty.fi

06-4568900
06-4568950/FAX

Mari Kalliomäki

Maataloustuottajain Tilitoimisto

Asemakatu 14
62100 Lapua
mtk-lapua@netikka.fi

06-4388466
040-5028155

Köpi Saari

Kyrönmaan Tilitoimisto

Lukkarinmäentie 4 B 2
61500 Isokyrö
kyronmaan.tilitoimisto@netikka.fi

044-2351831

Marjo Karhu

HYVINVOINTIVASTAAVAT 2023

ALAHÄRMÄ	Ojanperä	Janne	044-3591930	janne_ojanpera@msn.com
ALAJÄRVI	Hautamäki	Jarkko	044-2844008	jarkkohau@suomi24.fi
ALAVUS	Saarijärvi	Pasi	040-8522756	mari.saarijarvi@luukku.com
EVIJÄRVI	Ranta-Aho	Matti	040-5467604	matti.ranta-aho@luukku.com
ILMAJOKI	Lahti	Mari	040-5291469	lahtimari66@gmail.com
ILMAJOKI	Haapala	Jussi	050-5478517	jussihaapala@netikka.fi
ISOJOKI	Junttila	Jukka	040-7384636	jukka.junttila@ssvnet.fi
ISOKYRÖ	Högnäsbacka	Merja	0400-973778	merja.hognasbacka@mtt.fi
JALASJÄRVI	Kasari	Päivi	050-5340536	paivi.k.kasari@gmail.com
KARIJOKI	Ketola	Keijo	040-5932922	keijoj.ketola@gmail.com
KAUHAJOKI	Ojala	Asko	050-323 0589	asko.ojala@ssvnet.fi
KAUHAVA	Ylirintala	Tomi	040-5004408	tomi.ylirintala@netikka.fi
KORTESJÄRVI	Tuhkasaari	Jaana	040-5272602	jaana.tuhkasaari@netikka.fi
KORTESJÄRVI	Mattila	Jarkko	040-5859223	jarkko.mattila@luukku.com
KRISTIINA	Saloniemi	Sakari	0400-896557	sakari.saloniemi@gmail.fi
KUORTANE	Yli-Leppälä	Erno	050-5949206	erno.yli-leppala@kolumbus.fi
LAIHIA	Uusimäki	Antti	050-5366758	uusimaki@suomi24.fi
LAPPAJÄRVI	Ahopelto	Kimmo	040-7498770	kimmo.ahopelto@pp.inet.fi
LAPUA	Hirvelä	Sari	050-3263275	sari.hirvela@netikka.fi



NURMO	Kohtamäki	Tomi	0500-192782	tomi.kohtamaki@netti.fi
PERÄSEINÄJOKI	Pitkäranta	Juhani	0400-292588	juhani.pitkaranta@netikka.fi
SEINÄJOKI	Kortesmäki	Matti	040-5153462	matti.kortesmaki@netikka.fi
SOINI	Tohni	Terhi	044-2844017	terhi.tohni@gmail.com
TEUVA	Ojanperä	Marja-Leena	0400-236376	mtk.teuva@gmail.com
TIISTENJOKI	Paavola	Janne	050-5404399	janne.paavola@netikka.fi
VIMPELI	Laakso	Marja-Leena	040-7043866	marja-leena.laakso@vimpeli.fi
VÄHÄKYRÖ	Aurala	Marja	0400-720547	marja.aurala@netikka.fi
YLIHÄRMÄ	Liinamaa	Juha	050-5182605	juha.liinamaa@anvianet.fi
YLISTARO	Toppari	Juha-Matti	040-5635582	juha-matti.toppari@proagria.fi
ÄHTÄRI	Sulkava	lira	044-7000082	iirakiira@suomi24.fi

KULUTTAJAVASTAAVAT 2023

ALAHÄRMÄ	Kleimola	Jouni	040-5316163	jouni.kleimola@netikka.fi
ALAJÄRVI	Autio	Alpo	040-7364995	alpo.autio@luukku.com
ALAVUS	Mäki-Neste	Esa	0500-840925	esa.makineste@gmail.com
EVIJÄRVI	Vesala	Pertti	0400-769497	peritti.tvesala@gmail.com
ILMAJOKI	Takaneva	Riikka	050-3848271	riikka.takaneva@gmail.com
ILMAJOKI	Kukkonen	Jaakko	040-5691523	jaakko.kukkonen@gmail.com
ISOJOKI	Kohtakangas	Kati	040-5948289	kakoht@hotmail.com
ISOKYRÖ	Högnäsbacka	Merja	0400-973778	merja.hognasbacka@mtt.fi
ISOKYRÖ	Koivusalo	Päivi	0500-158427	paivi.koivusalo@proagria.fi
JALASJÄRVI	Rajala	Anne	050-4626319	anttila.anne.m@gmail.com
JALASJÄRVI	Säntti	Merja	0400-371753	merja.santti@gmail.com
JURVA	Marttila	Mikko	040-7446149	marttilamtj@gmail.com
KARIJOKI	Hautaniemi	Teija	0500-764733	teija.hautaniemi@gmail.com
KARIJOKI	Viitikko	Outi	045-6356346	outi.viitikko@hotmail.com
KAUHAJOKI	Yli-Rahnasto	Sami	0400-885023	sami.ylirahnasto@gmail.com
KAUHAVA	Kamppinen	Matti	0500-667868	kamppinenmatti@gmail.com
KORTESJÄRVI	Ritala	Taina	050-3614391	taina.ritala@netikka.fi
KORTESJÄRVI	Tuhkasaari	Jaana	040-5272602	jaana.tuhkasaari@saunalahti.fi
KORTESJÄRVI	Tyynismaa	Arto	040-5015527	arto.tyynismaa@luukku.com
KRISTIINA	Hällfast	Kaarina	0400-511184	kaarina.hallfast@gmail.com
KRISTIINA	Mäntylä	Anneli	040-5345347	anmantyla@gmail.com
KUORTANE	Mäyry	Mika	040-5212145	mikamayry@gmail.com
KURIKKA	Rinta-Tassi	Marika	040-7099833	t.m.rintatassi@gmail.com
LAIHIA	Tuokko	Kati	045-6512101	kati.tuokko@gmail.com
LAPPAJÄRVI	Ahvenniemi	Maria	044-5356653	m.ahvenniemi@gmail.com
LAPPAJÄRVI	Lammi	Juha	044-3730826	juhalammi@hotmail.com
LAPUA	Sipilä	Johannes	0400-836491	johannes.sipila@gmail.com
NURMO	Vehkaoja	Heikki	0400-268643	heikki.vehkaoja@netikka.fi
PERÄSEINÄJOKI	Javanainen	Merja	0400-214027	merja.javanainen1@gmail.com
SEINÄJOKI	Heikkilä	Esa	040-5155065	e.heikkila@netikka.fi
SEINÄJOKI	Kivimäki	Viivi	040-7543238	mtk.seinajoki@outlook.com
SOINI	Virtala	Anssi	040-7691606	anssivir@gmail.com
TEUVA	Ojala	Jussi	040-8221705	jussi.ojala90@gmail.com
TIISTENJOKI	Muilu	Matti	050-3623830	matti.muilu86@gmail.com
TÖYSÄ	Harju	Timo	040-5177635	timoharju5@gmail.com
VIMPELI	Mustonen	Tanja	040-5125706	tanja73mustonen@gmail.com
VÄHÄKYRÖ	Nuuja	Mariia	040-5256473	matilda@netikka.fi
YLIHÄRMÄ	Haukkala	Juha	0400-506035	juha.haukkala@netikka.fi
YLISTARO	Kangas	Heikki	040-5270651	heikki.kangas@luukku.com
ÄHTÄRI	Sulkava	Atte	040-9304208	atte.sulkava1@gmail.com

YMPÄRISTÖASIAMIEHET 2023

ALAHÄRMÄ	Kuoppala	Jaakko	050-3303002	jaakko.kuoppala@netti.fi
ALAHÄRMÄ	Aspila	Matti	040-8428528	matti.aspila@siiverinmaki.fi
ALAJÄRVI	Herttola	Johannes	050-5498419	johannes.herttola@gmail.com
ALAVUS	Vuoriluoma	Kirsi	040-5742500	kirsi.vuoriluoma@gmail.com
EVIJÄRVI	Tähtinen	Lauri	0400-790487	lauri.tahtinen51@gmail.com
ILMAJOKI	Kankaanpää	Timo	050-5604258	timo.kankaanpaa@ilmajoki.fi
ISOJOKI	Herrala	Antti	0400-340012	antti@herrala.info
JALASJÄRVI	Peura	Mikko	044-9765490	m.peura90@gmail.com
JURVA	Niemi	Erkki	050-3090065	eoniemi@wippies.fi
KARIJOKI	Leppinen	Markku	0400-190156	leppinenmarkku63@gmail.com
KAUHAJOKI	Nurminen	Vilma	040-1964125	vilmajane.nurminen@gmail.com
KAUHAVA	Hautamäki	Jarmo	044-2942865	jarmo.hautamaki@hotmail.com
KORTESJÄRVI	Tuhkasaari	Timo	0400-769033	timo.tuhkasaari@luukku.com
KRISTIINA	Hällfast	Kosti	040-5218496	kosti.hallfast@gmail.com
KUORTANE	Laitila	Arttu	0400-137121	arttu.97.laitila@hotmail.com
KURIKKA	Saari	Jarkko	050-5408269	saari.jarkko@netikka.fi
LAIHIA	Knuutti	Jussi	040-7171191	knuutti@netikka.fi
LAPPAJÄRVI	Rantala	Simo	050-5926402	simo.rantala61@gmail.com
LAPUA	Pöntinen	Timo	040-5465491	pontinen.timo@gmail.com
NURMO	Teppo	Ari	050-4100072	ari.teppo@gmail.com
PERÄSEINÄJOKI	Pärnänen	Pasi	0400-167193	pasi.parnanen@hotmail.com
SEINÄJOKI	Niemistö	Mikko	044-5404338	niemiston.broiler@gmail.com
SOINI	Saarinen	Esa	0400-616943	esas4@luukku.com
TEUVA	Muotio	Ari	050-5444547	arimuotio@gmail.com
TIISTENJOKI	Rintaniemi	Samu	0400-903431	s.rintaniemi@gmail.com
VIMPELI	Herrala	Mika	040-7039453	samiherrala@hotmail.com
VÄHÄKYRÖ	Rintamäki	Jari	0400-338418	merja.rintamaki@netikka.fi
YLIHÄRMÄ	Kangas	Jarkko	040-5581605	jarkko.kangas@saunalahti.fi
YLISTARO	Lahdensuo	Janne	0500-761374	janne.lahdensuo@gmail.com
ÄHTÄRI	Haarala	Vesa	0400-163595	vesku.haarala@gmail.com

URITTÄJÄVASTAAVAT 2023

ALAHÄRMÄ	Huhtala	Ville	040-5382624	ville.huhtala@hotmail.com
ALAJÄRVI	Kuoppala	Jukka	044-2970278	jukka.kuoppala@alajarvi.fi
ALAVUS	Reinikka	Jukka	0400-907925	reinikka@nic.fi
EVIJÄRVI	Anttikoski	Juho	0400-668727	juho.anttikoski@pp.inet.fi
ILMAJOKI	Nikkola	Juha	040-5647176	juha.a.nikkola@netikka.fi
ILMAJOKI	Takaneva	Riikka	050-3848271	riikka.takaneva@gmail.com
ISOJOKI	Ylikoski	Jussi	040-7691202	ylikoski5@hotmail.fi
ISOKYRÖ	Laine	Tommi	040-5432915	lainetommi1@gmail.com
JALASJÄRVI	Lähdesmäki	Pasi	0400-828527	komsintila@gmail.com
KARIJOKI	Korkeamäki	Arto	040-7057716	arto.korkeamaki@pohjanmaanit.fi
KAUHAJOKI	Pihlaja	Timo	0400-736875	timo.pihlaja@gmail.com
KAUHAVA	Martikkala	Harri	040-5093348	harri.martikkala@nic.fi
KORTESJÄRVI	Isomäki	Jaakko	040-5547319	jaakko.isomaki@gmail.com
KRISTIINA	Saloniemi	Jyri	050-5337931	saloniemi.jyri@gmail.com
KUORTANE	Lähteenmaa	Riku	050-4621943	riku.lahteenmaa@gmail.com
KURIKKA	Haapoja	Jussi	050-5026582	haapojajussi@gmail.com
LAIHIA	Uitto	Hannu	050-4116188	h.uitto@netikka.fi
LAPPAJÄRVI	Hernesniemi	Antti	040-5519438	ahernesniemi@gmail.com
LAPUA	Jäätteenmäki	Ismo	0500-233626	ismo.jaattenmaki@netikka.fi
NURMO	Saarikoski	Jari	040-5666951	jari.saarikoski@netikka.fi
PERÄSEINÄJOKI	Kanto	Hanna	050-5496920	hanna.kanto@netikka.fi
SEINÄJOKI	Mäki-Jouppi	Markus	0400-719365	omp87@netikka.fi
SOINI	Korpela	Terho	040-5693655	terho.korpela@gmail.com
TEUVA	Laitila	Samu	044-2771874	samu.laitila2@gmail.com
TIISTENJOKI	Paavola	Vesa	0400-163403	vesapaavola255@gmail.com
TÖYSÄ	Levelä	Liisa	0500-861176	heikki.levela@heikintupa.com
VIMPELI	Kangasaho	Hannu	040-5871545	hannu.kangasaho@pp.inet.fi
VÄHÄKYRÖ	Hakala	Anne	0400-498322	anne.hakala@nic.fi
YLIHÄRMÄ	Jussila	Kari	050-5931517	jussila.kari@hotmail.com
YLISTARO	Kentta	Antti	0400-746769	anttij.kentta@gmail.com
ÄHTÄRI	Kukkeenmäki	Jorma	040-5889549	jorma.kukkeenmaki@pp.inet.fi



8. MTK:N JÄSENEDET 2023

MTK HANKINNAT OY

Yhdistimme maatalousyrittäjä- ja metsänomistajajäsentemme ostovoiman ja neuvottelimme paremmat jäsenetusopimukset ja edullisemmat hinnat jäsenillemme. MTK- ja MHY-jäsenenä saat alennuksia muun muassa henkilö- ja pakettiautoista, rakennustarvikkeista, työkaluista, koneista ja huonekaluista. Jäsenedut ovat kokonaan yhteistyökumppanien rahoittamat.

Jäsenetusopimuksia on lähes 30 yhteistyökumppanin kanssa. Edut ovat taloudellisesti merkittäviä ja ne on neuvoteltu tukemaan jäsentemme yritystoimintaa ja elinkeinoa hyödyntämällä pohjoismaista yhteisvoilyymiä. Jäsenenä saat etua ja alennusta muun muassa seuraavilta yhteistyökumppanilta:

LähiTapiola, Ahlsell, Onninen, Isku, Motonet, STARK, AJ, Lynx, Kramp, Ramirent, Vianor, AD-autokorjaamot ja Euromaster. Jäsenetuja ja -palveluita saat myös esimerkiksi neuvonta- ja lakiasioissa, energia- ja sukupolvenvaihdosetuina sekä koulutuksissa, viestinnässä ja jäsenilloissa.

Jäsenetuja neuvottelee MTK Hankinnat Oy, jonka toimitusjohtajana on Sanna Blomberg, puh. 050 516 1330. MTK:ssa MTK Hankinnat Oy:n jäsenetuasioita hoitavat Merja Elomaa, puh. 040 661 8699 ja Henrietta Dahlman, puh. 040 920 9877. Sähköpostiosoite: info@mtkhankinnat.fi.

MTK-ETELÄ-POHJANMAAN OMAT MAAKUNNALLISET JÄSENEDET

Ajankohtaisen tiedon löydät liiton nettisivuilta.

Oy Woikoski Ab Hitsaus- ym. kaasut ja kaasupullot

Woikosken kaasut ovat jatkossa koko jäsenistön käytössä ja löytyvät yllä olevista MTK-Hankinnat osiosta.

Polttoöljy ja tarvikkeet E-P:n Koneyrittäjien EPK Markkinointi Oy:stä

MTK-Etelä-Pohjanmaan jäsenet saavat poltto- ja voiteluaineita sekä tarvikkeita (mm. suodattimet) jäsenetuhintaan. Polttoaineissa alennus koskee kesä- ja talvilaadun moottoripolttoöljyä moottori- ja lämmityskäyttöön sekä kesä- ja talvilaadun dieseliä. Toimituskoko on vähintään 1000 litraa polttoöljyä ja 1500 litraa dieselöljyä. Päivän jäsenetuhinnan saa kysymällä suoraan EPK Markkinointi Oy:stä 0400 297 528 tai epk@epkmarkkinointi.fi. Tiedusteluja ja tilauksia tehdessä tulee esittää MTK:n jäsennumero.

Suonentiedon maatalousohjelmat

Maatalousneuvos ja Agrineuvos PC -lisenssien hankintahinnoista – 15 % alennus (alennus ei koske huoltosopimuksen vuosimaksua). Agrineuvos-ohjelmiston ajalla syksy 2022 – kevät 2023 hankkineille toteutetaan ilmainen käyttökoulutus, joka toteutetaan huhtikuussa verkossa ryhmäkoulutuksena. Edun saamiseksi kerro, että olet MTK:n jäsen ja kerro tarvittaessa jäsennumerosi.

Uleiset edut Suonentiedon asiakkaille

Kaikille SaaS-ominaisuuden hankkineille on mahdollisuus osallistua Maatalousneuvos SaaS parhaat käytännöt -koulutukseen verkkokoulutuksena tai vaihtoehtoisena mahdollisuus katsella myös tallenne koulutuksesta. Maksuton puhelintuki huoltosopimus- ja SaaS-asiakkaille. AgriSmart-palvelusta kuukauden ilmainen tutustumisjakso.

NCH voitelu- ja puhdistusaineet

Tuubivaseliini K-Nate NLGI 1 ja 2-kalsiumsulfaattirasva, myyntierän koko 24x440gr. 20 kg astiakoko myynnissä myös. Ever Bright (entinen Cavalier Super Plus) desinfioiva puhdistusaine, myyntierän koko 1x30 litraa tai 8x5 litraa. Toimitus kotiin hoituu Kiitolinjan kuljetuksella.

Lisätietoja tuotteista osoitteesta www.kernite.fi.

Tilaukset piiriedustaja

Jaakko Ristimäeltä 0400 988 530.



9. LIITON TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2023

MTK-Etelä-Pohjanmaa ry. toimii alueensa maanviljelijöiden, metsänomistajien ja maaseutuyrittäjien etujärjestönä. Liiton toiminnan tarkoituksena on turvata jäsenistönsä taloudelliset, sosiaaliset ja yhteiskunnalliset oikeudet sekä lisätä maaseudun elinvoimaa.

Liiton toimintaa ohjaa MTK-järjestön visio: ”Me huolehdimme, että tulevaisuus kasvaa maalla”. Järjestön arvot ovat: Jatkuvuus yli sukupolvien, Yrittäjyys ja uudistumiskyky, Avoimuus ja asiantuntevuus sekä Oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo.

Porin liittokokouksessa 2022 käsitellyssä liittokokousasiakirjassa järjestön visio ja arvot pidettiin ennallaan. Ne toimivat koko järjestön ohjenuorana myös tulevina vuosina. MTK:n valtuuskunta on määrittänyt vuodelle 2023 järjestön yhteisiksi avaintavoitteiksi yhteiskunnallisen vaikuttamisen, menestymisen markkinoilla ja järjestön yhtenäisen voiman.

Liiton vuoden 2023 avaintavoitteet ovat seuraavat:

Avaintavoite 1: Vahva yhteiskunnallinen vaikuttaja

- Edistämme omalta osaltamme sitä, että maa- ja metsätaloutta sekä maaseutua koskevat päätökset toimeenpannaan Suomessa tavalla, joka tukee jäsentemme toimeentuloa ja hyvinvointia sekä edistää maaseudun vihreiden elinkeinojen kehittymistä.
- Nostamme esille alueemme maatalouden erityispiirteitä ja ongelmia sekä edistämme näihin liittyviä tavoitteita kansallisessa päätöksenteossa.
- Pidämme yhteyttä oman alueemme päätöksentekijöihin varmistaen, että päättäjillä on ajantasainen ja oikea tieto EU:n maatalouspolitiikan, rahoituskehyksen, ilmestopolitiikan, Green Deal -ohjelman sekä maaseutu- ja aluepolitiikan sisällön vaikutuksista maaseutuun ja maaseudun elinkeinoihin.
- Kannustamme järjestömme jäseniä osallistumaan tuleviin eduskuntavaaleihin sekä ehdokkaina että äänestäjinä. Osallistumme järjestömme omien vaaliohjelmien valmisteluun. Viestimme järjestön tavoitteista ja näkemyksistä julkisessa keskustelussa, vaalikeskusteluissa ja tulevissa hallitusohjelmaneuvoitteluuissa.
- Vaikutamme hyvällä yhteistyöllä maakuntahallintoon ja varmistamme sen toimivan maaseutua edistävästi. Osallistumme maakuntien strategiatyöhön ja osallistumme keskeisiin yhteistyöryhmiin ja valmistelutehtäviin.
- Vaikutamme ratkaisuihin, jotka liittyvät viljelijöiden tulotasoon ja yritystoiminnan kannattavuuteen sekä yleisiin toimintaedellytyksiin maaseudulla.
- Turvaamme maa- ja metsätalousyrittäjien sosiaalietuuksia. Edistämme jäsentemme hyvinvointia ja työssäjaksamista ja edesautamme kuntoutustoimintaa.
- Vaikutamme toimintaympäristöön niin, että se palvelee biotalouden toimijoita mahdollisimman hyvin (ympäristöpolitiikka, ilmestopolitiikka, omaisuuden suoja, lunastuslaki, maankäyttö, vesivarojen käyttö, rakentaminen, kaavoitus, strategiat, ohjelmat, kilpailu- ja hankintalain soveltaminen, rahoitus, verotus, maaseudun infra, tietoliikenne, asuminen ja liikkuminen).
- Osallistumme maankäyttö-, ilmasto- ja ympäristökysymysten alueellisiin työryhmiin, neuvottelukuntiin ja tutkimushankkeisiin. Verkostoidumme ja vaikutamme alueellamme ympäristöasioissa sekä viestimme faktapohjaisesti ja asiantuntevasti eri kanavilla jäsentemme elinkeinoista sekä elinkeinojemme ilmastotoimista, hiilensidonnasta ja muista vastuullisista käytännöistä.
- Viestimme maatalouden aluetaloudellisista vaikutuksista: rahavirroista, työllisyysvaikutuksista ja tuottajien osuudesta elintarvikkeiden kuluttajahinnoista.
- Varmistamme, että EU:n uuden ohjelmakauden välineitä hyödynnetään alueellamme siten, että ne edistävät alueemme infran kehitystä, biotalouden kasvua, maaseudun menestystä ja alueiden tasapuolista kehittämistä.
- Vaikutamme riista-, peto-, haittaeläin- ja vieraslajikysymysten hallintaan.



Avaintavoite 2. Markkinoilla on menestyttävä

- Edistämme tuottajalähtöisten ja jäsentemme liiketoimintaa edistävien bioenergia-, hiilensidonta- ja ekosysteemipalvelujen toteuttamista.
- Osallistumme alueemme ilmasto- ja ympäristötiekarttojen laadintaan jäsentemme elinkeinojen vahvistamiseksi sekä edistämme hiililaskurien käyttöä jäsenistömme keskuudessa oikean tiedon tuottamiseksi päätöksenteon tueksi.
- Edistämme maaseudulla vastuullisesti tuotettujen tuotteiden ja palveluiden tarjonnan kehittymistä ja luomme niille lisää kysyntää.
- Lisäämme tietoisuutta toimintaympäristön muutosten ja kuluttajien vaatimusten vaikutuksista jäsentemme tuotantotapoihin, tuotteisiin ja palveluihin.
- Toimimme aktiivisesti uusien toimintamallien löytämiseksi vahvistamaan jäsentemme markkina-asemaa, hyödynnämme digitalisaatiota ja tuotamme jäsenten käyttöön tietoa markkinoiden ja kuluttajien odotusten muutoksista.
- Lisäämme omaa ja jäsenten osaamista julkisista hankinnoista ja kilpailutuksista.
- Edistämme selkeitä alkuperämerkintöjä, jotka helpottavat kuluttajien valintoja vähittäiskaupassa ja ruokapalveluissa.
- Edistämme koulu yhteistyötä ja tarjoamme koululaisille mahdollisuuksia tutustua maaseudun yrityksiin ja ammatteihin sekä ruoan syntyyn.
- Edistämme maamme ruoantuotannon kilpailukykyä parantamista kestävyden, ruokaturvallisuuden ja laadun kautta. Viestimme suomalaisen elintarviketuotannon vahvuuksista ja jäljitettävyydestä sekä huoltovarmuuden merkityksestä.
- Toimimme aktiivisesti vahvistaaksemme jäsenten asemaa tuotantopanosmarkkinoilla. Lisäämme omaa ja jäsenten osaamista riskienhallinnasta, sopimuksista ja markkinoiden toiminnasta. Tuemme toimia, joilla vahvistetaan ruoantuotannon jatkuvuutta ja huoltovarmuutta mahdollisissa vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.
- Vaikutamme reilujen kauppatapojen ja sopimuskäytäntöjen vakiinnuttamiseksi elintarvikeketjussa sekä ruokamarkkinoiden toiminnan parantamiseksi.
- Toimimme vuorovaikutuksessa osuuskuntien hallinnon ja osuuskuntien omistamien hankinta- ja jalostusyriyten kanssa. Teemme yhteistyötä maatalouden ja maaseudun kehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa.

Avaintavoite 3. Järjestötyön kehittäminen

- Osallistumme järjestön kehitystyöhön sekä uusien välineiden ja toimintamallien käyttöönottoon ja hyödyntämiseen.
- Kehitämme osaltamme toimintamalleja siten, että koko järjestön sisäinen yhteistyö voimistuu ja alueellisen ja paikallisen toiminnan edellytykset paranevat.
- Edistämme järjestön kehittämisohjelmien toteuttamista ja yhteistyön lisäämistä.
- Osallistumme järjestön viestinnän, jäsenpalveluiden ja järjestökoulutuksen kehittämiseen sekä tuemme järjestöhengen ja yhteisen tahtotilan rakentamista.
- Tuemme asiantuntijapalveluilla yhdistysten toiminnan kehittämistä.



Samalla puolella

Hyviä uutisia **LähiTapiola Etelä-Pohjanmaan** omistaja-asiakkaille. Otimme kantaaksemme inflaatiosta aiheutuvat kustannuspaineet - emme nosta vakuutusten hintoja vuodelle 2023.

LähiTapiola Etelä-Pohjanmaa on päättänyt, että yhtiössä ei tehdä korotuksia vakuutusmaksuihin vuodelle 2023. Hinnoitteluratkaisu koskee vahinkovakuutuksia, joiden myöntäjä on LähiTapiola Etelä-Pohjanmaa. Yhtiössä on pieni joukko asiakkaita, joiden vakuutusmaksut nousevat heidän vakuutusehtojen mukaisesti.



MTK-Etelä-Pohjanmaa ry
Huhtalantie2, 60220 Seinäjoki